

ISSN 2350-9767

วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2566

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/KKUJ/index>

เจ้าของ: ฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา โดยกองบริหารงานวิจัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002

โทรศัพท์ 043-203177-8

กำหนดออก: ปีละ 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

เดือนมกราคม - เดือนเมษายน,

เดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม,

เดือนกันยายน - เดือนธันวาคม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ชาญชัย พานทองวิริยะกุล

ศาสตราจารย์มนตรีชัย ดวงจินดา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการ:

รองศาสตราจารย์ธนพฤกษ์ ชามะรัตน์

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์

รองศาสตราจารย์จักรกริช สังขมณี

รองศาสตราจารย์ภาคภูมิ หรรณา

รองศาสตราจารย์สุทธิพร บุญมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จเร สิงห์โกวินท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอียรชยา อักษรดิษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รชิต จิรสิทธิ์ธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สกลนัย ชะนูนันท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดแดน วิสุทธิลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรพันธ์ ชัดชุมแสง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานูวัฒน์ ภักดีอักษร

Prof. Luuk Knippenberg, PhD.

Assoc. Prof. Aslihan Aykac, PhD.

Prof. Chistoph Antweiler, PhD.

Prof. Noriyuki Suzuki, PhD.

Prof. Jonathan D. Rigg, PhD.

ฝ่ายจัดการ:

นางสาวภัทรา บำรุงไทยชัยชาญ

มหาวิทยาลัยบูรพา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยทักษิณ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

Radboud University, Netherlands

Ege University, Turkey

University of Bonn, Germany

University of the Ryukyus, Japan

National University of Singapore

วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นวารสารทางวิชาการซึ่งบทความทุกเรื่องต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอย่างน้อย 2 ท่าน (peer-reviewed journal) วารสารรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เป็นต้นฉบับ (Original) ในรูปแบบบทความวิจัย (Research articles) บทความวิชาการ (Review articles) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book reviews) ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แบ่งออกเป็น ด้านกฎหมาย ปรัชญาและศาสนา การเมืองการปกครอง การศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษา วรรณกรรม และสังคมศาสตร์ เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ อันเป็นความก้าวหน้าทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วารสารมีกำหนดออก ปีละ 3 ฉบับ (รายสี่เดือน) โดยมีการเผยแพร่ออนไลน์ (Online Journal) ในรูปแบบวารสารทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีการเผยแพร่รูปเล่มสำหรับจัดส่งให้ห้องสมุดหรือหน่วยงานที่สนใจ

ISSN 2350-9767

Khon Kaen University International Journal of Humanities and Social Sciences

Vol. 13 No. 1 January - April 2023

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/KKUJ/index>

Publisher: Office of the Research and Graduate Studies

Publishing Frequency: KKU International Journal of Humanities and Social Sciences

is published 3 issues annually in

January - April

May- August

September - December

Advisor Committee

Assoc. Prof. Dr. Charnchai Panthongviriyakul

President of Khon Kaen University

Prof. Dr. Monchai Duangjinda

Vice President for Research and Graduate Studies,
Khon Kaen University

Editor:

Associate Professor Thanapauge Chamaratana Khon Kaen University, Thailand

Editorial Board

Associate Professor Aslihan Aykac, Ph.D

Ege University, Turkey

Associate Professor Suwichai Kosaiyawat

Burapha University, Thailand

Associate Professor Jakkrit Sangkhamanee

Chulalongkorn University, Thailand

Associate Professor Pakpoom Hunnapha

Maharakham University, Thailand

Associate Professor Suttiporn Bunmak

Thaksin University, Thailand

Assistant Professor Norachit Jirasatthum

Khon Kaen University, Thailand

Assistant Professor Jaray Singhakowinta

National Institute of Development
Administration, Thailand

Assistant Professor Thianchai Aksrondit

Chiangmai University, Thailand

Assistant Professor Skonchai Chanunan

Naresuan University, Thailand

Assistant Professor Suddan Wisudthiluck

Thammasat University, Thailand

Assistant Professor Jaggapan Cadchumsang

Khon Kaen University, Thailand

Assistant Professor Panuwat Pakdeeaksorn

Prince of Songkhla University Phuket Campus,
Thailand

Professor Christoph Antweiler, Ph.D.

University of Bonn, Germany

Professor Jonathan D. Rigg, Ph.D.

National University of Singapore, Singapore

Professor Luuk Knippenberg, Ph.D.

Radboud University, Netherlands

Professor Noriyuki Suzuki, Ph.D.

University of the Ryukyus, Japan

Managing Staff:

Miss Pattarapa Bumrunthaichaichan

KKU International Journal of Humanities and Social Sciences is a peer-reviewed journal published every 4 Month by Khon Kaen University. We welcome submission from all fields of Humanities and Social Sciences. The journal accepts Thai or English manuscript of original research articles, review articles and book reviews which have never been published elsewhere. Our purpose is to distribute new knowledge in the field of Humanities and Social Sciences. Research areas covered by the journal include (but not limited to): Law, Religions and Philosophy, Political Sciences, Public Administration, Education, Geography, History, Language and Literature, and Sociology.

บทบรรณาธิการ

สวัสดีปีใหม่และสุขสันต์วันสงกรานต์ พุทธศักราช 2566 วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขออวยพรให้ผู้อ่านทุกท่านมีความสุขกายสบายใจมีความสุขตลอดไปครับ

วารสารของเราเดินทางมาถึงหลักหมยแห่งปีที่ 13 ของการทำหน้าที่เผยแพร่ผลงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์โดยนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยวารสารที่อยู่ในมือท่านผู้อ่านขณะนี้คือฉบับแรกของปีนี้ ซึ่งมีบทความที่กองบรรณาธิการได้บรรจงคัดสรรเพื่อนำเสนอแก่ท่านผู้อ่าน จำนวน 7 บทความ ที่มีลักษณะโดดเด่นในทางสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังนี้

เริ่มต้นบทความแรกเป็นบทความทางด้านการบริหารธุรกิจโดยจุฑารัตน์ จันจินดา และคณะ ร่วมกันศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านค้าแฟงของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยประยุกต์จากทฤษฎีแบบจำลองการประมวลผลโดยละเอียด (Elaboration Likelihood Model) และแนวคิดทฤษฎีแบบจำลองการยอมรับข้อมูล (Information Adoption Mode) งานวิจัยนี้มีความน่าสนใจตรงการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง โดยข้อค้นพบเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้ใช้บริการร้านค้าแฟง และผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจร้านค้าแฟง

ถัดมาเป็นบทความด้านรัฐประศาสนศาสตร์ โดยพรสวรรค์ ปิยนันท์ศักดิ์ ได้ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วม ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน กับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน 400 คน จาก 7 อำเภอในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้ผลการศึกษาที่ค่อนข้างน่าประหลาดใจ ส่วนจะเป็นอย่างไร คำตอบรอท่านอยู่ในบทความนี้ครับ

จากงานวิจัยเชิงปริมาณทั้งสองชิ้นข้างต้น เราขอเปลี่ยนบรรยากาศมาดูบทความในสายศิลป์ศึกษา โดยผจญ พิบุ่ง ที่ต้องการนำเสนอการพัฒนาลูกส่งกลองชุด (drum fill) เพื่อใช้ในเพลงหมอลำ ด้วยเทคนิคคลีเนียร์ (linear drumming) ถือเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ทางคีตศิลป์ เนื่องจากเป็นเทคนิคที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน รวมถึงยังสามารถประยุกต์ใช้กับดนตรีได้หลากหลายประเภท ซึ่งเป็นชุดความรู้รวมถึงแนวทางในการสร้างสรรค์ดนตรีประจำถิ่นต่อไป

บทความที่สี่เป็นบทความทางศึกษาศาสตร์ที่นำเสนอการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาวาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยสุวรรณี ยะหะกร และได้ผลการศึกษาที่น่าสนใจจนท่านคงต้องรีบพลิกไปหาคำตอบด้วยตัวท่านเองแล้วครับ

ในบทความที่ห้า ยังอยู่ในแวดวงการศึกษา โดยทิพย์สุตา ปรีดาพันธุ์ และสมิตตรา พันธุ์ศรี ได้ร่วมกันพัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธณานิ อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์รายวิชาพระพุทธศาสนา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน

บทความที่หกเป็นบทความภาษาอังกฤษ โดย Inero V. Ancho ทำการศึกษาบทบาทของภาษาฟิลิปปินส์ในการสอนภาษาเกาหลีในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและการสนทนาซึ่งแบ่งออกเป็นสามส่วนหลัก ได้แก่ ภาษาฟิลิปปินส์เป็นจุดเริ่มต้น ภาษาฟิลิปปินส์ที่เป็นหัวใจหลัก และภาษาฟิลิปปินส์ในฐานะเนื้อหาทั้งหมดของการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้เขียนเสนออย่างแข็งขันมากว่าถึงเวลาแล้วที่จะทบทวนแนวทางการสนับสนุนการใช้และการส่งเสริมภาษาฟิลิปปินส์ (รวมถึงวัฒนธรรม) ในการฝึกปฏิบัติและการสอนภาษาต่างประเทศ

ปิดท้ายด้วยบทความทางด้านภาษาศาสตร์ที่นำเสนอโดย Chi-sum Garfield LAU โดยศึกษากับ The Woman in Kenzo อันเป็นนวนิยายยอดนิยมของฮ่องกงที่เขียนโดย Mary Chin ตีพิมพ์ครั้งแรกในรูปแบบนวนิยายต่อเนื่องในนิตยสาร City ในปี 1977 โดยนำเสนอเรื่องราวของหญิงชนชั้นสูงชาวตะวันตกที่อยู่ในฮ่องกง สามารถดำเนินชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย ได้รับประโยชน์จากโอกาสทางการศึกษาที่ดีขึ้นและการเปิดรับวัฒนธรรมต่างประเทศที่กว้างขึ้นซึ่งเกิดจากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในยุคอาณานิคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวเอกของเรื่องที่ถูกนำเสนอในฐานะหญิงสาวทำงานที่มีเสน่ห์และมีอาชีพการงานที่ร่ำรวย อย่างไรก็ตาม เธอมีชีวิตที่ไม่มีความสุขเนื่องจากไม่สามารถหาคนโสดที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานของเธอได้ และที่สำคัญที่สุดคือต้องผูกพันกับเธอ ในฐานะผู้หญิงร่วมสมัยที่มีอิสระทางการเงิน ส่งผลให้เธอเผชิญกับแรงกดดันมหาศาล

กองบรรณาธิการหวังว่าบทความทั้งเจ็ดบทความดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านไม่มากนักน้อย และเราจะยังคงเลือกสรรผลงานที่มีคุณภาพทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึงการบูรณาการข้ามศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้องมากำหนดแต่ท่านผู้อ่านด้วยความมุ่งมั่นต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร. ธนพลักษ์ ชามะรัตน์
บรรณาธิการ

Editorials

Happy New Year and Happy Songkran Day of the Buddhist Era 2566. The International Journal of Humanities and Social Sciences of Khon Kaen University, produced by Research and Graduate Studies of Khon Kaen University, wishes all of our readers good health, happiness, and joy throughout the year.

Our journal has reached its 13th year of publishing research papers and knowledge in the field of Humanities and Social Sciences from researchers and scholars both from within the country and outside the country. The journal, which is currently in your hands, is the first issue of this year and contains seven outstanding articles in the field of Humanities and Social Sciences. The contents are as follows:

The first article focuses on Business Administration and was written by Jutarat Junjinda and colleagues. They studied the factors influencing the acceptance of online social media information that can impact the decisions of consumers to use the services of coffee shops in Bangkok and the Bangkok metropolitan area. The research framework applied the Elaboration Likelihood Model and Information Adoption Mode theory. This research used a structural equation modeling approach to analyze the data. The findings will benefit both coffee shop customers and coffee shop business owners.

The next article is from the field of Political Science by Pornsan Piyanantisak, who explored the knowledge and understanding of the rights and duties of people to participate in the management of local government organizations, as well as their attitudes towards those rights and duties. The study examined the levels of participation and the relationships between knowledge, understanding, and attitudes towards the rights and duties of the people and their participation in the management of local government organizations. The study involved 400 people from seven districts in Khon Kaen Province, which yielded surprising results. These astonishing findings can be found in this article.

In addition to the two quantitative research studies listed above, we would like to switch gears and look at an article in the field of Music and Vocal Education by Pajone Peebung, who presents the 'Development of Drum Fills for Isaan Folk Music (Mor Lam) by Using Linear Drumming.' This is a creative approach in Music Education since it is a popular technique that is being widely used today and can be

applied to various types of music. This represents a set of knowledge, which consists of techniques that can be utilized to create local music in the future.

The fourth article is an educational article by Suwannee Yahakorn, who presents the 'Development of a Distance Training Package on Learning Management for Teachers to Enhance Thai Language Reading and Writing Skills of Primary Level Students.' The study yielded some interesting results and will likely prompt you to quickly turn to the page to seek the answers on your own.

In article five, Thipsuda Preedaphan, and Sumittra Phansri collaborated to enhance the learning progress of first-year secondary students in the subject of Buddhist Studies by using a collaborative learning management plan that featured the Jigsaw technique. They conducted a quasi-experimental research design study on a sample group of 30 first-year secondary students from Thongthani School in the Thawatburi District of Roi Et. The research tools included a collaborative learning management plan for the subject of Buddhist Studies, which incorporated the Jigsaw technique, as well as a pre-test and a post- test to measure learning effectiveness.

Article six was written in English by Inero V. Ancho, who studied the role of the Filipino language in teaching Korean as a foreign language to graduate students. The study gathered data from documents and conversations, which were divided into three main parts: 1) Filipino as a starting point, 2) Filipino as the main language, and 3) Filipino as the entirety of the content of teaching foreign languages. The author strongly recommends that it is time to review the strategies that support the use and promotion of the Filipino language (including Filipino culture) in the practice and teaching of foreign languages.

Finally, there is an article on Linguistics, which is presented by Chi-sum Garfield LAU, who studied, *The Woman in Kenzo*, a popular Hong Kong novel written by Mary Chin. It was first published as a serial novel in *City Magazine* in 1977 and portrays the story of Western upper-class women in Hong Kong, who enjoy lavish lifestyles and benefit from improved educational opportunities and the wider acceptance of foreign cultures, which resulted from the rapid economic growth of the colonial era. However, despite having a charming and prosperous career, the protagonist's life was unhappy because she could not find a single man, who met her standards. Most importantly, she was forced to become a contemporary and financially independent woman, which led her to face immense pressures.

The editorial board hopes that these seven articles will be useful to readers, and with dedication, we will continue to select quality works in the field of the Humanities and Social Sciences and interdisciplinary works for our readers.

Assoc. Prof. Dr.Thanapauge Chamaratana
Editor

บทความวิจัย

- ๑ ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการร้านอาหารแพในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 1

จุฑารัตน์ จันจินดา, จุฑามาศ วงศ์กันทรารกร, ศุภวัฒน์ สุขะประเมษฐ์, กอบกุล จันทรโคสิกา, ธาตรี จันทรโคสิกา
- ๒ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่อสิทธิหน้าที่กับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น 34

พรสวรรค์ ปิยนันท์ศักดิ์
- ๓ การพัฒนาลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำ ด้วยเทคนิคลิเนียร์ 68

ผจญ พิบัง
- ๔ การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา 86

สุวรรณี ยะทะกร
- ๕ พัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธงธานี อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด 108

ทิพย์สุตา ปรีดาพันธุ์, สุมิตตรา พันธุ์ศรี
- ๖ Roles of Filipino Language in Teaching Korean as a Foreign Language in the Graduate School 126

Inero V. Ancho
- ๗ The Exchange of Men in Mary Chin's The Woman in Kenzo 140

Chi-sum Garfield LAU

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพล
ต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ในการเลือกใช้บริการ
ร้านกาแฟ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
The Factors Acceptance of Online Social Media that
Influencing the Decision of Consumers for Choosing
the Coffee Shop's Service in Bangkok
and Metropolitan Area

จตุรรัตน์ จันจินดา (Jutarat Junjinda)¹

จุฑามาศ วงศ์กันทรากกร (Jutamas Wongkantarakorn)²

ศุภวัฒน์ สุขะประเมษฐ (Supawat Sukhaparamate)³

กอบกุล จันทรโคลิกา (Korbkul Jantarakolica)⁴

ธাত্রี จันทรโคลิกา (Tatre Jantarakolica)⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยประยุกต์จากทฤษฎีแบบจำลองการประมวลผลโดยละเอียด (Elaboration Likelihood Model) และแนวคิดทฤษฎีแบบจำลองการยอมรับ

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Doctoral Student in Doctor of Business Administration Program, College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
E-mail: jutarat.jun@rmutr.ac.th

² อาจารย์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Lecturer, College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin E-mail: jutamas.won@rmutr.ac.th

³ อาจารย์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Lecturer, College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin E-mail: supawat.suk@rmutr.ac.th

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Assistant professor, College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
E-mail: korbkul.jan@rmutr.ac.th

⁵ รองศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, Associate Professor, Faculty of Economics, Thammasat University E-mail: tatre@econ.tu.ac.th

ข้อมูล (Information Adoption Mode) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จำนวน 468 คน จากผู้บริโภคที่เคยใช้บริการร้านกาแฟโดยการค้นหาข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุของผู้บริโภคกับความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ เพื่อตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า แบบจำลองในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนดและอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย การรับรู้ความเสี่ยง ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด ความนิยม ประโยชน์ของเนื้อหา และการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ให้บริการร้านกาแฟ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเลือกสินค้าหรือบริการได้ และเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจร้านกาแฟวางแผนการทำการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างจุดแข็งและสร้างความได้เปรียบของธุรกิจ

คำสำคัญ: ปัจจัยการยอมรับข้อมูล, สื่อสังคมออนไลน์, การตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ, อิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค

Abstract

The purpose of this research is to learn about factors affecting acceptance of social media influences on choosing coffee shops for decision making of consumers in Bangkok and metropolitan areas, by a conceptual framework was based on model evaluation (Elaboration Likelihood Model) and conceptual information adoption model theory (Information Adoption Mode). This research is quantitative and uses a questionnaire to collect the data. A stratified random sampling technique was applied to 468 samples with consumers who used the service by researching social media online data in Bangkok and nearby areas. The sample group was divided according

to the range of age and frequency of use of the service. Questionnaire was used as the research tool and the adoption of a structural equation model was used to analyze the data. Results revealed that the model in this research is consistent with the empirical data, was close to the established criteria and within acceptable limits and factors affect data acceptance of social media to choose and use the service of the coffee shop, with significant statistics composed of Perceived Risk, Relevance, Conciseness, Trustworthiness, Scalability, Popularity, Content usefulness, and Information Adoption. As a guideline for people were using coffee shops can use the information to make decisions about choosing a product or service and is information for coffee shop business owners to plan social media marketing for making a business advantage.

Keywords: Information Acceptance Factor, Social Media, Decision of Using Coffee Shop, Influence of Decision Consumer

1. บทนำ (Introduction)

1.1 บทนำ

ในปัจจุบันนี้พฤติกรรมกรรมการดื่มกาแฟของคนไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเมื่อก่อนผู้บริโภคจะสนใจเพียงแต่รสชาติของกาแฟเท่านั้นแต่ในปัจจุบันนี้ผู้บริโภคมีการตัดสินใจการเลือกใช้บริการร้านกาแฟโดยมีหลาย ๆ ปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศของร้าน อาหารและเครื่องดื่มที่หลากหลาย ความเป็นส่วนตัว การบริการด้านอินเทอร์เน็ต หรือแหล่งพบปะสังสรรค์ รวมถึงการใช้บริการร้านกาแฟตามกระแสความนิยมในสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งผู้บริโภคจะมีการมองหาร้านกาแฟที่เหมาะสมกับไลฟ์สไตล์ของตนเอง ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟนั้นจะทำการค้นหาข้อมูลร้านกาแฟที่สนใจผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Facebook Instagram Youtube Tiktok เป็นต้น โดยที่มีการค้นหาข้อมูลทั้งจากสื่อสังคมออนไลน์ที่ตนเองใช้งานอยู่ หรือค้นหาข้อมูลจากแหล่งที่ได้รับคามนิยมที่ตนเองนั้นติดตาม หรือเป็นกระแสอยู่ในตอนนี

เห็นได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์ ได้เข้ามามีบทบาทต่อธุรกิจร้านอาหารเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ประกอบการร้านอาหารแพให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ธุรกิจผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับธุรกิจร้านอาหารนั้นทำให้ผู้บริโภคมีการศึกษาข้อมูลของร้านอาหารเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการ ทำให้ผู้ประกอบการต้องมีการนำเสนอจุดเด่นของร้านตนเองที่ต้องการสื่อถึงลูกค้า การนำเสนอภาพอาหารและเครื่องดื่มที่สมจริง รวมถึงนำเสนอภาพบรรยากาศร้านอาหารของตนเองเพื่อดึงดูดลูกค้าให้ติดตามและมาใช้บริการ หรือจะเป็นการใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือเป็นผู้นำเสนอข้อมูลร้านอาหารกับลูกค้า ที่แนะนำบอกกล่าวถึงสิ่งที่น่าสนใจของร้านอาหารหรืออาจจะเป็นการพาชิมอาหารและเครื่องดื่มที่อร่อย บอกเล่าถึงบรรยากาศที่ดีของร้านผ่านช่องทางของสื่อแต่ละประเภท ซึ่งทำให้หลาย ๆ ร้านมียอดขายเพิ่มขึ้นจากการทำการตลาดผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Puspita and Hendrayati, 2018) ดังนั้นผู้ประกอบการควรเลือกสื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับธุรกิจของตนเองในการทำการตลาดให้กับธุรกิจ โดยเฉพาะเฟซบุ๊กซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ใช้ในการค้นหาข้อมูลร้านอาหารก่อนการตัดสินใจใช้บริการ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ากระแสของสื่อสังคมออนไลน์นั้นมีอิทธิพลต่อธุรกิจร้านอาหารอย่างยิ่ง ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านค้านั้นจะมีการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการด้วยตนเองหรือเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ จนเกิดการยอมรับในข้อมูลนั้นและนำไปสู่การใช้บริการร้านอาหารเมื่อผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจกับข้อมูลที่ได้รับจะทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นและใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้นอย่างต่อเนื่องรวมถึงการแบ่งปันข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์นั้นไปยังบุคคลอื่น ๆ เมื่อสื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทและมีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านอาหาร ทำให้เจ้าของธุรกิจร้านอาหารต้องทราบว่าองค์ประกอบใดที่สำคัญเป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้บริโภคใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการค้นหาข้อมูลร้านอาหารนำไปสู่การตัดสินใจเลือกใช้บริการ ซึ่งปัญหานี้สำคัญมากเป็นที่สนใจของผู้วิจัยเพราะสื่อสังคมออนไลน์นั้นเป็นแพลตฟอร์มการสื่อสารที่ใช้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นโต้แย้ง และร่วมสร้างซึ่งกันและกัน ข้อมูลที่มีการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้ผู้บริโภคลดความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่สนใจก่อนการตัดสินใจซื้อ นอกจากนั้นแล้วสื่อสังคมออนไลน์ยังช่วยให้มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างลูกค้ากับธุรกิจนั้น ๆ และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อย่างยั่งยืนอีกด้วย จึงทำความเข้าใจว่า

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นมีข้อมูลใดบ้างที่ส่งผลต่อการนำข้อมูลไปใช้ รวมถึงพฤติกรรม การแบ่งปันข้อมูลของผู้บริโภคบนสื่อสังคมออนไลน์ จนถึงการตรวจสอบกระบวนการรับรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารของผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มาอธิบายกระบวนการว่า ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง (Tseng & Wang, 2016) ในการวิจัยนี้ ได้มีการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีแบบจำลองการประมวลผลโดยละเอียด (Elaboration Likelihood Model) และแนวคิดทฤษฎีแบบจำลองการยอมรับข้อมูล (Information Adoption Mode) มาใช้ในกระบวนการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อผู้ที่ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร นักการตลาด หรือผู้ที่สนใจสามารถ นำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการวางกลยุทธ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนอง พฤติกรรมการเลือกร้านอาหารของผู้บริโภค และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ธุรกิจบริการด้านร้านอาหารหรือร้านอาหารเพื่อทราบถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในการ ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และเป็นแนวทางในการปรับปรุงสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของผู้ประกอบการเองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และ ยังสามารถเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนการดำเนินธุรกิจต่อไป

1.2 แนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย

แนวคิดของงานวิจัยนี้ ประยุกต์จากทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด (Elaboration Likelihood Model) และทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร (Information Adoption Model) ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ ประเด็นการสร้างกรอบแนวคิดงานวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด (Elaboration Likelihood Model) นำเสนอ โดย Petty & Cacioppo (1984) เป็นแบบจำลองที่ให้ความสำคัญกับเส้นทางในการ โน้มน้าวใจต่อผู้รับสาร ซึ่งการโน้มน้าวใจสามารถเกิดขึ้นได้จากการให้ความสนใจ การรับรู้ การยอมรับ และการจดจำของผู้รับสาร ซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทาง หลักคือ Argument Quality การโต้แย้งที่มีคุณภาพ และเส้นทางรองคือ Source

Credibility ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดไตร่ตรองถึงประโยชน์ของข้อมูลจนนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการร้านกาแฟผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Tseng & Wang, 2016) ซึ่งการโต้แย้งที่มีคุณภาพประกอบไปด้วยปัจจัยความแม่นยำ ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ และความน่าเชื่อถือของแหล่งสารประกอบไปด้วยปัจจัยความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด และความนิยม กล่าวคือ การโน้มน้าวใจโดยเส้นทางหลักในการที่ตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟผ่านสื่อสังคมออนไลน์นั้นจะใช้ความเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูล Argument Quality การโต้แย้งที่มีคุณภาพ มาวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้รับอย่างละเอียด โดยพิจารณาจากคุณภาพและข้อเท็จจริงของข้อมูลนั้น ส่วนการโน้มน้าวใจโดยเส้นทางรองในการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟผ่านสื่อสังคมออนไลน์นั้นจะใช้ Source Credibility ความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร มาวิเคราะห์การโน้มน้าวผู้รับสารเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในจำนวนมาก โดยที่ผู้รับสารนั้นไม่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลจึงพิจารณาจากความน่าเชื่อถือของแหล่งสารนั้น ๆ ซึ่งในการโน้มน้าวใจทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรองนั้นจะมีการใช้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับการใช้

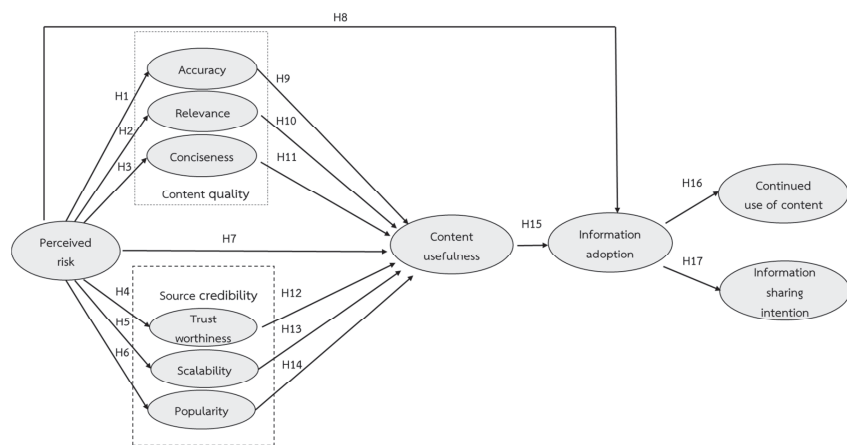
สำหรับทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร (Information Adoption Model) นำเสนอโดย Sussman and Siegal (2003) การที่บุคคลนั้นจะยอมรับหรือนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจต้องเกิดจากการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลนั้น โดยมีปัจจัยที่สำคัญประกอบไปด้วยด้านคุณภาพของข้อมูล ที่ใช้ความเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูลทำให้เกิดการยอมรับข้อมูล โดยพิจารณาจากปัจจัยของตัวข้อมูลนั้นเป็นหลัก และความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ที่เชื่อว่าแหล่งข้อมูลนั้นมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สามารถเชื่อถือได้ สองสิ่งนี้จะแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของข้อมูลนั้นมีบทบาทสำคัญกับบุคคลที่จะนำข้อมูลที่ได้รับนี้ไปใช้ในการตัดสินใจโดยเฉพาะการนำไปใช้ในสื่อออนไลน์ (Shu & Scott, 2014) กล่าวคือ การยอมรับข้อมูลนั้นเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับข้อมูลนั้นรับรู้ถึงประโยชน์จากคุณภาพของเนื้อข้อมูลที่ถูกนำเสนอบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มีความแม่นยำ มีความถูกต้อง มีความชัดเจน มีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลด้วยความกระชับเข้าใจง่ายบนสื่อสังคมออนไลน์ และเกิดขึ้นจากความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลที่ถูกนำเสนอบนสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มาของข้อมูล การปรับขนาดหรือแฮชแท็กที่เป็นการสร้างรับรู้ข้อมูลที่ทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ รวมไปถึงแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากความนิยมในสังคมปัจจุบันเกี่ยวกับเรื่องนั้น ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ส่งผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูล

เมื่อผู้ใช้รับรู้ว่าข้อมูลที่ได้รับจากสื่อสังคมออนไลน์นั้นมีประโยชน์ ผู้ใช้จะนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจต่อไป ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าคุณภาพของข้อมูลและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลส่งผลต่อความเป็นประโยชน์ของข้อมูล โดยคุณภาพของข้อมูลหรือความคิดเห็นบนสื่อสังคมออนไลน์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลมีแนวโน้มเห็นถึงประโยชน์ของสิ่งนั้น และส่งผลให้ใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์นั้นในการค้นหาร้านกาแฟ (Peng, Liao, & Wang 2016)

นอกจากนี้การศึกษาทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นนั้น ทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด ที่เสนอโดย Petty & Cacioppo (1984) และทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร Sussman and Siegal (2003) จากการทบทวนวรรณกรรมการศึกษานี้ได้บูรณาการทฤษฎีทั้ง 2 ทฤษฎีเพื่อสร้างแบบจำลองดังนี้ คุณภาพของเนื้อหาข้อมูล และแหล่งที่น่าเชื่อถือของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูล และการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อการนำข้อมูลมาใช้ นอกจากนี้ Lee, Kang and Namkung (2021) กล่าวว่าประโยชน์ของเนื้อหาข้อมูล และแหล่งที่น่าเชื่อถือของข้อมูลนั้น ทำให้เกิดการรับรู้ด้านประโยชน์ของเนื้อหาข้อมูล ที่ส่งผลต่อถึงการนำข้อมูลมาใช้ และการนำข้อมูลมาใช้นี้ยังเกิดการใช้อัดมุลนั้นอย่างต่อเนื่อง หรือมีความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูลนั้นต่อไปอีกด้วย Tseng and Wang (2016) ยังกล่าวอีกว่าการรับรู้ถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการใช้อัดมุลนั้นทั้งจากประสบการณ์ของตนเอง และประสบการณ์จากผู้อื่น มีผลต่อการรับรู้ประโยชน์ของข้อมูลและนำไปสู่การตัดสินใจในการนำข้อมูลไปใช้ และการรับรู้ความเสี่ยงนี้ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของข้อมูลและแหล่งที่น่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันที่นำไปสู่การรับรู้ข้อมูลที่มีประโยชน์ และการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจซื้อ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในครั้งนี โดยเพิ่มปัจจัยที่จะศึกษาอีก 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการใช้อัดมุลอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูล และปัจจัยด้านการรับรู้ถึงความเสี่ยง ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 ปัจจัยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ

จากข้อมูลดังกล่าวได้นำมาปรับให้เหมาะสมกับเป้าหมายของการวิจัย เพื่อเป็นองค์ความรู้ใหม่สามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลดังกล่าวและนำมาสร้างกรอบ

แนวคิดของการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูล โดยมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด และทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร โดยนำมาปรับให้เหมาะสมโดยเพิ่มเติมปัจจัยที่จะศึกษาอีก 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการใช้เนื้อหาข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูล และปัจจัยด้านการรับรู้ถึงความเสี่ยง สามารถสร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัยแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัยนี้ข้างต้นได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้หลายประการเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการร้านกาแฟ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยอ้างอิงจากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยต่าง ๆ งานวิจัยนี้จึงกำหนดสมมติฐานของงานวิจัยดังนี้

- H1 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อความแม่นยำของเนื้อหาข้อมูล
- H2 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อความเกี่ยวข้องของเนื้อหาข้อมูล
- H3 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อความกระชับของเนื้อหาข้อมูล
- H4 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล
- H5 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อการปรับขนาดของข้อมูล
- H6 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อความนิยมของข้อมูล

- H7 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H8 : การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อการนำข้อมูลมาใช้
- H9 : ความแม่นยำของเนื้อหาข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H10 : ความเกี่ยวข้องของเนื้อหาข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H11 : ความกระชับของเนื้อหาข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H12 : ความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H13 : การปรับขนาดของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H14 : ความนิยมของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา
- H15 : การรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
การนำข้อมูลมาใช้
- H16 : การนำข้อมูลมาใช้ของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อ
ความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหา
- H17 : การนำข้อมูลมาใช้นบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจ
ในการแบ่งปันข้อมูล

2. วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพล
ต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3. วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริโภคที่เคยใช้บริการร้านกาแฟโดยการค้นหาข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 468 ราย การสุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรตารางสำเร็จรูป Margin of Error เป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรโดยค่าตัวสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มจากผู้บริโภคที่เคยใช้บริการร้านกาแฟโดยการค้นหาข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ประเภทเฟซบุ๊กและอินสตาแกรมและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ โดยแยกตามอายุและพฤติกรรมความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ ซึ่งตามทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรมนั้นแสดงให้เห็นว่าในแต่ละช่วงอายุของการยอมรับเทคโนโลยีจะมีมุมมองทัศนคติที่แตกต่างกันไป ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีองค์ประกอบจากประชากรที่มีพฤติกรรมตามประเด็นที่ศึกษา จึงเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรม การยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุดังนี้ Gen Z หรืออายุน้อยกว่า 25 ปี, Gen Y หรือ อายุ 25 - 39 ปี, Gen X หรือ อายุ 40 - 55 ปี และ Gen BB หรือ อายุ 56 ปีขึ้นไป และศึกษากลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟทุกวัน, กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟนาน ๆ ครั้ง

ตารางที่ 1 องค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	ความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ/สัปดาห์			
	ทุกวัน	2-3 ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	รวม
Gen Z	48	24	28	100
	48%	24%	28%	21%
Gen Y	46	57	43	146
	32%	39%	29%	31%
Gen X	39	37	43	119
	33%	31%	36%	25%
Gen BB	30	36	37	103
	29%	35%	36%	22%
รวม	163	154	151	468
	35%	33%	32%	100%

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ศึกษาทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา เว็บไซต์ (Petty & Cacioppo, 1984); (Sussman and Siegal, 2003) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด และทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.2.2 สร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทฤษฎี และความถูกต้องเหมาะสมโดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบข้อมูลก่อนการดำเนินการเก็บข้อมูล

3.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด และนำไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา

(Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ สรุปลงได้ดังตารางปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ (ภาคผนวก)

ทำการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 468 ชุด โดยแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรง ซึ่งคำถามแต่ละด้านเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของปัจจัย มีระดับความเที่ยงตรงมากกว่า 0.70 ซึ่งถือว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากสามารถรวมเป็นองค์ประกอบและปัจจัยเดียวกันได้ และผลการวิเคราะห์ค่าความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถามมีค่า % Total Variance ของแบบสอบถามแต่ละด้าน มากกว่า 0.70 ซึ่งผลของค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค ของแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรง มากกว่า 0.70 (Hair et al., 2010) โดยรวมแล้วแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้ในระดับดีทุกปัจจัย สามารถนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามออนไลน์ให้กลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนธันวาคม 2564 - มกราคม 2565 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 468 ตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้ว จึงทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) โดยวิธีการประมาณค่าแบบความเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood Estimation)

4. ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาเรื่องปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ในการเลือกใช้บริการร้านกาแฟ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุ 25-39 ปี มีสถานภาพโสด การศึกษาระดับกำลังศึกษาปริญญาตรี/ปริญญาตรี รายได้เฉลี่ย 10,000-30,000 บาท ส่วนผลการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมการบริโภคกาแฟทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มกาแฟวันละ 1 แก้ว ความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ

1 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้บริการร้านอาหารในรูปแบบซื้อกลับบ้านมากที่สุด ประเภสินค้าที่เลือกซื้อเป็นประจำคือเครื่องดื่ม ดัดสินใจซื้อเครื่องดื่มจากร้านอาหารเพราะรสชาติเป็นไปตามที่ต้องการ และไปใช้บริการร้านอาหารคนเดียวมากที่สุด และผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการค้นหาข้อมูลร้านอาหาร 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้ Social Network เช่น Facebook Instagram มากที่สุดเพื่อการค้นหาข้อมูลร้านอาหาร ระยะเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการค้นหาข้อมูลร้านอาหารแต่ละครั้งน้อยกว่า 1 ชั่วโมง โดยค้นหาช่วงเวลา 18.01-24.00 น. มากที่สุด และมีวัตถุประสงค์การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการค้นหาข้อมูลร้านอาหารเพื่อดูรูปภาพของอาหารและเครื่องดื่ม ดูบรรยากาศร้าน อ่านข้อความรีวิว ดูราคาอาหารและเครื่องดื่ม ดูที่ตั้งของร้าน และดูโปรโมชั่นต่าง ๆ ของร้านเป็นส่วนใหญ่ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหาร ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้วยสมการโครงสร้าง (SEM) โดยทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองสมการโครงสร้างพร้อมกันทั้งหมด ด้วยระบบสมการ (Simultaneous Equation) จึงเป็นโมเดลทางสถิติที่สามารถประยุกต์ใช้ในการหาคำตอบของงานวิจัยที่เป็นข้อเท็จจริง ตามแบบจำลองของกรอบแนวคิดงานวิจัย โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมทางสถิติได้ผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรวม พบว่า ความน่าเชื่อถือ และความนิยมส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา ประโยชน์ของเนื้อหาส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ การนำข้อมูลมาใช้ส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยด้านความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหา และปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูล ส่วนการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลกระทบเชิงบวกต่อปัจจัยด้านความแม่นยำ ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด และความนิยมของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ความกระชับของเนื้อหาข้อมูลส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และความเกี่ยวข้อง การปรับขนาด และการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.1

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM)

		อายุ					ความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ		
	Variable	Total	GenZ	GenY	GenX	GenBB	ทุกวัน	สัปดาห์ ละ 2-3 ครั้ง	นานๆ ครั้ง
CU<--	ACC	0.062	0.200*	0.010	0.156*	-0.163	0.015	-0.079	0.151*
CU<--	RLV	0.089*	0.116	0.323***	0.120	0.151	0.137	0.115	0.058
CU<--	CON	0.117**	0.001	0.240**	0.131	0.112	-0.110	0.235***	0.161*
CU<--	TR	0.143***	0.121	0.156*	0.083	-0.005	0.241***	0.157**	0.103
CU<--	SCA	0.050*	0.187**	0.031	-0.038	0.076	0.122*	0.060	-0.005
CU<--	POP	0.553***	0.532***	0.414***	0.510***	0.671***	0.514***	0.630***	0.544***
CU<--	PR	0.043*	0.147	0.045	0.005	0.077	0.044	0.022	0.093**
ADO<--	CU	0.815***	0.878***	0.707***	0.822***	0.796***	0.746***	0.866***	0.805***
ADO<--	PR	0.046	0.178	0.026	0.029	0.049	0.072	0.026	0.024
CO<--	ADO	0.741***	0.559***	0.991***	0.889***	0.589***	0.813***	0.591***	0.867***
IN<--	ADO	0.757***	0.620***	1.064***	0.983***	0.407***	0.841***	0.585***	0.883***
ACC<--	PR	0.272***	0.531***	0.258***	0.208***	0.134	0.385***	0.202**	0.246***
RLV<--	PR	0.247***	0.509***	0.182***	0.217***	0.107	0.369***	0.129	0.236***
CON<--	PR	0.237***	0.430***	0.189***	0.198***	0.157	0.410***	0.073	0.239***
TR<--	PR	0.254***	0.392***	0.271***	0.231***	0.139*	0.346***	0.144*	0.294***
SCA<--	PR	0.281***	0.632***	0.291***	0.287***	-0.114	0.422***	0.211**	0.196**
POP<--	PR	0.223***	0.298***	0.182***	0.202***	0.208**	0.222***	0.187***	0.245***
	N	468	100	146	119	103	163	154	151
	ll	-15467.6	-4402.6	-.5989.8	-784.2	-.1216.5	-3966.1	-5680.2	-5197.5
	chi2_bs	38721.7	9977.7	11441.8	26293.8	22053.4	18836.6	16086.1	14502.3
	chi2_ms	7473.9	4821.1	4686.0	12166.0	11548.6	6269.6	6002.4	5398.6

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) (ต่อ)

อายุ							ความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ		
Variable	Total	GenZ	GenY	GenX	GenBB	ทุกวัน	สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	นานๆ ครั้ง	
RMSEA	0.082	0.129	0.104	0.219	0.228	0.123	0.123	0.114	
CFI	0.846	0.628	0.699	0.576	0.517	0.737	0.705	0.716	
TLI	0.840	0.612	0.686	0.557	0.496	0.725	0.692	0.703	

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.10, ** มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05, และ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

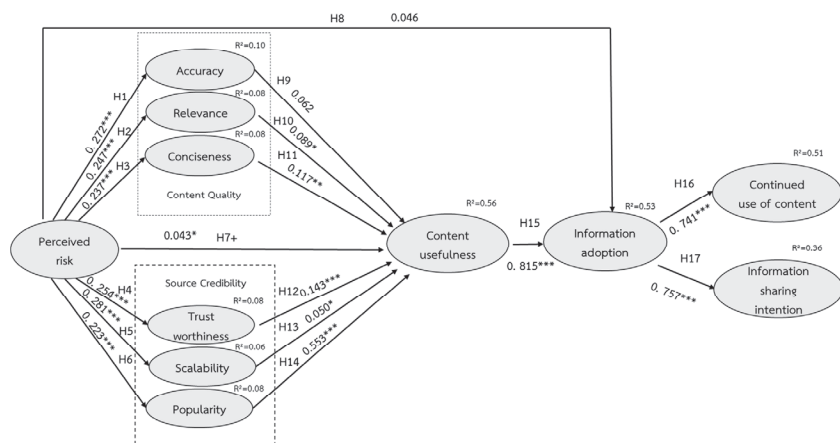
หมายเหตุ : CU = Content usefulness, ACC = Accuracy, RLV = Relevance, CON = Conciseness, TR = Trustworthiness, SCA = Scalability, POP = Popularity, PR = Perceived Risk, ADO = Information Adoption, CO = Continued use of content, IN = Information sharing intention

ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2)_ms เท่ากับ 7473.9 และค่า χ^2 _bs เท่ากับ 38721.7 ซึ่งโดยรวมแล้วมีค่าค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Hair et al, (1998) ที่กล่าวว่า การทดสอบความกลมกลืนของแบบจำลองด้วยสถิติ χ^2 จะมีความอ่อนไหวต่อจำนวนตัวอย่าง หากจำนวนตัวอย่างที่มีมากกว่า 200 ตัวอย่าง ขึ้นไป แบบจำลองตามสมมติฐานการวิจัย มักจะมีความแตกต่างจากข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงแนะนำให้ใช้สถิติ χ^2 ร่วมกับค่าสถิติวัดความกลมกลืนอื่น ๆ สำหรับค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ผลการวิเคราะห์โดยรวมแล้วค่าที่ได้จะมีค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งตามเกณฑ์ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 โดยทั่วไปแล้วถ้ามีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่าแบบจำลองสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับแบบจำลองที่ใช้งานวิจัยนี้มีค่าน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแต่ก็มีค่าที่ใกล้เคียงอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ได้ สรุปผลการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวบ่งชี้กลมกลืนในการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง

ดัชนี	เกณฑ์วัด	ผลลัพธ์
RMSEA	< 0.05	0.082
CFI	≥ 0.90	0.846
TLI	≥ 0.90	0.840

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ตามแบบจำลองกรอบแนวคิดงานวิจัย ด้วยสมการโครงสร้าง พบว่า มีหลายตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคเกี่ยวกับการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาค่าการพยากรณ์ R^2 พบว่ามีค่า R^2 รวม 0.94 หรือ 94% ซึ่งอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้ดี ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ตามแบบจำลองกรอบแนวคิดงานวิจัย

หมายเหตุ : ค่าสถิติที่ระบุใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient)

5. สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ในการเลือกใช้บริการร้านกาแฟ แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัยโดยรวม พบว่า ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด และความนิยมส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา ส่วนปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาส่งผลต่อปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ ส่วนปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ส่งผลต่อปัจจัยด้านความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหาและปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูล ส่วนการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อปัจจัยด้านความมั่นใจ ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด และความนิยมของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ปัจจัยทั้งหมดนี้ส่งผลต่อกระบวนการยอมรับข้อมูลจนนำไปสู่การนำไปใช้ ซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการรับรู้ความเสี่ยงเพิ่มการยอมรับข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทั้งทางตรง และส่งผลทางอ้อมผ่านการรับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่ส่งผลไปยังการนำข้อมูลมาใช้ เช่นเดียวกับปัจจัยความมั่นใจที่ไม่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา

สรุปผลการวิจัยแยกตามกลุ่มอายุ พบว่า ปัจจัยความนิยมส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ส่วนปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาส่งผลต่อปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ส่งผลต่อปัจจัยด้านความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหาและปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อปัจจัยด้านความมั่นใจ ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด และความนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อวิเคราะห์แยกตามช่วงอายุพบว่า GenZ และGenBB ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาส่งผลต่อปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน GenY และGenX ให้ความสำคัญ

กับปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูลมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัยแยกตามความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ พบว่า ปัจจัยความนิยมส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาส่งผลต่อปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ส่งผลต่อปัจจัยด้านความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหาและปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อปัจจัยด้านความนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อวิเคราะห์แยกตามประเภทความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟทุกวันให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ส่งผลต่อปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟสัปดาห์ละ 2-3 ครั้งให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาส่งผลต่อปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟนาน ๆ ครั้งให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการนำข้อมูลมาใช้ส่งผลต่อปัจจัยด้านความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

คุณภาพของข้อมูลและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลพบว่า ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด และความนิยมของเนื้อหาข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหา ซึ่งผลการศึกษายังข้างต้นเป็นไปตามทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร และทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด (Petty & Cacioppo, 1984; Sussman and Siegal, 2003) ดังนั้นข้อมูลที่ถูกรับรู้ว่ามีคุณภาพของเนื้อหาข้อมูลที่ดี และมีความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล เป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้เกิดการยอมรับข้อมูลและทำให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะไปใช้บริการร้านกาแฟ และข้อมูลนั้นต้องมีประโยชน์มากพอที่จะส่งผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ ส่วนปัจจัยความแม่นยำที่ไม่ส่งผลต่อปัจจัย

ด้านประโยชน์ของเนื้อหาจากข้อมูลที่ได้รับมานั้นขาดความแม่นยำหรือชัดเจนในการนำเสนอบนสื่อสังคมออนไลน์ทำให้ไม่มีความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลนั้นจนทำให้ผู้บริโภคไม่รู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลนั้น และเมื่อพิจารณาค่าการพยากรณ์ R^2 พบว่าปัจจัยคุณภาพของข้อมูลและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลนั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งผลในการพยากรณ์ที่ได้นั้นมีความถูกต้องชัดเจนไปในทิศทางเดียวกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการร้านกาแฟได้

ส่วนการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อการนำข้อมูลมาใช้ ซึ่งผลการศึกษাপัจจัยข้างต้นเป็นไปตามทฤษฎีการยอมรับข่าวสาร และทฤษฎีการประมวลผลโดยละเอียด การที่บุคคลนั้นจะยอมรับหรือนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจต้องเกิดจากการรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลนั้น โดยมีปัจจัยที่สำคัญประกอบไปด้วยด้านคุณภาพของข้อมูล และความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Shu & Scott, 2014) กล่าวคือเมื่อผู้บริโภครับรู้ถึงประโยชน์ของเนื้อหาข้อมูลที่ได้รับจากสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับร้านกาแฟทั้งด้านคุณภาพของข้อมูล และความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ผู้บริโภคจะนำข้อมูลที่ได้รับนี้ไปใช้ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ

การนำข้อมูลมาใช้ของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหาและความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Biscaila, Rosa, Moura Sa & Sarrico (2017); Alsaleh (2019) ที่ว่าลูกค้าจะมีการประเมินผลจากการใช้งานสิ่งนั้น ๆ หากมีความพึงพอใจกับสิ่งนั้นจะส่งผลให้เกิดแนวโน้มที่จะใช้งานอย่างต่อเนื่องต่อไป และ Alsaleh (2019) ที่ว่าการแบ่งปันข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์นั้นมาจากการใช้งานจริงของผู้ใช้งานที่รับรู้ถึงประโยชน์กับสิ่งนั้น โดยมีความต้องการแบ่งปันข้อมูลให้กับผู้อื่นรับรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ไม่ว่าจะแบ่งปันข่าวสาร รูปภาพ วิดีโอ เป็นต้น กล่าวคือ ผู้บริโภครับรู้ได้ถึงข้อมูลที่มีความถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน แหล่งของข้อมูลมีความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลของร้านกาแฟบนสื่อสังคมออนไลน์ จนนำไปสู่การตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ เมื่อลูกค้าไปใช้บริการแล้วเกิดความพึงพอใจหลังจากนั้นผู้บริโภคจะมีการบอกต่อและแบ่งปันเนื้อหาข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ผู้อื่นใช้ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟเช่นกัน

ส่วนการรับรู้ความเสี่ยงนั้น ส่งผลกระทบต่อความแม่นยำ ความเกี่ยวข้อง ความกระชับ ความน่าเชื่อถือ การปรับขนาด ความนิยม และประโยชน์ของเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tseng & Wang (2016) ที่ว่าการรับรู้ความเสี่ยงนั้นมีผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ ความเสี่ยงนั้นอาจเกิดขึ้นจากประสบการณ์ของตนเองหรือเกิดจากข้อมูลของประสบการณ์บุคคลอื่นที่ให้ได้เช่นกัน กล่าวคือผู้บริโภคมีการรับรู้ความเสี่ยงแต่ละด้านแตกต่างกัน ความเสี่ยงนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการให้ความสำคัญกับข้อมูลนั้น ๆ หรือเกิดขึ้นจากการที่ผู้บริโภคมีการรับรู้ความเสี่ยงมากพอ เมื่อไปใช้บริการร้านกาแฟแล้วความเสี่ยงนั้นตรงตามข้อมูลที่ได้รับมาเพราะทราบดีว่าจะเจออะไรบ้างในการใช้บริการร้านกาแฟครั้งนี้ รวมถึงสิ่งที่พบเจอนั้นจะไม่ตรงกับสิ่งที่ได้รับรู้มาแต่ก็ยอมรับได้ (Priporas et al., 2017) ส่วนผู้บริโภคที่ไม่รับรู้ความเสี่ยงจะไม่มีการศึกษาข้อมูลนั้น ๆ ก่อนไปใช้บริการร้านกาแฟทำให้สิ่งที่ได้รับนั้นไม่ตรงตามที่คิดไว้หรือไม่ตรงตามข้อมูลที่ได้รับมา

เมื่อวิเคราะห์แยกตามช่วงอายุพบว่าทุกช่วงอายุให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความนิยมที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา กล่าวคือ ผู้บริโภคเลือกรับรู้ข้อมูลที่มีประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก ให้ความสนใจโพสต์ที่มียอดกดไลก์สูง ข้อมูลนั้นมีผู้ให้ข้อมูลซ้ำ ๆ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ Diena et al. (2020) เมื่อแยกตามช่วงอายุยังพบว่า GenZ มีปัจจัยด้านการปรับขนาด และปัจจัยด้านความแม่นยำ ที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าปัจจัยด้านการปรับขนาดของแฮชแท็กมีอิทธิพลค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นในกลุ่ม GenZ อาจเนื่องมาจากแฮชแท็กเป็นสิ่งที่สำคัญในการช่วยค้นหาข้อมูล ทำให้ได้รับข้อมูลที่กว้างขวางขึ้นและข้อมูลเป็นไปตามสิ่งที่ต้องการค้นหา อีกทั้งแฮชแท็กยังทำให้เกิดการอัปเดตของข้อมูลอยู่ตลอดเวลาทำให้ข้อมูลนั้นปัจจุบันและง่ายต่อการค้นหาข้อมูล สอดคล้องกับ Kim et al. (2019) ส่วน GenY มีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านความเกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านความกระชับ และปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือ กล่าวคือ ผู้บริโภคมีการค้นหาข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการ ซึ่งข้อมูลที่ถูกนำเสนอเน้นควรสั้นกระชับ ไม่ซับซ้อน มีความชัดเจน มีการเน้นรูปภาพอาหารหรือบรรยากาศของร้านจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น หรือข้อมูลนั้นควรมาจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ยิ่งแหล่งข้อมูลนั้น

มาจากการบอกเล่าหรือการรื้อฟื้นจากประสบการณ์ตรงของผู้ให้ข้อมูลยิ่งทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อถือและรับรู้ถึงประโยชน์ของข้อมูลพร้อมที่จะนำข้อมูลนั้นไปประกอบการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการร้านกาแฟต่อไป สอดคล้องกับ Jeong & Koo (2015) ส่วน GenX มีเพียงปัจจัยด้านความนิยมเท่านั้นที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุนี้เป็นวัยทำงานที่มีภาระเยอะในการใช้ตัดสินใจเลือกใช้บริการอะไรสักอย่างจะค่อนข้างที่จะมีความระมัดระวังโดยเลือกเชื่อข้อมูลจากแหล่งที่มีความนิยมเพราะคิดว่าเป็นแหล่งของข้อมูลที่เชื่อถือได้หลังพบว่าข้อมูลนั้นมีประโยชน์ จะทำให้เกิดการนำข้อมูลนั้นมาใช้จริง เมื่อไปใช้บริการจริงแล้วเกิดความพึงพอใจจะมีการใช้ข้อมูลจากแหล่งความนิยมนั้นต่อเนื่องรวมไปถึงการแบ่งปันข้อมูลนั้นต่อไปยังบุคคลอื่นอีกด้วย สอดคล้องกับ Cheung et al.(2019) ส่วน GenBB มีเพียงปัจจัยด้านความนิยมเท่านั้นที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหาและยังพบว่ามีความมากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ กล่าวคือกลุ่มคนที่มียาอายุมากให้ความสนใจแหล่งข้อมูลที่เป็นที่นิยมมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเนื้อหาข้อมูลที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก มีจำนวนยอดไลค์สูงสำหรับข้อมูลนั้น หรือข้อมูลนั้นเป็นที่นิยมมีการพูดหรือกล่าวถึงซ้ำ ๆ รวมไปถึงการอัปเดตข้อมูลนั้นเป็นจำนวนมาก และมีการอัปเดตอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ Wang et al.(2018)

สำหรับการวิเคราะห์แยกในด้านความถี่ในการใช้บริการร้านกาแฟ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟทุกวันนี้ให้ความสำคัญกับ ปัจจัยด้านความนิยม และปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือ ที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟทุกวันเลือกเชื่อถือข้อมูลจากแหล่งที่มีความนิยมที่ติดตามอยู่หากแหล่งข้อมูลนั้นมีการโพสต์ข้อมูลของร้านกาแฟให้ผู้บริโภคกลุ่มนี้จะเชื่อถือทันที และเมื่อไปใช้บริการแล้วเกิดความพึงพอใจผู้บริโภคจะมีการเข้ามาติดตามผู้ให้ข้อมูลอยู่เรื่อย ๆ จนผู้บริโภคเกิดความเชื่อใจทำให้เกิดความต่อเนื่องในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการต่อไป หลังจากที่ใช้บริการร้านกาแฟแล้ว เมื่อเกิดความพึงพอใจจากการใช้บริการร้านกาแฟทำให้ผู้บริโภคเป็นลูกค้าประจำของร้านนั้น ๆ ได้ และต้องการแบ่งปันข้อมูลที่ได้รับมากับบุคคลอื่น ๆ ต่อไปอีกด้วย สอดคล้องกับ Lee et al. (2021) เมื่อแยกตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง พบว่าให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความกระชับ และปัจจัยด้านความนิยม ที่ส่งผลต่อปัจจัยด้านประโยชน์ของเนื้อหา กล่าวคือ นอกจากผู้บริโภคที่ใช้บริการร้านกาแฟสัปดาห์ละ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์นั้น

จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความนิยมแล้ว พบว่าในการตัดสินใจไปใช้บริการร้านกาแฟแต่ละครั้งนั้นเลือกที่จะอ่านเนื้อหาข้อมูลที่ถูกนำเสนอบนสื่อสังคมออนไลน์ที่สั้น กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่ายและข้อมูลนั้นตรงกับสิ่งที่ตนเองสนใจจนนำไปสู่การตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ สอดคล้องกับ Fang et al. (2016) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการร้านกาแฟนาน ๆ ครั้ง ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความนิยม และปัจจัยด้านความเสี่ยง มากกว่าปัจจัยอื่น ๆ กล่าวคือ ผู้บริโภคที่นาน ๆ ครั้งก่อนที่จะตัดสินใจใช้บริการร้านกาแฟแต่ละครั้งมีการค้นหาข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ก่อนโดยการค้นหาข้อมูลจากแหล่งที่มีความนิยมมีผู้คนติดตามมาก ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ และเมื่อไปใช้บริการร้านกาแฟแล้วพบว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมาตรงตามความเป็นจริงเมื่อไปใช้บริการร้านกาแฟทำให้ผู้บริโภคมีการนำข้อมูลที่ได้รับนี้ไปใช้งานต่อและแบ่งปันข้อมูลนั้น ๆ กับผู้อื่นต่อบนสื่อสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับ Kang & Namkung (2019)

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อนำการวิจัยไปใช้

ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจร้านกาแฟ สามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจได้ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับแหล่งของข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มาจากแหล่งข้อมูลที่มีความนิยม เช่น เพจรีวิวที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก จำนวนยอดกดไลค์จากโพสต์ที่ได้รับความนิยม ดังนั้นผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจร้านกาแฟควรเสนอข้อมูลของร้านที่เป็นรูปภาพและใช้แฮชแท็กที่สื่อถึงร้านในการให้ข้อมูลกับผู้บริโภคจะช่วยให้เกิดการอัปเดตข้อมูลใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา และง่ายต่อการค้นหาข้อมูล ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจร้านกาแฟควรให้ความสำคัญและวางแผนการทำการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งเป็นหนึ่งพื้นที่ ๆ ทำให้ทราบถึงความต้องการของลูกค้าเพื่อนำมาปรับให้เข้ากับธุรกิจร้านกาแฟต่อไป

ผู้ใช้บริการร้านกาแฟสามารถค้นหาข้อมูลร้านกาแฟโดยมีการศึกษาข้อมูลที่ถูกนำเสนอรวมถึงข้อมูลจากแหล่งของข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือบนสื่อสังคมออนไลน์มีการค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับจากสื่อสังคมออนไลน์ก่อนจะตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟ มีการพิจารณาข้อมูลก่อนตัดสินใจสามารถนำไปปัจจัยต่าง ๆ ที่ศึกษามาพิจารณาประกอบการตัดสินใจได้

ผู้มีอิทธิพลบนสื่อสังคมออนไลน์ (Influencer, Youtuber, Blogger) ผลการศึกษานี้พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งของข้อมูลที่มีความ

นำเชื่อถือที่มีความนิยม ทำให้ผู้มีอิทธิพลบนสื่อสังคมออนไลน์สามารถนำข้อมูลงานวิจัย
ครั้งนี้ไปเขียนหรืออธิบายเนื้อหาข้อมูลหรือคอนเทนต์ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
ได้ เพราะผู้มีอิทธิพลบนสื่อสังคมออนไลน์สามารถจูงใจความคิดของผู้บริโภคให้คล้อย
ตามกับสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ซึ่งในประเทศไทยนั้นค่อนข้างมีอิทธิพลทางความคิดในการ
ตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญ

6. กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

ขอขอบพระคุณอาจารย์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี และรองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี จันทรโคสิกา อาจารย์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่
ผู้วิจัยจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง (References)

- สิริลดา น.ดี. (2559). *ศึกษารูปแบบเนื้อหาการสื่อสาร และการตอบสนองบนเฟซบุ๊ก
แฟนเพจผลิตภัณฑ์ความงาม กรณีศึกษา เฟซบุ๊กแฟนเพจ: Oriental Princess
Society, Merrezca และ BSC Cosmetology*. การค้นคว้าอิสระนิเทศศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการตลาดดิจิทัล, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุทธิดา จันทรโอกุล. (2558). *อิทธิพลของการสื่อสารแบบปากต่อปากที่กระทำผ่าน
อินเทอร์เน็ตต่อความตั้งใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- Alsaleh, D. A., Elliott, M. T., Fu, F. Q., & Thakur, R. (2019). Cross-cultural
Differences in the Adoption of Social Media. *Journal of Research in
Interactive Marketing*, 13(1), 119-140.
- Amoroso, D., & Lim, R. (2017). The mediating effects of habit on continuance
intention. *International Journal of Information Management*, 37(6),
693-702.

- Bailey, J.E.; Pearson, S.W. (1983). Development of a tool for measuring and analyzing computer user satisfaction. *Management Science*, 29, 530–545.
- Bansal, H. S., & Voyer, P. A. (2000). Word-of-mouth processes within a services purchase decision context. *Journal of Service Research*, 3(2), 166–177.
- Biscaia, A. R., Rosa, M. J., Moura e Sá, P., & Sarrico, C. S. (2017). Assessing customer satisfaction and loyalty in the retail sector. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 34(9), 1508–1529.
- Bhattacharjee, A. (2001). An empirical analysis of the antecedents of electronic commerce service continuance. *Decision Support Systems*, 32, 201–214.
- Cheung, C.M.; Lee, M.K.; Rabjohn, N. (2008). The impact of electronic word-of-mouth: The adoption of online opinions in online customer communities. *Internet Research*, 18, 229–247.
- Cheung, M.Y.; Luo, C.; Sia, C.L.; Chen, H. (2009). Credibility of electronic word-of-mouth: Informational and normative determinants of on-line consumer recommendations. *International Journal of Electronic Commerce*, 13, 9–38.
- Chang, H.C. (2010). A new perspective on Twitter hashtag use: Diffusion of innovation theory. *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology*, 47, 1–4.
- Chu, S.; Kim, Y. (2011). Determinants of consumer engagement in electronic word-of-mouth (eWOM) in social networking sites. *International Journal of Advertising*, 30, 47–75.
- Cui, W.; Du, J.; Wang, D.; Kou, F.; Liang, M.; Xue, Z.; Zhou, N. (2019). Extended search method based on a semantic hashtag graph combining social and conceptual information. *World Wide Web*, 22, 2589–2610.

- De Veirman, M.; Cauberghe, V.; Hudders, L. (2017). Marketing through Instagram influencers: The impact of number of followers and product divergence on brand attitude. *International Journal of Advertising*, 36, 798–828.
- De Vries, L.; Gensler, S.; Leeflang, P.S. (2012). Popularity of brand posts on brand fan pages: An investigation of the effects of social media marketing. *Journal of Interactive Marketing*, 26, 83–91.
- Diena Dwidienawati, David Tjahjana, Sri Bramantoro Abdinagoro, Dyah Gandasari, Munawaroh (2020). Customer review or influencer endorsement: which one influences purchase intention more. *Heliyon*, 6, 1-11.
- Erkan, I.; Evans, C. (2018). Social media or shopping websites? The influence of eWOM on consumers' online purchase intentions. *Journal of Marketing Communications*, 24, 617–632.
- Fang, Y.; Chiu, C. (2010). In justice we trust: Exploring knowledge-sharing continuance intentions in virtual communities of practice. *Computers in Human Behavior*, 26, 235–246.
- Fang, B.; Ye, Q.; Kucukusta, D.; Law, R. (2016). Analysis of the perceived value of online tourism reviews: Influence of readability and reviewer characteristics. *Tourism Management*, 52, 498–506.
- Fuchs, G., & Reichel, A. (2006). Correlates of destination risk perception and risk reduction strategies, *Progress in tourism marketing, advances in tourism research*, pp. 161–170.
- G.T Puspita and H.Hendrayati. (2018). Food Blogger Review on Instagram as an Alternative for Helping Consumer Purchase Decision, *Advances in Economics, Business and Management Research*, volume 117 3rd Global Conference On Business, Management, and Entrepreneurship.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B.J., and Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis (7th Edition)*. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.

- Hashim, K.F.; Tan, F.B. (2015). The mediating role of trust and commitment on members' continuous knowledge sharing intention: A commitment-trust theory perspective. *International Journal of Information Management*, 35, 145–151.
- Hee-Min Lee, Jee-Won Kang and Young Namkung (2021). Instagram Users' Information Acceptance Process for Food-Content, *Sustainability*, 13, 2638.
- H. Jeong, D. Koo (2015). Combined effects of valence and attributes of e-WOM on consumer judgment for message and product, *Internet Research*. 25 (1) 2–29.
- J.J. Wang, L.Y. Wang, M.M. Wang (2018). Understanding the effects of eWOM social ties on purchase intentions: a moderated mediation investigation, *Electronic Commerce Research and Applications*, 28, 54–62.
- Kang, J.W.; Namkung, Y. (2019). The information quality and source credibility matter in customers' evaluation toward food O2O commerce. *International Journal of Hospitality Management*, 78, 189–198.
- Kim, K.Y.; Kyung, S.B. (2018). The effect of social network service (SNS)-based food content information quality on user satisfaction, intention to use, and information sharing intention. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration*, 32, 177–192.
- Kim, W.B.; Kim, D.S.; Park, J. (2019). The effects of hashtag type on evaluations of influencer and fashion information and consumer responses. *Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles*, 43, 1–16.
- Lee, C.S.; Ma, L. (2012). News sharing in social media: The effect of gratifications and prior experience. *Computers in Human Behavior*, 28, 331–339.
- Lee, Y.W.; Strong, D.M.; Kahn, B.K.; Wang, R.Y. (2002). AIMQ: A methodology for information quality assessment. *Information & Management*, 40, 133–146.

- Petty, R E., & Cacioppo, J. T. (1984). Source factors and the elaboration likelihood model of persuasion. *Advances in Consumer Research*, 11, 668-672.
- Peng, L., Liao, Q., & Wang, X. (2016). Factors affecting female user information adoption: An empirical investigation on fashion shopping guide websites. *Electronic Commerce Research*, 16(2), 145-169.
- Priporas, C. V., Stylos, N., and Fotiadis, A. K. (2017). Generation Z Consumers' Expectations of Interactions in Smart Retailing: A Future Agenda. *Computers in Human Behavior*. Vol. 77, pp. 374-381.
- Ramachandran, S.; Paulraj, S.; Joseph, S.; Ramaraj, V. (2009). Enhanced trustworthy and high-quality information retrieval system for web search engines. *International Journal of Computer Science Issues*, Vol. 5, 38-42.
- Roehl, W. S., & Fesenmaier, D. R. (1992). Risk perceptions and pleasure travel: An exploratory analysis. *Journal of Travel Research*, 30, 17-26.
- Rubio, N., Oubia, J., & Villaseor, N. (2014). Brand awareness-Brand quality inference and consumer's risk perception in store brands of food products. *Food Quality and Preference*, 32(1), 289-298.
- Shun-Yao Tseng and Ching-Nan Wang. (2016). Perceived risk influence on dual-route information adoption processes on travel websites. *Journal of Business Research* 69 (2016) 2289-2296.
- Shu, M. L., & Scott, N. (2014). Influence of social media on Chinese students' choice of an overseas study destination: An information adoption model perspective. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 31(2), 288-302.
- Sussman, S. W., & Siegal, W. S. (2003). Informational Influence in Organizations: An Integrated Approach to Knowledge Adoption. *Information Systems Research*, 14(1), 47-65.

- Teng, S.; Khong, K.W.; Goh, W.W.; Chong, A.Y.L. (2014). Examining the antecedents of persuasive eWOM messages in social media. *Online Information Review*, 38, 746–768.
- Wu, C.; Shaffer, D.R. (1987). Susceptibility to persuasive appeals as a function of source credibility and prior experience with the attitude object. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 677.
- Yang, D.; Zhu, R.; Li, Y. (2019). Self-Attentive neural network for hashtag recommendation. *Journal of Engineering Science and Technology Review*. 12, 104–110.

8. ภาคผนวก

ตาราง ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์	Factor Loading	%Total Variance	Cronbach Alpha
1. ความแม่นยำ (Accuracy) Cheung et al. (2008)		0.7917	0.9470
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีความแม่นยำ	0.8641		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีความถูกต้อง	0.8986		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีความชัดเจน	0.8766		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีความแม่นยำ	0.8943		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีความถูกต้อง	0.9022		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีความชัดเจน	0.9024		

ตาราง ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ (ต่อ)

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์	Factor Loading	%Total Variance	Cronbach Alpha
2. ความเกี่ยวข้อง (Relevance) Cheung et al. (2008)		0.8286	0.9307
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีความเกี่ยวข้อง	0.9127		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีความเหมาะสม	0.9102		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีความเกี่ยวข้อง	0.9178		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีความเหมาะสม	0.9003		
3. ความกระชับ (Conciseness) Kim and Kyung (2018), Lee et al. (2002)		0.8032	0.9509
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีรูปแบบกระชับ	0.8694		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์ถูกนำเสนออย่างชัดเจน	0.8924		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์เข้าใจง่าย	0.9040		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีรูปแบบกระชับ	0.8966		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์ถูกนำเสนออย่างชัดเจน	0.9014		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์เข้าใจง่าย	0.9129		
4. ความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) Cheung et al. (2008)		0.7651	0.9375
แหล่งที่มาของเนื้อหาเรื่องอาหารมีความน่าเชื่อถือ	0.9050		
แหล่งที่มาของเนื้อหาเรื่องอาหารมีความถูกต้อง	0.9070		

ตาราง ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ (ต่อ)

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์	Factor Loading	%Total Variance	Cronbach Alpha
แหล่งที่มาของเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านมีความน่าเชื่อถือ	0.8973		
แหล่งที่มาของเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านมีความถูกต้อง	0.8932		
ฉันคิดว่าผู้ให้ข้อมูลที่เขียนไว้วิวนมาจากประสบการณ์ของเขา	0.8244		
ยังผู้ให้ข้อมูลโพสต์ข้อมูลมากเกินไป ฉันก็ยังเชื่อใจพวกเขามากขึ้นเท่านั้น	0.8162		
5. การปรับขนาด (Scalability) Chang (2010), Cui et al.(2019),Yang et al. (2019)		0.8751	0.9762
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับข้อมูลเพิ่มเติม	0.9344		
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับการอัปเดตเนื้อหาเรื่องอาหาร	0.9203		
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาหารกว้างขึ้น	0.9413		
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาหารตามที่ต้องการ	0.9359		
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับการอัปเดตเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้าน	0.9424		
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศร้านกว้างขึ้น	0.9395		
แฮชแท็กช่วยให้ฉันได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศร้านตามที่ต้องการ	0.9342		
6. ความนิยม (Popularity) De Veirman et al. (2017), De Vries et al. (2012), Ramachandran et al. (2009), Teng et al. (2014)		0.7631	0.9474

ตาราง ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ (ต่อ)

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์	Factor Loading	%Total Variance	Cronbach Alpha
แหล่งเนื้อหาเรื่องอาหารนี้มีผู้ติดตามมากมาย	0.8704		
แหล่งเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านนี้มีผู้ติดตามมากมาย	0.8810		
โพสต์จำนวนมากจากแหล่งที่มานี้ได้รับการเขียนใหม่โดยผู้อื่น	0.8637		
มีจำนวนยอดไลค์เยอะสำหรับโพสต์นี้	0.8781		
โพสต์จากแหล่งที่มานี้เข้ากับผู้อื่น	0.8293		
มีการอัปเดตจำนวนมากของแหล่งเนื้อหาเรื่องอาหาร	0.8997		
มีการอัปเดตจำนวนมากของแหล่งเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้าน	0.8907		
7. ประโยชน์ของเนื้อหา (Content Usefulness) Bailey and Pearson (1983), Chu and Kim (2011), Cheung et al. (2009)		0.8185	0.9556
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีข้อมูลพร้อม	0.8874		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีคุณค่า	0.9133		
เนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์มีประโยชน์	0.8962		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีข้อมูลพร้อม	0.9068		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีคุณค่า	0.9122		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์มีประโยชน์	0.9121		
8. การนำข้อมูลมาใช้ (Information Adoption) Erkan and Evans (2018), Wu and Shaffer (1987)		0.8579	0.9446
เนื้อหาเรื่องอาหารทำให้ฉันตัดสินใจได้ง่ายขึ้น (เช่น ช้อป เยี่ยมชม ฯลฯ)	0.9332		

ตาราง ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์ (ต่อ)

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์	Factor Loading	%Total Variance	Cronbach Alpha
เนื้อหาเรื่องอาหารช่วยให้ฉันตัดสินใจซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.9204		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านทำให้ฉันตัดสินใจได้ง่ายขึ้น (เช่น ช้อป เยี่ยมชม ฯลฯ)	0.9191		
เนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านช่วยให้ฉันตัดสินใจซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.9320		
9. ความต่อเนื่องในการใช้เนื้อหา (Continued use of Content) Bhattacharjee (2001), Hasim and Tan (2015)		0.8405	0.9524
ฉันตั้งใจจะใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อค้นหาเนื้อหาเรื่องอาหารอย่างต่อเนื่อง	0.8786		
ฉันตั้งใจจะใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อค้นหาเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านอย่างต่อเนื่อง	0.9059		
ฉันจะใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อย ๆ	0.9410		
ฉันจะใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่อง	0.9345		
ฉันจะใช้สื่อสังคมออนไลน์เมื่อใช้สื่อสังคมออนไลน์	0.9226		
10. ความตั้งใจในการแบ่งปันข้อมูล (Information Sharing Intention) Fang and Chiu (2010), Lee and Ma (2012)		0.8968	0.9769
ฉันต้องการแบ่งปันเนื้อหาเรื่องอาหารกับผู้อื่นบนสื่อสังคมออนไลน์ต่อไปในอนาคต	0.9506		
ฉันคาดว่าจะแบ่งปันเนื้อหาเรื่องอาหารบนสื่อสังคมออนไลน์ต่อไปในอนาคต	0.9429		

ปัจจัยการยอมรับข้อมูลของสื่อสังคมออนไลน์	Factor Loading	%Total Variance	Cronbach Alpha
ฉันวางแผนที่จะแบ่งปันเนื้อหาเรื่องอาหารกับผู้อื่นบนสื่อสังคมออนไลน์	0.9432		
ฉันต้องการแบ่งปันเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านกับผู้อื่นบนสื่อสังคมออนไลน์ต่อไปในอนาคต	0.9481		
ฉันคาดว่าจะแบ่งปันเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านบนสื่อสังคมออนไลน์ต่อไปในอนาคต	0.9494		
ฉันวางแผนที่จะแบ่งปันเนื้อหาเรื่องบรรยากาศร้านกับผู้อื่นบนสื่อสังคมออนไลน์	0.9478		
11.การรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) Roehl and Fesenmaier (1992), Bansal and Voyer (2000), Fuchs and Reichel (2006)		0.8018	0.9379
ฉันกังวลว่าการใช้บริการร้านอาหารจะไม่คุ้มค่าเงินของฉัน (ความเสี่ยงทางการเงิน)	0.8754		
ฉันจะกังวลเกี่ยวกับคุณภาพของการบริการร้านอาหาร/ปัญหาถ้าฉันไปใช้บริการ (ความเสี่ยงด้านคุณภาพการบริการ/คุณภาพอาหาร)	0.8750		
ฉันจะกังวลเกี่ยวกับอันตรายทางกายภาพหรือการบาดเจ็บถ้าฉันใช้บริการร้านอาหาร (ความเสี่ยงทางกายภาพ)	0.9116		
ฉันจะกังวลเกี่ยวกับความผิดหวังกับประสบการณ์การใช้บริการร้านอาหาร (ความเสี่ยงทางจิต)	0.9243		
มีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับการอนุมัติจากเพื่อน/ครอบครัว/ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเปลี่ยนการใช้บริการร้านอาหารของฉัน (ความเสี่ยงทางสังคม)	0.8897		

**“ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่อสิทธิหน้าที่
กับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของ
องค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น”
Knowledge, Understanding, and Attitudes toward
Rights, Duties, and People’s Participation in the Local
Administrative Affairs in Khon Kaen Province**

พรสวรรค์ ปิยนันท์ศักดิ์ (Pornsan Piyanantisak)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดขอนแก่น และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน กับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จาก 7 อำเภอในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมีความรู้มาก ระดับทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับดี แต่การมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient) พบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน และ 2) ทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ความรู้ความเข้าใจ, ทัศนคติ, สิทธิและหน้าที่ของประชาชน, การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study the level of people's knowledge, understanding, and attitudes toward civic rights and duties in local administrative affairs in Khon Kaen Province; 2) to study the level of people's participation in the local administrative affairs in Khon Kaen Province and; 3) to study the relationship between knowledge, understanding and attitudes toward civic rights and duties and level of people's participation in the local administrative affairs in Khon Kaen province. By using quantitative research methodology with 400 samples from 7 districts in Khon Kaen province, the study found that the level of people's knowledge and understanding toward civic rights and duties in local administrative affairs is good, the level of attitudes toward civic rights and duties in local administrative affairs is high, while the level of people's participation in the local administrative affairs is low. In this regard, the correlation between level of people's knowledge, understanding, and attitude towards civic rights and duties in local administrative affairs and level of people's participation in the local administrative affairs in Khon Kaen province analyzed by using

Pearson's Product Moment Coefficient method revealed that: 1) there was no statistics relationship between level of people's knowledge and understanding toward civic rights and duties in local administrative affairs and level of people's participation in the local administrative affairs and; 2) there was no statistics relationship between level of attitudes toward civic rights and duties in local administrative affairs and level of people's participation in the local administrative affairs in Khon Kean province.

Keywords: Participation, Knowledge and Understanding, Attitude, Civic Rights and Duties, Local Administration

1. บทนำ

การพัฒนาสังคมที่ทำการอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกเป็นเวลานานก่อให้เกิดบทเรียนที่สำคัญสำหรับนักพัฒนาว่าความพยายามในการแก้ไขปัญหาและการเปลี่ยนแปลงชุมชนโดยหยาบย่นความปรารถนาดี เมตตาจิตและทรัพย์สินอื่นใดจากคนภายนอกชุมชนเพียงลำพังนั้นไม่เคยประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนถาวรได้เลย บางครั้งพบว่าการพัฒนาที่มีปัญหาสังคมติดตามานานับประการทั้งที่มีการวางแผนในการให้ความช่วยเหลือตามโครงการต่างๆ เป็นอย่างดี เช่น ส่งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ เข้าไปศึกษาปัญหา ศึกษาชุมชนและเสนอความคิดเห็นที่ยอดเยียม โดยการจัดสรรเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าจำนวนมากแต่กลับไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักวิชาการด้านการพัฒนาจำนวนมากให้ความเห็นว่าการพัฒนาในแนวทางเก่าที่ทุ่มเทความช่วยเหลือทั้งด้านบุคคลากร วิชาการและทรัพยากรจากภายนอกเข้าไปเพียงอย่างเดียวมันไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาได้ เพราะการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาชุมชนจะบังเกิดผลก็ต่อเมื่อมีการเรียนรู้ร่วมกันโดยที่ประชาชนเป็นผู้กระทำ (actor) การพัฒนาในยุคปัจจุบันจึงได้มีการกล่าวถึงการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นจนเป็นกระแสหลักของการพัฒนาสังคมของทุกประเทศ (เฉลิมว บุรีภักดี และคณะ, 2545)

องค์การสหประชาชาติยังได้ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ในทุกระดับของกิจกรรมสาธารณะ โดยกำหนดเป็นเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (SDGs) อยู่ภายใต้เป้าหมายที่ 16 สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก (SDG 16: Peace, justice and strong institutions) อันหมายถึง สันติภาพ ความสงบสุข ความมั่นคง สิทธิมนุษยชน และการปกครองที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักนิติธรรมที่เป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าประสงค์ครอบคลุมถึงการส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศและสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพมีความรับผิดชอบและโปร่งใสในทุกระดับ การสร้างหลักประกันว่าจะมีการะบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุมมีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดีในทุกระดับการตัดสินใจ รวมทั้งสร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ (โครงการวิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2564)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นรากฐานสำคัญของหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่นเดียวกับการปกครองในระดับท้องถิ่นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนก็มีความสำคัญอย่างมากเช่นกัน เพราะเป็นสถาบันที่ฝึกหัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมือง ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นอันเป็นที่อยู่ของตนเอง เกิดความหวงแหนและความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่น เป็นผลให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของไทยจะมีความเกี่ยวพันกับการเมืองการปกครองในระดับชาติเป็นอย่างมาก เพราะกิจกรรมทางการเมืองการปกครองระดับชาติส่วนใหญ่พัฒนามาจากระดับท้องถิ่น (พงศ์กวี คนไฉ. 2556: 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญและเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจ เพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยตามหลักการธรรมาภิบาล ที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการทำงาน ตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมการวางแผนตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ร่วมติดตามประเมินผลและรับผิดชอบต่อในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบถึงประชาชน ชุมชน

และเครือข่ายทุกรูปแบบในพื้นที่ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์กรและชุมชน จึงหมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ทางการบริหาร จัดการและทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตนเอง ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นโดยผ่านกระบวนการทางการเมืองแบบตัวแทนในรูปแบบต่างๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อไปทำหน้าที่แทนตน รวมถึงการที่ประชาชนเข้าไปช่วยสนับสนุนช่วยเหลืองานซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยกระทำการภายในกรอบของกฎหมายหรือนโยบายของรัฐ เช่น การเป็นอาสาสมัครต่างๆ เป็นต้น

การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งจากหน่วยงานเบื้องบน การปกครองตนเองคือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่างๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกใน ความสำคัญของตนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกัน แก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน ทั้งนี้ การปกครองท้องถิ่นยังสอดคล้องกับแนวความคิด ในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒน ชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบท ที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนใน ท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเอง ของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกันโดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระ ในการ ปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มิเช่นนั้นแล้วการพัฒนา ชนบทจะเป็นลักษณะ “หยิบยื่นยัดใส่” หรือถึงหยิบยื่นยัดใส่” เกิดความคาดหวังว่า จะมี “ลาภลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพา ไม่ยอมช่วยตนเอง อันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบอบประชาธิปไตย (ลิขิต ธีรเวคิน, 2541: 3-4)

แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 จะได้ให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดช่องทางที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการใช้สิทธิทางตรงทั้งสิ้น 16 มาตรา โดยในรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้เขียนคำว่า "มีส่วนร่วม" ไว้ถึง 22 ครั้ง มากกว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 ซึ่งเขียนไว้ 9 ครั้ง แต่เป็นรองรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2550 ที่เขียนไว้ 34 ครั้ง (โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน, 2560) แต่ในความเป็นจริงประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่รู้ว่า รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง และยังมีประชาชนอีกจำนวนมาก ละเลยการใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานกิจการขององค์กรภาครัฐอันรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยที่มีการแข่งขันทางการเมืองค่อนข้างสูงทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากการที่จังหวัดขอนแก่นมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากเป็นลำดับต้นๆ ของประเทศ และในระดับท้องถิ่นก็มีจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากที่สุดในประเทศ คือ 10 และ 178 คนตามลำดับ (“ขอนแก่นมีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก-ส. อบจ. มากที่สุดในประเทศ”, 2563) ทั้งนี้การรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 ทำการเลือกตั้งท้องถิ่นในทุกระดับต้องหยุดชะงักลง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ก่อนการเลือกตั้งในท้องถิ่นรูปแบบอื่น ส่งผลให้เกิดบรรยากาศทางการเมืองที่ตึงเครียดทั้งจากนักการเมืองและประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีกระแสการตื่นตัวทางการเมืองในหมู่ประชาชน แต่จากสถิติผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่จัดขึ้นในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 กลับมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเพียงร้อยละ 59.39 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2563) ซึ่งน้อยกว่าสถิติผู้มาใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในปี พ.ศ. 2562 ที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ที่ร้อยละ 71.97 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2562) ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่า การเลือกตั้งท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันของประชาชนมากกว่ากลับได้รับความสนใจจากประชาชนในการออกไปใช้สิทธินี้น้อยกว่าการเลือกตั้ง

ระดับชาติ ทั้งนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์การตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นพบว่าปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจทางการเมืองและการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้อง ครอบคลุมและครบถ้วน (ทรงพล โชติกเวชกุล, สุรพล พรหมกุล และ สมควร นามสีฐาน, 2564) รวมไปถึงการวิจัยที่ชี้ว่าทัศนคติต่อการเมืองสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (นิลมนี อุทิศผล และดวงพร พุทธวงศ์, 2564) การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมทัศนคติที่ดีทางการเมืองจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตยและพฤติกรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์ของประชาชนในทุกระดับ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นว่าเป็นอย่างไเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาทางการเมืองการปกครองตามหลักประชาธิปไตยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติ เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดขอนแก่น

2.2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดขอนแก่น

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ของการวิจัยนี้คือ จังหวัดขอนแก่น

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรของการวิจัยเรื่องนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป 1,456,532 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยการใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) และใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multi-stages random sampling)

วิธีการสุ่มตัวอย่างเริ่มจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร แต่ละอำเภอ กำหนดอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การคำนวณของเวียร์สมา (Wiersma, 1995) ที่กล่าวว่า ถ้าจำนวนประชากรที่ไม่เกินหลักร้อยควรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30 ของจำนวนประชากร ดังนั้นเมื่อคำนวณร้อยละ 30 จาก 23 อำเภอ จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 7 อำเภอ แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก ได้อำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงคำนวณหาสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีบัญญัติไตรยางศ์ และทำการสุ่มแบบบังเอิญจนได้จำนวนตัวอย่าง 400 คน โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญกับความพร้อมและความเต็มใจที่จะตอบแบบสอบถาม โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่างดังตาราง

ตารางที่ 1 ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	จำนวนประชากร/คน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง/คน
เมือง	416,285	208
ชุมแพ	119,697	61
บ้านไผ่	100,443	51
มัญจาคีรี	71,258	36
บ้านแฮด	32,937	17
เวียงใหญ่	29,562	15
ซำสูง	23,651	12
รวม	793,833	400

3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ สิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2564 – เดือนพฤษภาคม 2565

4. ตัวแปรการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรการวิจัยคือ

4.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ

4.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.2 ทศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 5 ด้านคือ

4.2.1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

4.2.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2.3 การมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2.4 การมีส่วนร่วมในการได้รับผลจากการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2.5 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. จริยธรรมวิจัยและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในวาระการประชุมคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ ครั้งที่ 11/2565 และมีระเบียบวิธีวิจัยที่คำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง 3 ด้าน คือ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย และการรักษาความลับของข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดในแบบสอบถาม ครอบคลุมข้อมูลต่อไปนี้

- 1) ชื่อและข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย
- 2) วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย
- 3) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถาม
- 4) การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ
- 5) การเสนอผลการวิจัยในภาพรวม
- 6) สิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย หรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบต่อสิทธิและการดำเนินชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ปรับปรุงจาก สุชาติ พึงสาย (2548) และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการถามข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนที่มีตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบตามความรู้ของตนเองว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ตอบถูก ให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น และมีการตรวจให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

	คะแนนทางบวก	คะแนนทางลบ
เป็นไปได้อย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5 คะแนน	ให้คะแนน 1 คะแนน
เป็นไปได้	ให้คะแนน 4 คะแนน	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3 คะแนน	ให้คะแนน 3 คะแนน
ไม่น่าจะเป็นไปได้	ให้คะแนน 2 คะแนน	ให้คะแนน 4 คะแนน
เป็นไปไม่ได้	ให้คะแนน 1 คะแนน	ให้คะแนน 5 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น และมีการตรวจให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

เคยเข้าร่วมทุกครั้ง	ให้คะแนน 5 คะแนน
เคยเข้าร่วมเกือบทุกครั้ง	ให้คะแนน 4 คะแนน
เคยเข้าร่วมบ้างเป็นบางครั้ง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เคยเข้าร่วมน้อยครั้ง	ให้คะแนน 2 คะแนน
เคยเข้าร่วมน้อยครั้งมาก	ให้คะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของประชาชน วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2) ระดับความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น นำเสนอด้วยสถิติพรรณนา โดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำคะแนนรวมที่ได้ไปแบ่งระดับช่วงชั้นคะแนนเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคะแนนที่กำหนดไว้ และหาคะแนนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยมีเกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนระดับความรู้ โดยใช้ระดับคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน	11 - 15	คะแนน	อยู่ในระดับ	มีความรู้มาก
ช่วงคะแนน	6 - 10	คะแนน	อยู่ในระดับ	มีความรู้ปานกลาง
ช่วงคะแนน	0 - 5	คะแนน	อยู่ในระดับ	มีความรู้น้อย

3) ระดับทัศนคติต่อสิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ในการตีความค่าเฉลี่ยของระดับทัศนคติตามความหมายของลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับทัศนคติดีที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51- 4.50	หมายถึง	มีระดับทัศนคติที่ดี
ค่าเฉลี่ย	2.51- 3.50	หมายถึง	มีระดับทัศนคติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับทัศนคติไม่ดี
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับทัศนคติไม่ดีที่สุด

4) ระดับการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ระดับการให้คะแนนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน โดยมีเกณฑ์ในการตีความค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร

กิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ตามความหมายของลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	การร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5) นำข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนที่ 2, 3, และ 4 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น และหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิทธิและหน้าที่ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient)

8. ผลการศึกษา

8.1 ข้อมูลพื้นฐานของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐานของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.75 และเพศหญิง ร้อยละ 48.25 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 24.75 ช่วงอายุอื่นเรียงจากมากไปน้อยคือ อายุ 41-50 ปี อายุ 21-30 ปี อายุ 51-60 ปี ต่ำกว่า 21 ปี และอายุ 61 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 34.50 อาชีพอื่นเรียงจากมากไปน้อยคือ รับจ้าง ค้าขาย ไม่แน่นอน/ว่างงาน และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ส่วนระดับการศึกษา พบว่า ส่วนมากจบมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 27.75 ระดับการศึกษาอื่นเรียงจากมากไปน้อย คือมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. ประถมศึกษาอนุปริญา /ปวส. และปริญญาตรีหรือสูงกว่า ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวนคน	ร้อยละ
1	เพศ	ชาย	207	51.75
		หญิง	193	48.25
2	อายุ	ต่ำกว่า 21 ปี	39	9.75
		21-30 ปี	84	21.00
		31- 40 ปี	99	24.75
		41-50 ปี	97	24.25
		51-60 ปี	61	15.25
		61 ปี ขึ้นไป	20	5.00
3	อาชีพ	เกษตรกร	138	34.50
		รับจ้าง	90	22.50
		ค้าขาย	85	21.25
		ไม่แน่นอน/ว่างงาน	47	11.75
		รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	40	10.00
4	ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	76	19.00
		มัธยมศึกษาตอนต้น	111	27.75
		มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	95	23.75
		อนุปริญญา/ปวส.	68	17.00
		ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	50	12.50

8.2 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีความรู้มาก ประชาชนสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ในช่วง 11-15 คะแนน จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 อยู่ในระดับปานกลาง

ในช่วง 6-10 คะแนน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และอยู่ในระดับน้อย ในช่วง 6-10 คะแนน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ดังตารางที่ 2

ทั้งนี้ ข้อที่มีการตอบถูกมากที่สุดคือ ประชาชนมีสิทธิที่จะได้ส่งอำนาจความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยรัฐจะให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ แก่บุคคลในสังคม ตอบถูกร้อยละ 100 รองลงมาคือ หลักการสำคัญในดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ตอบถูกร้อยละ 96.75 ส่วนข้อที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือ ประชาชนในท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ตอบถูกร้อยละ 72.50

ตารางที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับความรู้ (ช่วงคะแนน)	จำนวน	ร้อยละ
มาก (11 - 15 คะแนน)	233	58.25
ปานกลาง (6 - 10 คะแนน)	160	40.00
น้อย (0 - 5 คะแนน)	7	1.75
รวม 15 คะแนน	400	100

8.3 ระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษา พบว่า ระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับดี $\bar{x} = 3.69$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ทัศนคติเรื่องจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น จึงเป็นหน้าที่ที่คนในท้องถิ่นต้องร่วมกันอนุรักษ์และฟื้นฟู $\bar{x} = 4.39$ รองลงมาคือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้การทำงานได้รับการยอมรับจากสาธารณชนมากขึ้น $\bar{x} = 4.32$ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การตรวจสอบการทำงานของชุมชน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานโครงการต่างๆ ล่าช้า $\bar{x} = 2.65$ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
1. รัฐธรรมนูญ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น	4.11	0.67	ดี
2. การที่ประชาชนมีสิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตามรัฐธรรมนูญนั้นในทางปฏิบัติสามารถทำได้จริง	2.96	0.54	ปานกลาง
3. รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน	3.26	0.97	ปานกลาง
4. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะช่วยให้การทุจริตลดลง	3.89	0.82	ดี
5. ประชาชนควรมีสิทธิดูแลจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในท้องถิ่นของตนเองได้	4.14	0.69	ดี
6. สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ท้องถิ่นเข้มแข็งคือการที่ประชาชนมีสิทธิปกครองตนเอง	3.90	0.91	ดี
7. ท้องถิ่นควรมีอำนาจและมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานท้องถิ่น	3.71	0.89	ดี
8. ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับท้องถิ่น เพื่อวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น	4.00	0.74	ดี
9. ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมการดำเนินงานของท้องถิ่นของตน	4.10	0.76	ดี
10. การให้ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองก่อให้เกิดความยุ่งยากในการบริหารมากขึ้น	2.88	0.90	ปานกลาง

สิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
11. ประชาชนมีหน้าที่ที่จะต้องดูแล อนุรักษ์และบำรุง รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเนื่องจาก เป็นส่วนกลางมีใช้เป็นที่ของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว	3.45	0.71	ดี
12. จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่แสดง ให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นจึงเป็นหน้าที่ ที่คนในท้องถิ่นต้องร่วมกันอนุรักษ์/ฟื้นฟู	4.39	0.80	ดี
13. การจัดการศึกษาของท้องถิ่นควรต้องคำนึงถึง จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.77	0.82	ดี
14. ชุมชนมีสิทธิที่จะจัดการเกี่ยวกับกิจการสาธารณะ ตามที่เห็นสมควร	3.82	0.90	ดี
15. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะกำหนด นโยบายเศรษฐกิจและสังคมได้ตามความเหมาะสม ของท้องถิ่น	3.64	0.92	ดี
16. ภาษีที่จัดเก็บมาจากท้องถิ่น องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นควรมีสิทธิในการบริหารได้เอง	2.98	0.99	ปาน กลาง
17. การใช้เงินภาษีที่จัดเก็บจากท้องถิ่นหากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้ต้องได้รับความเห็นชอบ	3.60	1.07	ดี
18. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ถึงผลการดำเนินงาน โครงการของท้องถิ่นจะทำให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.14	0.81	ดี
19. การตรวจสอบการทำงานของชุมชนทำให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานโครงการต่างๆ ล่าช้า	2.65	0.94	ปาน กลาง
20. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้การทำงานได้รับการยอมรับจากสาธารณชน มากขึ้น	4.32	0.78	ดี
รวม	3.69	0.89	ดี

8.4 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย $\bar{x} = 2.14$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลจากการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น $\bar{x} = 3.47$ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น $\bar{x} = 2.19$ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น $\bar{x} = 1.96$ และการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น $\bar{x} = 1.59$ ส่วนข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น $\bar{x} = 1.48$ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น	1.96	1.02	น้อย
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1.59	0.89	น้อย
3. การมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.19	0.97	น้อย
4. การมีส่วนร่วมในการได้รับผลจากการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.47	0.99	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1.48	0.76	น้อยที่สุด
รวม	2.14	0.97	น้อย

8.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษาพบว่า การหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ใช้ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (แอลฟา = 0.05) เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน พบว่า ค่า Prob อยู่ที่ 0.228 ซึ่งสูงกว่า แอลฟา 0.05 นั่นคือระดับความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วม ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน

(n= 400)		
ความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	r	Prob
การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.069*	.229

* $p < .05$

8.6 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษาพบว่า การหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (แอลฟา = 0.05) เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน พบว่าค่า Prob อยู่ที่ 0.224 ซึ่งสูงกว่า แอลฟา 0.05 นั่นคือระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วม ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน

(n=400)		
ทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	r	Prob
การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	.058*	.224

* p<.05

9. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

1. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมีความรู้มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในจังหวัดขอนแก่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีระดับ

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75) รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. (จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75) ซึ่งอาจมีผลทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาและเรียนรู้จากสถานศึกษาถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ อาจเกิดจากรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วต่อเนื่อง มีความทันสมัยและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่แพร่กระจายออกไปอย่างทั่วถึง อีกทั้งในปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวในเรื่องของประชาธิปไตย นั้นหมายถึงการทำให้มีความรู้สิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งล้วนแล้วที่อาจส่งผลทำให้อยู่ในระดับความรู้อย่างมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพดล เมืองสอง (2541) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ของประชาชนในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนมีความรู้ ในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับดี โดยแม้ว่าจะคะแนนในช่วง 0 - 5 ซึ่งเป็นคะแนนต่ำ จะไม่มีเลยก็ตาม แต่ก็มีข้อที่ประชาชนตอบผิดมากที่สุด คือข้อคำถามที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถรวมตัวกันเพื่อเสนอชื่อถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ (ตอบถูก 292 คน ตอบผิด 103 คน) และสอดคล้องกับงานของ พรสวรรค์ ปิยนันท์ศักดิ์ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลศิลา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลศิลามีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 75 โดยข้อที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ ประชาชนในท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งตอบถูกเพียงร้อยละ 9.25 แสดงให้เห็นว่าประชาชนบางส่วนยังไม่ทราบถึงสิทธิในการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นและสิทธิในการเสนอข้อบัญญัติของท้องถิ่นทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนหนึ่งยังคุ้นชินกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า ในสังคมที่มีลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบรัฐราชการที่นโยบายในระบบราชการมักจะมาจากเบื้องบน (Top-Down policy) จึงอาจไม่คุ้นเคยกับการเข้าชื่อถอดถอนหรือเสนอข้อบัญญัติต่างๆ ที่เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบทางตรงของตนเอง

2. ระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้กับสอดคล้องงานวิจัยของ เทิดศักดิ์ ย่อแสงรัตน์ และ วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร (2560) เรื่อง ทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตโดยภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วย ทั้งนี้ ทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตด้านพฤติกรรม การมีส่วนร่วมโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การแสดงออกด้วยการร้องทุกข์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อได้รับความไม่เป็นธรรมเป็นเรื่องปกติและควรกระทำเมื่อมีโอกาส มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา ได้แก่ การไปตุลาการนัดคะแนนเลือกตั้งในท้องถิ่นถือเป็นกิจกรรมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง และช่วยป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.96 และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การแสดงออกด้วยการร่วมเดินขบวนประท้วงอย่างสงบและการใส่เสื้อสีต่างๆ เพื่อแสดงออกทางการเมืองเป็นเรื่องปกติของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.85 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อยู่ในระดับดี โดยพบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความรู้เข้าใจในกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการรับรู้ข่าวสารข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองมีผลให้นักศึกษาสนใจและมีความตื่นตัวในสิทธิหน้าที่ของตนทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติมากขึ้น ซึ่งเป็นผลให้ทัศนคติเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในระดับดี

3. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนบางส่วนยังคุ้นชินกับระบบระบบอุปถัมภ์ มีการแบ่งกลุ่มแบ่งฝ่ายภายในท้องถิ่น การยึดติดกับตัวบุคคลหรือความสัมพันธ์กับพรรคการเมือง ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนใหญ่มักเกิดเฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้งเท่านั้น (บุศรา โพธิ์สุข, 2559) สอดคล้องกับ ญัฐวัฒน์ สิริพรวุฒ (2560) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย มากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ขาดความสนใจในข่าวสารการเมืองโดยเฉพาะเรื่องที่คิดว่าไม่เกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตนเอง ประชาชนคิดว่าตัวเองไม่สำคัญ ไม่ใช่ว่าไม่มีเวลา หรือเสียเวลาและโอกาสในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับน้อย ยังอาจเกิดจากลักษณะของระบบราชการของไทยที่มีลักษณะเป็นสั่งการจากเบื้องบน เน้นการตัดสินใจจากส่วนกลาง มีการกำหนดตัวบทกฎหมายที่เป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติ จริงหรือเป็นการวางเงื่อนไขที่จำกัดการใช้สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ เช่น การกำหนดจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่กำหนดไว้ค่อนข้างสูง ซึ่งในทางปฏิบัตินั้นมีความเป็นไปได้ยากมากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่จะสามารถรวบรวมผู้ที่จะมาเข้าชื่อให้ได้ ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด หรือการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยตรงของประชาชน ที่ทางกฎหมายกำหนดว่า การที่ประชาชนจะยื่นร่างข้อบัญญัติใดๆ ต้องยื่นพร้อมประกอบคำร้องมาทั้งฉบับเพื่อเสนอต่อประธานสภาท้องถิ่น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะร่างข้อบัญญัติขึ้นมาทั้งฉบับได้ และทางกฎหมายมิได้กำหนดให้มีหน่วยงานของรัฐช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำร่างข้อบัญญัติต่างๆ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นที่อาจยังขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายไม่สามารถใช้สิทธิที่กฎหมายรองรับไว้อย่างเต็มที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558) สอดคล้องกับงานของ ปัทมา สุภกาบัง (2552) ได้ทำการศึกษาบทบาทบทบาทในการใช้สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า แม้รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดจะมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่การบังคับใช้นั้นมีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไม่อาจเกิดขึ้นได้จริงในทางปฏิบัติ เช่น การขาดกฎหมายลูกออกมารองรับหลักการของรัฐธรรมนูญ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด การปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ที่ยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แม้ว่าประชาชนจะอ้างอิงหลักการตามรัฐธรรมนูญ แต่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐยังคงยึดข้อกฎหมายซึ่งบังคับใช้มาก่อนรัฐธรรมนูญ ทำให้สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนมีข้อจำกัดที่ไม่อาจบรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้ รวมทั้งทัศนคติและค่านิยมที่แตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและภาคประชาชนทำให้มีการใช้และตีความหลัก “การมีส่วนร่วม” ในมิติที่แตกต่างกัน กลายเป็นอุปสรรคที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญได้อย่างเต็มที่

4. ระดับความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วม กับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสุพจน์ เวียงคำ (2549: 79) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตำบลต่างกัน มีระดับการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานของ เอกวิทย์ มณีธร (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก พบว่า ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการท้องถิ่นของประชาชนที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ไม่ได้เป็นปัจจัยด้านเดียวที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น ปัจจัยด้านโอกาส ความสามารถ และการมีความพร้อมของประชาชนที่จะเข้าร่วมรับฟัง เสนอปัญหา ตลอดจนการออกความคิดเห็นในกระบวนการนโยบายสาธารณะต่างๆ ด้วย (ศิลปวิชญ์ น้อยสมมิตร และ โชติกา แก่นธินยา, 2562) สอดคล้องกับงานของ พระมหาไถยน้อย ญาณเมธี และ พระศิลาศักดิ์ สุขเมธ, (2561) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจภาครัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการตรวจสอบการใช้อำนาจภาครัฐภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างมีประสิทธิภาพได้จะต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสภาพสังคม

และเศรษฐกิจ กล่าวคือ สภาพสังคมและเศรษฐกิจต้องเอื้ออำนวย เช่น ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาสได้เข้าถึงสื่อมวลชนและข้อมูลข่าวสาร มีสถานะทางเศรษฐกิจที่เปิดโอกาสหรือมีเวลาให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ เป็นต้น 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างและกระบวนการทางการเมืองซึ่งต้องมีการจัดตั้งสถาบันและกระบวนการตามหลักประชาธิปไตย ที่สำคัญคือนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องเข้าใจ และรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของประชาชนทุกคนด้วย 3) ปัจจัยด้านจริยธรรมทางการเมือง ทั้งจากฝ่ายของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่ต้องเปิดรับฟังความคิดเห็นของคนที่เห็นต่าง รู้จักอดทนอดกลั้นต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกันในชุมชนหรือสังคม การต่อต้านคอร์รัปชัน การแบ่งพรรคแบ่งพวกทางการเมือง และการฉ้อราษฎร์บังหลวง ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ประชาชนบางส่วนไม่เชื่อใจในรัฐหรือคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถที่จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการชุมชนของตนเองได้ 4) การส่งเสริมภาคพลเมืองให้เข้มแข็ง รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน มีกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านหรือชี้เบาะแสโดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบและติดตามประเมินผลได้อย่างเสรี ซึ่งจะช่วยให้พลเมืองเข้าถึงการมีส่วนร่วมได้อย่างยั่งยืน เพราะฉะนั้น แม้ว่าประชาชนจะมีความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของท้องถิ่น แต่หากขาดปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ดังที่กล่าวมา ก็อาจทำให้ประชาชนตัดสินใจไม่เข้าร่วมหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยได้

อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับ เอกภาพ พลซื่อ, สมเจตน์ ภูศรี และรังสรรค์ สิงห์เลิศ (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในจังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี Stepwise Method และงานวิจัยของ สาธิต กฤตลักษณ์ (2557) เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐานที่ประชาชนคนไทยต้องปฏิบัติตามหน้าที่ ผู้วิจัยเลือกใช้พฤติกรรมการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาท้องถิ่น การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นกับแผนพัฒนาท้องถิ่น และการร้องเรียนติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นกรณีศึกษาการมีส่วนร่วม และศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสำคัญส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจกับบทบาทของการปกครองท้องถิ่น มองเห็นและรับรู้ถึงผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองในหลายรูปแบบ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิทางการเมืองมาก ส่งผลให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ก่อตั้งมาเป็นเวลานาน (พ.ศ. 2483) การให้บริการในด้านต่างๆ ของเทศบาลมีความสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้ประชาชนรู้จักเทศบาล นอกจากนี้คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรง จึงทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลได้ดียิ่งขึ้น มองเห็นประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการปกครอง และเห็นว่าการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะได้รับการสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น

5. ระดับทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะถึงแม้ว่าทัศนคติจะหมายถึงสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นในลักษณะชอบหรือไม่ชอบที่ค่อนข้างจะคงที่ ซึ่งแสดงถึงความเกี่ยวข้องอย่างแน่นแฟ้นระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม แต่ความจริงไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป เพราะผลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรนี้ส่วนใหญ่พบว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ เช่น Fishbein และคณะ (1971) ที่เชื่อว่า แม้ว่าทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมรวมที่มีต่อสิ่งนั้น แต่พฤติกรรมของมนุษย์จะบ่งชี้ได้จากเจตจำนงที่จะกระทำ (Intention) มากกว่า นอกจากนี้ Triandis (1971) ยังพบว่า ทัศนคติเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้ ยังมีสิ่งอื่นๆ อีกที่จะบังคับให้บุคคลแสดงออกอย่างอื่นที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติได้ โดย Triandis ได้เสนอตัวแปร 4 ตัวในการทำนายพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ทัศนคติ ปทัสถานทางสังคม นิสัยและความคาดหวังผลที่จะเกิดตามมา ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อสิทธิและหน้าที่กับการ

ส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กันนั้น อาจเป็นเพราะนอกจากทัศนคติจะเป็นตัวทำนายพฤติกรรมของบุคคลแล้ว ก็ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น ปทัสถานทางสังคม นิสัย และความคาดหวังผลที่จะเกิดตามมา อาจเป็นไปได้ว่าประชาชนบางส่วนยังยึดติดกับวัฒนธรรมการเมืองแบบคับแคบซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบที่ประชาชนไม่มีความสนใจในระบบการเมือง ไม่รับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบันทางการเมือง รวมทั้งไม่คิดว่าจะมีส่วนร่วมทางการเมือง และบางส่วนอาจเป็นแบบไพร่ฟ้า ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบที่ประชาชนยอมรับอำนาจของรัฐบาล ประชาชนอาจมีความรู้เกี่ยวกับระบบการเมืองโดยทั่วไป แต่ไม่สนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกกระบวนการทางการเมือง กอปรกับคุ้นเคยกับการเมืองแบบตัวแทนซึ่งเชื่อว่าเมื่อได้เลือกตัวแทนทางการเมืองเข้าไปทำหน้าที่แล้ว ตนเองจึงไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนในกระบวนการทางการเมืองปกครองโดยตรงอีก นอกจากนี้ยังอาจเป็นเพราะประชาชนในส่วนใหญ่ อาจยังรู้สึกว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความยุ่งยากและยังต้องวุ่นวายอยู่กับชีวิตประจำวันของตนเอง เช่นการทำงาน การหาเช้ากินค่ำ รวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมอื่นๆ จึงทำให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิและหน้าที่กับการมีส่วนร่วมไม่มีความสัมพันธ์กัน

อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับวิจัยของ ประทุม ฤกษ์กลาง (2559) ที่ได้ศึกษา การเปิดรับข่าวสาร ภาพลักษณ์นักการเมือง ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการเมืองสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าแม้ว่างานวิจัยดังกล่าวจะพบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างทัศนคติทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่พบว่าระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับต่ำ ผลการวิจัยในครั้งนี้ ยังไม่สอดคล้องกับงานของ นิลมนี อุทิศผล และดวงพร พุทธวงศ์ (2564) เรื่อง อิทธิพลของทัศนคติและการรับรู้ข่าวสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในพื้นที่ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในทุกด้าน ทั้งด้านความเข้าใจ ด้านทัศนคติ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรมในระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างปานกลาง ($0.550 < r < 0.688$)

10. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

10.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) ควรส่งเสริมสนับสนุนการให้ความรู้ในสิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน เพราะถึงแม้ว่าผลวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีบางเรื่องสำคัญเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนยังตอบไม่ถูก เช่น ประชาชนในท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถรวมตัวกันเพื่อเสนอชื่อถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ บุคคลมีหน้าที่ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม ปกป้องและสืบสานวัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชนในเรื่องการจัดทำงบประมาณการใช้จ่ายและผลการดำเนินงานในรอบปี เป็นต้น

2) ควรส่งเสริมสนับสนุนทัศนคติที่มีต่อสิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น เพราะถึงแม้ว่าผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดี แต่ก็มีบางเรื่องที่ประชาชนยังมีทัศนคติที่มีต่อสิทธิและหน้าที่ที่ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น การให้ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดความวุ่นวาย การตรวจสอบการทำงานของชุมชนทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานโครงการต่างๆ ล่าช้า และภาษีที่จัดเก็บมาจากท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการบริหารจัดการได้เอง เป็นต้น ดังนั้นการส่งเสริมสนับสนุนทัศนคติที่มีต่อสิทธิและหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องจำเป็น เนื่องจากทัศนคติเป็นเรื่องของจิตใจ ทำให้ ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับและการคัดกรองสถานการณ์ที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งมีผลให้มีการแสดง พฤติกรรมออกมา ทัศนคติจึงถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองในระดับต่างๆ มากขึ้นอย่างยั่งยืน

3) จากผลการศึกษาระดับทัศนคติที่พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การตรวจสอบการทำงานของชุมชนทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานโครงการต่างๆ ล่าช้า ($\bar{x} = 2.65$) ฉะนั้นภาครัฐจึงควรส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชน

เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเผยแพร่ข่าวสารความรู้และการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นหน่วยงานหลักในการให้ความรู้กับประชาชนถึงความสำคัญและขั้นตอนในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ครอบคลุมและต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่น ผ่านการใช้ช่องทางสื่อสารอย่างหลากหลายรูปแบบให้ทันสมัยและเข้าถึงคนได้ทุกกลุ่มเพื่อให้การสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปถึงการรับรู้ของประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

4) จากผลการศึกษาที่พบว่า ระดับทัศนคติที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับดี ภาครัฐจึงควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างภาคราชการกับประชาชนต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยยึดถือการยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรัฐ หรือต่อบุคคลของรัฐทั้งข้าราชการประจำและนักการเมือง โดยยึดหลักการขจัดความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์และความคิด มุ่งเน้นหลักการสร้างอุดมการณ์และค่านิยมในด้านการร่วมมือร่วมกันระหว่างทั้งสองฝ่าย

5) จากผลการศึกษาในระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ภาครัฐจึงควรให้การศึกษอบรมเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ มีความคิดเป็นของตนเอง รู้จักวิเคราะห์และตระหนักถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนมั่นใจในตนเองและช่วยให้ประชาชนสามารถคุ้มครองสิทธิของตนเองมากขึ้น นำไปสู่การสร้างพลังประชาชนหรือการ Empower ซึ่งเป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นของตน เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ การเข้าร่วมติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาในท้องถิ่น รวมถึงการร่วมกันสอดส่องพฤติกรรมทุจริตประพฤติมิชอบทางการเมืองต่างๆ เป็นต้น

6) จากผลการศึกษาที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ด้านที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 1.48$) ภาครัฐจึงจะต้องมีการใช้กฎหมายเพื่อบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับเปิดเผยข้อมูลที่เป็นข้อมูลสาธารณะให้ประชาชนได้รับทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับงบประมาณ แผน/โครงการ และผลการดำเนินโครงการ โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น ติตป้ายประกาศ การประกาศผ่านเว็บไซต์ สื่อโซเชียลมีเดีย หรือในสื่อสาธารณะอื่นๆ ที่เห็นได้โดยง่ายและทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและเป็นข้อมูลในการติดตามประเมินผลการพัฒนาหรือผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

10.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยการใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกถึงปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) ควรมีการศึกษาสาเหตุที่ประชาชนตัดสินใจไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) ควรมีการศึกษาวិธีการสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน

11. เอกสารอ้างอิง

- ขอนแก่นมีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก-ส.อบจ.มากที่สุดในประเทศ. (2563). โพสต์ทูเดย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2565, จาก <https://www.posttoday.com/social/local/637427>
- โครงการวิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs). สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2565 จาก: <https://www.sdgmove.com/wp-content/uploads/2020/03รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการประสานงานและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน-ปีที่-1.pdf>

- โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน. (2560). รัฐธรรมนูญ 2560 ให้เรามีส่วนร่วมเรื่องอะไรได้บ้าง. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2565 จาก: <https://www.ilaw.or.th/node/4697>
- เฉลียว บุรุษภักดีและคณะ. (2545). การวิจัยชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย
- ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒ. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี. Academic Journal Phranakhon Rajabhat University, 8(1), 10–23. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJPU/article/view/64435>
- ดวงพร พุทธวงศ์. (2564). อิทธิพลของทัศนคติและการรับรู้ข่าวสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในพื้นที่ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 18 (1).
- ทรงพล โชติกเวชกุล, สุรพล พรหมกุล และ สมควร นามสีฐาน. (2564). พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2. Journal of Modern Learning Development, 6 (6), 244-265.
- เทิดศักดิ์ ย่อแสงรัตน์ และ วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร. (2560). ทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 13 (2), 37-57.
- นพดล เมืองสอง. (2541). ความรู้ของประชาชนในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอยะรัง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิลมนี อุทิศผล และ ดวงพร พุทธวงศ์. (2564). อิทธิพลของทัศนคติและการรับรู้ข่าวสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในพื้นที่ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 18 (1), 321-332.

- บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. พิมพ์สาร, 12 (1).
- ประทุม ฤกษ์กลาง. (2559). การเปิดรับข่าวสาร ภาพลักษณ์นักการเมือง ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. BU ACADEMIC REVIEW. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2565 จาก: https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/jan_june2013/pdf/ac03.pdf
- ปัทมา สุกาปิง. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยในรอบทศวรรษที่ผ่านมา : สภาพปัญหาและความท้าทายในอนาคต. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2565 จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/kpi_journal/article/download/244627/165846/851374
- พงศ์วิ คนไว. (2556). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 8 (3).
- พรสวรรค์ ปิยนันท์ศักดิ์. (2559). Knowledge and Understanding Toward Civic rights and Duties in Administrative Affairs and People's Participation in Local Administration of Sila Municipality, Khon Kaen Province. วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 1 (1).
- พระมหาไถยน้อย ญาณเมธี และ พระศิลาศักดิ์ สุขเมธ. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจภาครัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ, 3 (2).
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2541). การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศิลปวิชญ์ น้อยสมมิตร และโชติกา แก่นธียา. (2562). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อนโยบายสาธารณะ. วารสารวิจัยวิชาการ, 2 (1).
- สาธิต กฤตลักษณ์. (2557). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 7 (1).
- สุชาติ พึ่งสาย. (2548). ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติต่อสิทธิเจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาชน ตำบลบ้านคลองสวน อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- สุพจน์ เวียงคำ. (2549). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). ข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2565 จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20201002121233.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2563). การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด วันที่ 20 ธันวาคม 2563 จำแนกตามจังหวัด. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2565 จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20210423100838.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองส่วนท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2565 จาก http://www.suankluay.go.th/news/doc_download/a_200617_142949.pdf.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). จำนวนประชากรจังหวัดขอนแก่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2564 จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>
- เอกภาพ พลซื่อ, สมเจตน์ ภูศรี และ รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2557). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในจังหวัดร้อยเอ็ด. *Chophayom Journal*, 25 (1), 109–117. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/19660>
- เอกวิทย์ มณีธร. (2553). ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 2 (2). <http://www.polsci-law.buu.ac.th/journal/document/2-2/3.pdf>.
- Fishbein, M. (1971). The prediction of behavior from attitudinal and normative variables. *Journal of Experimental Social Psychology*, 6(4), 466–487.
- Triandis, H. C. (1971). *Attitude and Attitude Change (Foundations of Social Psychology)*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons Inc.

- Wiersma, W. (1995). Research methods in education: An introduction. Boston: Allyn & Bacon.
- Yamane, T. (1973). Statistics: an Introductory Analysis. New York: Harper & Row.

การพัฒนาลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำ ด้วยเทคนิคลิเนียร์

Development of Drum Fills for Isaan Folk Music (Mor Lam) by Using Linear Drumming Technique

พจณ พิบุ้ง (Pajone Peebung)¹

บทคัดย่อ

บทความนี้ผู้เขียนต้องการนำเสนอการพัฒนาลูกส่งกลองชุด (drum fill) เพื่อใช้ในเพลงหมอลำ ด้วยเทคนิคลิเนียร์ (linear drumming) โดยต่อยอดจากโครงสร้างของลูกส่งกลองชุดแบบดั้งเดิมที่ใช้ในเพลงหมอลำ ลูกส่งกลองชุดแบบดั้งเดิมที่ใช้ในเพลงหมอลำเป็นลูกส่งที่มีอัตลักษณ์ เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ลูกส่งหมอลำ” ลักษณะโครงสร้างของลูกส่งดังกล่าวมีความยาวสี่จังหวะหรือหนึ่งห้องเพลง (4-beat fill, 1-bar fill) โดยในหนึ่งห้องเพลงแบ่งออกได้เป็นสองประโยค ประโยคละสองจังหวะ คล้ายกับประโยคเพลงแบบถาม-ตอบ ซึ่งใช้กันมาอย่างต่อเนื่องในเพลงหมอลำทุกประเภท ได้แก่ หมอลำเรื่องต่อกลอน หมอลำเพลิน หมอลำซิ่ง และเพลงลูกทุ่ง-หมอลำ หากพิจารณาในแง่พัฒนาการเชิงเทคนิคของลูกส่งกลองชุดที่ใช้ในเพลงหมอลำนั้นพบว่าการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าด้านกระบวนจังหวะกลอง (drum pattern) หรือที่รู้จักโดยทั่วไปว่า “จังหวะหมอลำ” อย่างเห็นได้ชัด บทความนี้นำเสนอการพัฒนาลูกส่งกลองชุดเพื่อใช้ในเพลงหมอลำโดยนำเอาเทคนิคลิเนียร์สำหรับกลองเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นเทคนิคที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน รวมถึงยังสามารถประยุกต์ใช้กับดนตรีได้หลากหลายประเภท ซึ่งจะเป็นชุดความรู้รวมถึงแนวทางในการสร้างสรรค์ดนตรีประจำถิ่นต่อไป

คำสำคัญ: กลองชุด, หมอลำ, ลูกส่งกลองชุด, ลิเนียร์

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Ph.D. Candidate in the Doctor of Philosophy Program in Music, Faculty of Fine and Applied Arts,
Khon Kaen University
E-mail: pajonepee@kku.ac.th

Abstract

The purpose of this article is to develop drum fills for Isaan folk music (Mor Lam) by using linear drumming techniques based on the structure of traditional Mor Lam drum fill. The traditional drum fill of Mor Lam was a unique drum fill that was commonly known as “Mor Lam Drum Fill”. The structure of this drum fill consisted of a 4-beat fill or a 1-bar fill. A full bar fill was divided into 2 phrases and each phrase contained 2 beats like the sentence of the question-and-answer song which was widely used in all types of Mor Lam such as Mor Lam Rueng Tor Klon, Mor Lam Ploen, Mor Lam Sing, and Luk Thung Mor Lam. However, it found that there were fewer *changes of technical evolution* in Mor Lam drum fills than in the drum patterns or “Mor Lam Beat”. Therefore, the aim of this academic article was to describe the development and creation of Mor Lam drum fills by using linear drumming which was a well-known drumming technique and applicable to various types of music. This article also included knowledge and guideline for the further creation and development of folk music.

Keywords: Drum set, Mor lam, Drum fills, Linear drumming

1. บทนำ

หมอลำ เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่มีความสำคัญและโดดเด่นที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเป็นหนึ่งในวิถียุณห้ำของความเป็นอีสานอันประกอบด้วย ข้าวเหนียว ลาบ ส้มตำ หมอลำ และปลาแร่ (ชนาภิวัฒน์ ชันทะ, 2563) ทำหน้าที่ให้ความบันเทิง ความรู้ สั่งสอนศีลธรรม เยียวยาความเจ็บไข้ รวมทั้งเป็นสิ่งที่กำหนดค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อของผู้คน หมอลำจึงเป็นสื่อที่มีความผูกพันกับผู้คนในภูมิภาค ทั้งยังเป็นฟันเฟืองขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศในภาคธุรกิจบันเทิง ซึ่งได้รับการสืบทอดต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน การกำเนิดของหมอลำนั้น

ไม่สามารถระบุได้แน่ชัด มีเพียงข้อสันนิษฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับที่มาของศิลปะการแสดงประเภทนี้เท่านั้น

พรสรวง เกาหี (2543) ได้แบ่งยุคของหมอลำตามห้วงเวลาและพัฒนาการ ได้แก่มหมอลำพื้น ซึ่งมีมาแต่โบราณ เป็นการเล่าวรรณกรรมพื้นบ้านผ่านการลำ (การขับร้อง) ผู้ขับลำหรือหมอลำจะเล่าเรื่องโดยแสดงเป็นตัวละครทุกตัวเพียงผู้เดียว โดยมีหมอแคนทำหน้าที่บรรเลงแคนประกอบ หมอลำกลอน เป็นการลำประชันความรู้ระหว่างหมอลำสองคน หัวข้อในการลำมีทั้งเรื่องความรู้ทางโลกและทางธรรม มีทั้งการลำประชันระหว่างหมอลำชายกับหมอลำชาย และหมอลำชายกับหมอลำหญิง โดยมีหมอแคนบรรเลงแคนประกอบเช่นเดียวกับหมอลำพื้น หมอลำหมู่ เป็นการแสดงหมอลำที่เกิดขึ้นราว พ.ศ. 2480 มีความคล้ายกับหมอลำพื้นใน ลักษณะที่เป็นการเล่าเรื่องเหมือนกัน แต่หมอลำหมู่จะใช้หมอลำหนึ่งคนแทนตัวแสดงเพียงหนึ่งตัว ทำให้ใช้ผู้แสดงจำนวนมากขึ้น และเรียกกลุ่มของหมอลำประเภทนี้ว่าคณะ เช่น หมอลำคณะรัตนศิลป์ หมอลำคณะระบิยบาวาห์ศิลป์ หมอลำคณะประถมบันเทิงศิลป์ เป็นต้น เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงระยะแรกมีเพียงแคน ต่อมาจึงได้เพิ่มเครื่องดนตรีพื้นบ้านอื่นๆ และเครื่องดนตรีตะวันตกในท้ายที่สุด และหมอลำซิ่ง หรือหมอลำกลอนซิ่ง เป็นหมอลำประเภทใหม่ที่เกิดขึ้นราว พ.ศ. 2530 โดยเป็น การประยุกต์หมอลำกลอนเข้ากับการบรรเลงดนตรีประกอบด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก โดยมีผู้บุกเบิกคนสำคัญคือหมอลำสุนทร ชัยรุ่งเรือง และหมอลำราตรี ศรีวิไล

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เครื่องดนตรีใช้ประกอบการแสดงหมอลำพื้น หมอลำกลอน และหมอลำหมู่ ในระยะแรกใช้เพียงแคนดวงเดียวเท่านั้น ต่อมาจึงได้นำเครื่องดนตรีพื้นบ้านอื่น ๆ เข้ามาในคณะหมอลำหมู่ และในราว พ.ศ. 2507 หมอลำหมู่คณะรังสิมันต์ จากจังหวัดอุบลราชธานีได้นำกลองชุดเข้ามาใช้ประกอบการแสดง ซึ่งถือเป็นเครื่องดนตรีตะวันตกชนิดแรกที่น่ามาใช้ในการแสดงหมอลำ (พรเทพ วีระพล, 2535) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ ใช้สร้างกระสวนจังหวะกลอง (drum pattern) ประกอบการลำในบางช่วง เพื่อให้เกิดความคึกคักสนุกสนาน นอกจากนี้ยังใช้สร้างเสียงประกอบบรรยากาศในการแสดง (sound effect) อีกด้วย

กระสวนจังหวะกลองชุดที่ใช้ในเพลงหมอลำมีชื่อเรียกเฉพาะว่า “จังหวะหมอลำ” ซึ่งเป็นกระสวนจังหวะที่มีเอกลักษณ์และมีพัฒนาการเชิงเทคนิคที่ซับซ้อนขึ้นตามลำดับเวลาจากอดีตถึงปัจจุบัน ในทางตรงกันข้าม ลูกส่งกลองชุด (drum fill) สำหรับเพลงหมอลำ

ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบรรเลงกลองชุดเช่นเดียวกับกระสวนจังหวะกลับมีการพัฒนาในเชิงเทคนิคที่น้อยกว่า เห็นได้จากปัจจุบันที่ยังใช้ลูกส่งกลองชุดด้วยรูปแบบดั้งเดิมในการบรรเลงโดยมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงได้นำเสนอการพัฒนาลูกส่งกลองชุดเพื่อใช้ในเพลงหมอลำ โดยใช้เทคนิคลิเนียร์สำหรับกลอง (linear drumming) เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้กับดนตรีได้หลากหลายประเภท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นชุดความรู้ในการสร้างเสียงใหม่ๆ และเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ดนตรีประจำถิ่นต่อไป

2. การพัฒนาลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำด้วยเทคนิคลิเนียร์

ลูกส่งกลองชุด เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบรรเลงกลองชุดในบทเพลง เช่นเดียวกับการบรรเลงกระสวนจังหวะ ซึ่งลูกส่งกลองชุดนั้นเป็นการบรรเลงประโยคกลองสั้น ๆ คล้ายกับการเดี่ยวกลอง เพื่อเชื่อมระหว่างท่อนเพลงหนึ่ง กับท่อนเพลงถัดไป ตำแหน่งของการส่งกลองจะเกิดขึ้นที่ห้องสุดท้ายของท่อนเพลง โดยปกติจะมีความยาว 1 – 4 จังหวะ หรือ 1 ห้องเพลง แต่ในบางกรณีอาจยาวถึง 2 ห้องเพลง

ภาพประกอบที่ 1: แสดงตำแหน่งของการส่งกลองในบทเพลง ในตัวอย่างนี้การส่งเกิดในท้ายท่อนนำเสนอ (introduction) มีความยาวสองจังหวะ

ที่มา: หนังสือ Alfie's beginning drumset method (2005)

ภาพประกอบที่ 2: แสดงตำแหน่งของการส่งกลองในบทเพลงที่มีความยาวสี่จังหวะ
ที่มา: หนังสือ Alfie's beginning drumset method (2005)

ลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำเป็นลูกส่งที่มีเอกลักษณ์ มีชื่อเรียกเฉพาะว่า “ลูกส่งหมอลำ” เป็นลูกส่งที่มีความยาว 4 จังหวะ อยู่ในอัตราจังหวะ 4/4 โดยแบ่งประโยคออกได้เป็น 2 ประโยค ประโยคละ 2 จังหวะ ดังโครงสร้างต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 3: แสดงโครงสร้างของลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำ

กระสวนจังหวะที่มักใช้ในการสร้างลูกส่งมีลักษณะพื้นฐานดังนี้

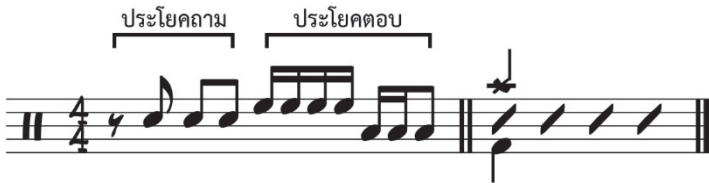
ภาพประกอบที่ 4: แสดงกระสวนจังหวะที่ใช้ในลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำ

เมื่อมีการจัดเรียงเสียงของกลองชุดลงในกระสวนจังหวะที่กำหนด (orchestration) จะได้ลูกส่งกลองชุดที่เป็นแบบฉบับดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 5: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำ

จากตัวอย่างในภาพประกอบที่ 5 ตำแหน่งของเสียงกลองในประโยคถามที่บรรเลงด้วยกลองทอม สามารถเปลี่ยนตำแหน่งไปใช้กลองสนแนร์ได้ เช่นเดียวกับประโยคตอบที่บรรเลงด้วยกลองทอม สามารถสลับไปได้เช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 6: แสดงการจัดเรียงเสียงใหม่ของลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำ

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาจากโครงสร้างดังกล่าว

ภาพประกอบที่ 7: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำแบบต่างๆ ที่พัฒนาจากโครงสร้างดั้งเดิม

ภาพประกอบที่ 7: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำแบบต่างๆ ที่พัฒนาจากโครงสร้างดั้งเดิม (ต่อ)

จากตัวอย่างในภาพประกอบที่ 7 เสียงกลองทั้งในประโยคถามและประโยคตอบสามารถสลับตำแหน่งได้ รวมถึงสามารถเพิ่มโน้ตกลองใหญ่ในจังหวะตก (downbeat) ได้เช่นกัน

ภาพประกอบที่ 8: แสดงตัวอย่างการเปลี่ยนตำแหน่งเสียงกลอง และการเพิ่มโน้ตกลองใหญ่ในจังหวะตก

เทคนิคคลีเนียร์สำหรับกลอง (linear drumming) เป็นวิธีการบรรเลงกลองโดยที่ไม่มีโน้ตใดๆ เกิดขึ้นพร้อมกัน (unison) (Frank Katz, 2006) ซึ่งสามารถใช้เป็นกระสวนจังหวะและลูกส่งได้เช่นกัน

ภาพประกอบที่ 9: แสดงกระสวนจังหวะกลองที่ใช้เทคนิคลิเนียร์

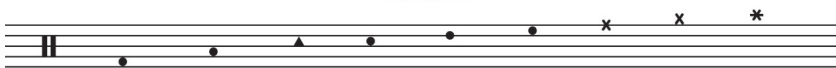

ภาพประกอบที่ 10: แสดงลูกส่งกลองชุดที่ใช้เทคนิคลิเนียร์

ที่มา: <https://www.onlinedrummer.com/drum-beats/six-linear-skeleton-drum-fills/> (Mar 30, 2022)

ในการพัฒนาลูกส่งกลองชุดเพื่อใช้ในเพลงหมอลำด้วยเทคนิคลิเนียร์สำหรับกลอง เป็นการสร้างสรรค์ที่อยู่บนพื้นฐานโครงสร้างเดิม กล่าวคือ โน้ตทั้งหมดจะถูกจัดให้อยู่ใน โครงสร้างประโยคถาม-ตอบ ประโยคละ 2 จังหวะ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) การคงประโยคถามให้เป็นแบบดั้งเดิม ประโยคตอบพัฒนาด้วยเทคนิคลิเนียร์
- 2) การพัฒนาประโยคถามด้วยเทคนิคลิเนียร์ ประโยคตอบเป็นแบบดั้งเดิม และ
- 3) การพัฒนาประโยคถามและประโยคตอบด้วยเทคนิคลิเนียร์

ก๊วยเงา กลอง กลองใหญ่ กลองฟลอร์ทอม คาวเบลล์ กลองสนับ กลองทอม 2 กลองทอม 1 ฉาบไรต์ ฉาบไฮแฮท ฉาบแครช

ภาพประกอบที่ 11: แสดงตำแหน่งของกลองและฉาบในบรรทัดห้าเส้น

2.1 การคงประโยคถามให้เป็นแบบดั้งเดิม ประโยคตอบพัฒนาด้วยเทคนิคลีเนียร์

การพัฒนาลูกส่งกล่องชุดในเพลงหมอลำด้วยการคงประโยคถามให้เป็นแบบดั้งเดิม ประโยคตอบพัฒนาด้วยเทคนิคลีเนียร์ เป็นการสร้างลูกส่งกล่องชุดที่มีความยาว 4 จังหวะ หรือ 1 ห้องเพลง โดยมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ประโยค โดยประโยคแรกเป็นประโยคถาม มีความยาว 2 จังหวะ ประโยคถัดมาเป็นประโยคตอบ มีความยาว 2 จังหวะ เช่นกัน (ผู้เขียน) ดังปรากฏต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 12: แสดงลูกส่งกล่องชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคลีเนียร์ในประโยคตอบ

ภาพประกอบที่ 12: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคลิเนียร์ ในประโยคตอบ (ต่อ)

2.2 การพัฒนาประโยคถามด้วยเทคนิคลิเนียร์ ประโยคตอบเป็นแบบดั้งเดิม

การพัฒนาลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำด้วยการใช้เทคนิคลิเนียร์ในประโยคถาม ส่วนประโยคตอบใช้เทคนิคแบบดั้งเดิม เป็นการสร้างลูกส่งกลองชุดที่มีความยาว 4 จังหวะ หรือ 1 ท้องเพลง โดยมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ประโยค โดยประโยคแรกเป็นประโยคถาม มีความยาว 2 จังหวะ ประโยคถัดมาเป็นประโยคตอบ มีความยาว 2 จังหวะเช่นกัน (ผู้เขียน) ดังปรากฏต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 13: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคเนียร์ในประโยคถาม

ภาพประกอบที่ 13: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคลิเนียร์ ในประโยคสาม (ต่อ)

ภาพประกอบที่ 13: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคลิเนียร์
ในประโยคถาม (ต่อ)

2.3 การพัฒนาประโยคถามและประโยคตอบด้วยเทคนิคลิเนียร์

เป็นการสร้างสรรค์ลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำด้วยเทคนิคลิเนียร์ทั้งในประโยคถามและประโยคตอบ โดยเป็นการผสมผสานลูกส่งจากประโยคที่ใช้เทคนิคลิเนียร์ทั้งสองกลุ่มก่อนหน้าเข้าด้วยกัน (ผู้เขียน) ดังปรากฏต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 14: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคลิเนียร์
ในประโยคถามและประโยคตอบ

ภาพประกอบที่ 14: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคเลียนร
ในประโยคถามและประโยคตอบ (ต่อ)

ภาพประกอบที่ 14: แสดงลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำที่พัฒนาด้วยเทคนิคลิเนียร์ ในประโยคถามและประโยคตอบ (ต่อ)

3. สรุป

การพัฒนาลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำด้วยเทคนิคลิเนียร์ เป็นการสร้างสรรค์ลูกส่งกลองชุดที่ใช้ในเพลงหมอลำ โดยต่อยอดจากโครงสร้างการส่งกลองชุดแบบดั้งเดิม ซึ่งใช้ในเพลงหมอลำมาเป็นเวลาช้านาน การพัฒนาดังกล่าวเป็นแนวทางหนึ่งในการขยายขอบเขตเชิงเทคนิคเพื่อเป็นวัตถุดิบในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงพื้นเมืองด้วยการใช้เทคนิคลิเนียร์สำหรับกลอง (linear drumming)

ในการต่อยอดจากลูกส่งกลองชุดแบบดั้งเดิมเพื่อให้ได้เสียงใหม่บนโครงสร้างแก่นอกจากการรักษาโครงสร้างเดิมของลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำแล้ว ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้ยังได้คำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ การรักษาวลี (motif) ของลูกส่งกลองให้ใกล้เคียงกับแบบดั้งเดิม ความต่อเนื่องของจังหวะ (rhythmic flow) ให้มีความลื่นไหล ไม่สะดุด และการจัดเรียงเสียงกลองขึ้นต่าง ๆ (orchestration) อย่างระมัดระวัง เพื่อให้สะดวกต่อการบรรเลงและเข้ากันได้กับเสียงของเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ ในวง

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่าการใช้เทคนิคนี้ยี่ในการสร้างสรรค์ลูกส่งกลองชุดในเพลงหมอลำเป็นเพียงแนวทางหนึ่งในการสร้างสรรค์เสียงใหม่ ๆ ให้กับบทเพลงประเภทนี้ ฉะนั้นการได้ทดลองใช้เทคนิคอื่น ๆ ในการสร้างสรรค์ เช่น การจัดเรียงเสียงกลองใหม่ (reorchestration) การเปลี่ยนลำดับจังหวะ (permutation) การใช้กระเบื้องคู่ (double bass techniques) ย่อมจะเกิดประโยชน์และเป็นการขยายแนวคิดใหม่ในการอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ถือเป็นหนึ่งในการรักษาและต่อยอดมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพชนได้สร้างสรรค์จนเกิดเป็นอัตลักษณ์ทางดนตรีที่น่าภาคภูมิใจของชาวอีสาน

4. บรรณานุกรม

- ชนาภวัฒน์ ชันทะ และอุ๋นเรื่อน เล็กน้อย (2563). ปลาแดก : การเชื่อมโยงพหุวัฒนธรรมการบริโภคของคนอีสาน. วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563, 96 – 109. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jmsr/article/view/244649/166544>
- พรเทพ วีระพล. (2535). การแสดงทางเครื่องหมอลำหมู่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- พรสรวง เกาหวี. (2543). พัฒนาการของหมอลำในเมืองอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- Frank Katz. (2006). Contemporary Drumset Phrasing: Creative Grooves and Fills for Funk, Fusion, Jazz and More. Wisconsin: Hal Leonard Corporation.

- Nate Brown. (2022). Six Linear “Skeleton” Drum Fills. Retrieved Mar 30, 2022, from <https://www.onlinedrummer.com/drum-beats/six-linear-skeleton-drum-fills/>
- Rick Latham. (2009). Advanced Funk Studies. California: Rick Latham Publish Company.
- Sandy Feldstein, Dave Back. (2005). Alfred’s Beginning Drumset Method. California: Alfred Publishing.

การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้
สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา

Development of a Distance Training Package on
Learning Management for Teachers to Enhance Thai
Language Reading and Writing Skills of Primary
Level Students

สุวรรณี ยะหะกร (Suwannee Yahakorn)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา (2) พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลฯ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และ (3) ประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ กลุ่มตัวอย่าง คือครูระดับประถมศึกษาจำนวน 50 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (ก) ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา (ข) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล (ค) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรม และ (ง) แบบรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
School of Education Sukhothai Thammathiraj Open University
correspondent author e-mail: syahakorn@yahoo.com

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=20.4$ S.D. =12.3) ด้านปัญหา การใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=16.8$ S.D. = 9.5) และในด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่าทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 43.8$ S.D. = 12.77)

2. ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ มีประสิทธิภาพ $E_1 / E_2 = 73.27/76$.

3. ผลการประเมินการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านความรู้ คะแนนเฉลี่ย หลังการอบรมเท่ากับ 17.69 สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ และด้านความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิธีดีประกอบการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, วิชาภาษาไทย, ชุดฝึกอบรมทางไกล, นักเรียนระดับประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this quantitative research were (1) to study the conditions and problems of, and the needs for, the use of a distance training package on learning management for teachers to enhance Thai language reading and writing skills of primary level students; (2) to develop a distance training package based on the 75/75 efficiency criterion; and (3) to evaluate the distance training package. The research sample consisted of 50 purposively selected primary school teachers. The employed research instruments comprised (a) a distance training package on learning management for teachers to enhance Thai language reading and writing skills of primary level students; (b) an achievement test for testing before and after using the

distance training package; (c) a scale to assess satisfaction with the distance training package; and (d) a form for reporting the results of using the distance training package. Statistics for data analysis were the E_1/E_2 index, percentage, mean, and standard deviation.

Research findings were as follows:

1. Regarding the conditions it was found that for conditions of using training packages were at the lowest level ($\bar{X}=20.4$ S.D. =12.3); for the problem of using training packages were at the moderate level ($\bar{X}=16.8$ S.D. = 9.5); for the need of using training packages were at the highest level ($\bar{X}=43.8$ S.D. = 12.77)

2. The distance training was efficient at 73.27/76.47

3. Regarding the evaluation results was 17.69 which was higher than their pre-training mean in the satisfaction aspect, the trainees were satisfied at the high level with the contents of the training package and the accompanying VCD on training; furthermore, they were satisfied at the highest level with the post-training follow-up and supervision.

Keywords: Learning management, Thai language, Distance training package, Primary level student

1. บทนำ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้หลายประการ ที่สำคัญคือนักเรียนต้องสามารถใช้ทักษะทางภาษาไทย ได้แก่ ทักษะการฟัง ดู พูด อ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงปรากฏว่านักเรียนจำนวนหนึ่งยังไม่สามารถอ่านและเขียนได้แม้อยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 นอกจากนี้ในเว็บไซต์ <https://www.komchadluek.net/news/today-in-history/306807> จตุรนต์ ฉายแสง (2564) ได้เปิดเผยข้อมูลเรื่อง

การอ่านออกเขียนได้ ดังนี้ “สพฐ. ได้ทำเครื่องมือทดสอบ ความสามารถการอ่านออกเสียง และความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ป.3) และ ป.6 ทั่วประเทศ จำนวน 1.6 ล้านคน ในช่วงเดือนกันยายน 2556 พบว่า นักเรียนอ่านไม่ได้ จำนวน 45,929 คนและมีข้อมูลจากสมเกียรติ ชอบผล (2563) รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึงผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2551 ทั่วประเทศ จำนวน 782,284 คน และมี 31,269 โรงเรียน พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง 82,391 คน หรือร้อยละ 10.53 และเขียนไม่ได้ จำนวน 45,477 คน ร้อยละ 5.81 ด้านการอ่าน ต้องปรับปรุง 32,524 คน ร้อยละ 3.52 และอ่านไม่ได้ 32,699 คน ร้อยละ 4.18 โดยที่ กษมา วรวรรณ ณ อุทยานกล่าวว่า “สาเหตุที่นักเรียนอ่านเขียนภาษาไทยไม่ได้มาจากเหตุผล 4 ประการ ได้แก่ (1) ความยากจนและการขาดเรียนบ่อย (2) นักเรียนไม่ได้พูดภาษาไทยที่บ้าน (3) นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และ (4) อยู่ในพื้นที่ที่มีครูไม่เพียงพอ ส่วนแนวทางการแก้ไขนั้นในปีการศึกษา 2550 นี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก้ไขดังนี้ (1) ขยายการสอนด้วยระบบสองภาษาโดยลดเวลาการเรียนการสอนด้วยภาษาถิ่นลงแล้วเพิ่มเวลาสอนด้วยภาษาไทยมากขึ้นโดยขยายเป็น 100 โรงเรียนจากปีที่แล้ว 12 โรงเรียน (2) แก้ปัญหาความยากจนของนักเรียนโดยให้โรงเรียนสงเคราะห์เป็นพิเศษ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น (3) แก้ปัญหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยนำแบบทดสอบมาทดสอบนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และ (4) แก้ปัญหาโรงเรียนมีครูไม่พอโดยให้สำนักงานเขตพื้นที่จัดระบบลดภาระงานด้านธุรการลง นอกจากนี้สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานยังได้จัดงบประมาณให้โรงเรียนเหล่านั้น รายหัวละ 500 บาท คิดเป็นงบประมาณ 39.5 ล้านบาท เพื่อให้โรงเรียนจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และให้ครูตุนักเรียน กษมา วรวรรณ ณ อุทยาน กล่าว (มติชน ฉบับวันที่ 8 กรกฎาคม 2550)

อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคงต้องอาศัยครูเนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียน แต่เนื่องจากครูส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการอ่านการเขียนภาษาไทยให้กับนักเรียน การแก้ปัญหาที่พอทำได้คือการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และแนวทางกับครูเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักจัดอบรมซึ่งต้องใช้งบประมาณ

จำนวนมากเนื่องจากมีโรงเรียนที่มีนักเรียนอ่านไม่ออกจำนวนมาก และการอบรมอาจไม่เกิดผลที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะการให้ความรู้และแนวทางเพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถทำให้ครูนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง เพราะครูมักเกิดปัญหาในการนำไปใช้และขาดที่พึ่งพาทางความคิดที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ให้กับนักเรียน ผู้วิจัยศึกษาจากงานวิจัยที่ใช้วิธีการอบรมทางไกลโดยใช้ชุดฝึกอบรม เป็นระบบการอบรมครูที่เหมาะสมเพราะเป็นระบบที่ครูไม่ต้องเดินทางออกนอกโรงเรียน ไม่ต้องละทิ้งนักเรียน แต่สามารถรับความรู้และมีผู้คอยให้คำแนะนำด้วยการใช้สื่อเทคโนโลยีหรือเอกสารที่ครูสามารถศึกษาด้วยตนเอง หากมีข้อสงสัยที่ปฏิบัติไม่ได้ขณะทำงาน สามารถขอความช่วยเหลือจากวิทยากรในระบบทางไกลได้ นับเป็นการรับการอบรมด้วยระบบทางไกลซึ่งเป็นความเด่นเฉพาะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นระบบที่จะช่วยให้เกิดความเป็นไปได้ในการเกิดปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และทำได้กับผู้รับบริการที่มีจำนวนมาก ให้ได้รับการบริการอย่างทั่วถึง ก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการสังคมของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ คือ

1. ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
3. ประเมินผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรม

3. วิธีการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา โดยเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนในสังกัดเทศบาลทั่วประเทศที่ จำนวนนักเรียน 782,284 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากครูจำนวน 50 คน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่สอนภาษาไทยให้แก่ักเรียนในระดับประถมศึกษา ที่มีนักเรียนอ่านและเขียนไม่ได้ ซึ่งมีจำนวน 197 คน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลของครูเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรม ได้แก่

- (1) ด้านความรู้ของครูผู้ใช้ชุดฝึกอบรม
- (2) ด้านความพึงพอใจของครูผู้ใช้ชุดฝึกอบรม

3.3 สมมติฐานการวิจัย

3.3.1 ชุดฝึกอบรมทางไกลที่สร้างขึ้นสร้างตามหลักการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลและมีความสอดคล้องกับสภาพบริบทปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนของครูภาษาไทยในระดับประถมศึกษา จึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

3.3.2 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมในด้านระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการ 3 ช่วงตามวัตถุประสงค์โดยแต่ละช่วงดำเนินการวิจัยดังนี้

3.4 การดำเนินการวิจัย การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- (1) ศึกษาเอกสารและรายงานของทางราชการ ที่ระบุจำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้ทั่วประเทศ

(2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

(3) สร้างแบบสอบถามสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของ Likert โดยแบบสอบถามมี 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามสภาพการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ตอนที่ 3 เป็นสภาพปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล และตอนที่ 4 เป็นสภาพความต้องการการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

(4) การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกลจำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 2 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นโดยรวมว่าแบบสอบถามตรงกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่ตั้งไว้ ส่วนรายละเอียดข้อที่ 1 โดยเปลี่ยนตัวคำถามให้เป็นการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา

3.3.2 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลที่สังเคราะห์แล้วมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยและตัวอย่างชุดฝึกอบรมทางไกล ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับงานของผู้วิจัย และสังเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยดำเนินการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกล และด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยมาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมทางไกลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมของชุดฝึกอบรมมีความน่าสนใจ

และเป็นชุดฝึกอบรมที่มีความสำคัญในแง่ช่วยแก้ไขปัญหาคำคัญของนักเรียนระดับประถมศึกษา และช่วยแนะนำครูผู้สอนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียน จากนั้นนำชุดฝึกอบรมทางไกล ไปขอให้ครู 1 คน ทดลองใช้ ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 70.17/73.37 นำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้กับครู 3 คน ทดลองใช้ ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 72.76/74.57 และนำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 73.27/76

3.3.3 ขั้นตอนที่ 3 การประเมินชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

(1) สร้างแบบประเมิน 2 ลักษณะเพื่อใช้ประเมินระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรมได้แก่ แบบประเมินด้านความรู้ของครูและแบบประเมินความพึงพอใจของครู ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

(1.1) แบบประเมินด้านความรู้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความรู้ของครูภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรม แล้วผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบคู่ขนานเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก วัดความรู้เกี่ยวกับการสอนการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ปรากฏในชุดฝึกอบรมจำนวน 20 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และนำแบบทดสอบไปลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ผลการทดสอบ นำมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.40-1.00 ส่วนแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33-1.00 นอกจากนี้ในชุดฝึกอบรมยังได้ให้ครูรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมด้านความรู้ของตนเองภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรมด้วย

(1.2) แบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล แล้วผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ เมื่อสร้างแล้วได้หาคุณภาพโดยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เท่ากับ 1 ซึ่งมีบางรายการต้องปรับปรุงด้านภาษา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.5.1 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.5.2 การเก็บข้อมูลคุณภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน มาระดมความคิดเห็นที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.5.3 การเก็บข้อมูลจากการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและความพึงพอใจของครูโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.2 วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมโดยการหาค่า E1 / E2 การแปลความของข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและความต้องการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีระดับดังนี้

ระดับ	1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
ระดับ	1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
ระดับ	2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ	3.51-4.50	หมายถึง	มาก
ระดับ	4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด

4. ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

4.1 ด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ในด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม ครูเคยอบรม ความรู้ภาษาไทย/ วิธีสอนภาษาไทยหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล และเคยรับการอบรมการทำชุดฝึกอบรมทางไกลระดับน้อยที่สุด มีความรู้/ คำนึง/ ถนัด/ รับการอบรมโดยใช้ชุด/ รับการอบรมในลักษณะใกล้เคียง/ นำความรู้จากชุดไปใช้ประโยชน์/ นำชุดฝึกอบรมทางไกลที่เป็นสาระความรู้ต่างๆ มาใช้สอนภาษาไทย/ เคยนำชุดฝึกอบรม

ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภาษาไทยมาใช้สอนภาษาไทย ทุกรายการข้างต้นอยู่ในระดับน้อย ชอบเรียนเรื่องต่างๆ จากชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับปานกลาง และมีความสนใจใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับมาก ในด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง และในด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่าทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลด้านสภาพ การใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับชุดฝึกอบรมทางไกล	1.81	1.16	น้อย
2	ท่านคุ้นเคยกับการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	1.54	1.40	น้อย
3	ท่านมีความสนใจในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	3.81	1.27	มาก
4	ท่านชอบเรียนสิ่งต่างๆ จากชุดฝึกอบรมทางไกล	2.83	1.14	ปานกลาง
5	ท่านมีความถนัดในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	2.32	1.45	น้อย
6	ท่านเคยรับการอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล (ไม่จำเป็นต้องเป็นวิชาภาษาไทย)	1.71	1.57	น้อย
7	ท่านเคยรับการอบรมในลักษณะใกล้เคียงกับการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เช่น การอบรมผ่านระบบateleconference) การอบรมหรือเรียนสิ่งต่างๆ ผ่าน website หรือ การเรียนจาก e-Learning ต่างๆ หรือเอกสารชุด	1.33	1.06	น้อย

ตารางที่ 1 แสดงผลด้านสภาพ การใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	ท่านเคยนำความรู้จากชุดฝึกอบรมทางไกลมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	1.48	1.09	น้อย
9	ท่านเคยนำชุดฝึกอบรมทางไกลที่เป็นสาระความรู้ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	1.64	1.28	น้อย
10	ท่านเคยนำชุดฝึกอบรมทางไกลที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภาษาไทยโดยตรง มาจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย	1.68	1.57	น้อย
11	ท่านเคยอบรมความรู้ภาษาไทย/ วิธีสอนภาษาไทยหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	1.89	1.36	น้อยที่สุด
12	ท่านเคยรับอบรมเกี่ยวกับการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล	1.72	1.45	น้อยที่สุด

ด้านปัญหาที่พบหรือคาดว่าจะพบในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ทุกรายการที่สอบถามครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าปัญหาที่พบหรือคาดว่าจะพบในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เรื่องชุดฝึกอบรมทางไกลที่อยู่ในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ เมื่ออ่านไม่เข้าใจ ไม่สามารถซักถามหรือขอคำอธิบายจากใครได้ สำหรับรายละเอียดในรายการอื่นปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงปัญหาที่พบหรือคาดว่าจะพบในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่อยู่ในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ เมื่ออ่านไม่เข้าใจ ไม่สามารถซักถามหรือ ขอคำอธิบายจากใครได้	3.37	1.26	ปานกลาง
2	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่มีสื่อประกอบเอกสาร สิ่งพิมพ์ เช่น วีซีดี ต้องมีเครื่องเปิดวีซีดี ทำให้เกิด ความยุ่งยากในการใช้ชุดฝึกอบรม	2.91	1.13	ปานกลาง
3	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่เสนอเนื้อหาหนักหรือ ซับซ้อนทำให้ผู้ใช้ชุดฝึกอบรมต้องใช้เวลาศึกษานาน กว่าจะเข้าใจ	2.87	1.23	ปานกลาง
4	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่เสนอแนวคิด เนื้อหาสาระ กว้างๆ เพื่อมุ่งให้ผู้ใช้อบรมประยุกต์ความรู้ ไปใช้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้ใช้ชุดฝึกอบรมไม่อาจนำ แนวคิดเนื้อหาสาระไปใช้กับกลุ่มนักเรียน ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงได้โดยทันที	2.94	1.45	ปานกลาง
5	ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษา ไทย ซึ่งเป็นวิชาทักษะ จำเป็นต้องมีการฝึกทักษะ ทางภาษา ได้แก่ ฟัง พูด ดู อ่าน เขียน ผู้ใช้ชุดฝึก อบรมจึงต้องมีเวลาฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ	3.21	1.55	ปานกลาง
6	ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการใช้ชุดฝึกอบรม ทางไกล คือ ผู้ที่มีความตั้งใจ ใฝ่รู้ และสนใจเรียนรู้ ด้วยตนเองโดยมีความมานะอดทน จึงอาจทำให้ เกิดปัญหากับผู้ใช้ชุดฝึกอบรมบางคน	3.34	1.62	ปานกลาง

ด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า ทุ่รยการที่สอบถาม ครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่ ต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทุ่รยการในระดับมากที่สุด หากพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เรื่อง ต้องการชุดฝึกการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย สำหรับรายละเอียดในรายการอื่นปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านต้องการให้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีสิ่งต่อไปนี้			
1.1	คำชี้แจง และขั้นตอนการเรียนรู้ชุดฝึกอบรมทางไกล	4.70	1.23	มากที่สุด
1.2	แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	4.71	1.35	มากที่สุด
1.3	แนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.63	1.46	มากที่สุด
1.4	ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.90	1.07	มากที่สุด
1.5	ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียนในวิชาภาษาไทย	4.72	1.64	มากที่สุด
1.6	ตัวอย่างโครงการจัดการเรียนรู้/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน และการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.81	1.07	มากที่สุด

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.7	ชุดฝึกการอ่านและ การเขียนในวิชาภาษาไทย	4.95	1.89	มากที่สุด
1.8	การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.73	1.22	มากที่สุด
1.9	การวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทยด้าน การอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.84	1.56	มากที่สุด
1.10	แบบฝึกปฏิบัติสำหรับครู เช่น การเขียน แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความ สามารถในการอ่านและการเขียนในวิชา ภาษาไทย	4.77	1.56	มากที่สุด
2	ท่านต้องการให้ชุดฝึกอบรมทางไกลมีสื่อประกอบ ดังต่อไปนี้			
2.1	เอกสารสิ่งพิมพ์ เสนอเนื้อหา และมีแบบ ฝึกปฏิบัติสำหรับครูและชุดฝึกปฏิบัติ สำหรับนักเรียน	4.92	.64	มากที่สุด
2.2	ซีดีเสียง	4.73	.75	มากที่สุด
2.3	ซีดีภาพและเสียง	4.93	.63	มากที่สุด
2.4	การได้พบปะกับผู้ผลิตชุดฝึกอบรมทางไกล ซึ่งคือผู้วิจัยในโครงการนี้เป็นบางครั้ง เพื่อรับคำแนะนำเพิ่มเติม	4.91	1.04	มากที่สุด
2.5	การประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.82	1.67	มากที่สุด
2.6	การเรียนรู้จาก e-Learning	4.62	1.91	มากที่สุด

4.2 ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าประสิทธิภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดลองการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล

รูปแบบ	ค่า E_1	ค่า E_2
แบบเดี่ยว	70.17	73.37
แบบกลุ่ม	72.76	74.57
แบบภาคสนาม	73.27	76

4.3 ผลการประเมินการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้ของผู้ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

รายการ	$\bar{X}$	S.D.
ทดสอบก่อนเรียน	11.07	2.73
ทดสอบหลังเรียน	17.69	1.99

จากตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ของผู้ใช้ชุดฝึกอบรมหลังการอบรมเท่ากับ 17.69 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 11.07

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ด้านเนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม	3.81	1.60	มาก
	นำเสนอเนื้อหาได้น่าสนใจ อ่านเข้าใจง่าย			
1	เนื้อหามีความครอบคลุมเรื่องการอ่านและการเขียน ในวิชาภาษาไทย	4.63	1.02	มากที่สุด
2	สามารถนำเนื้อหาไปใช้ในการสอนการอ่าน และการเขียนในวิชาภาษาไทย	3.75	1.56	มาก
3	เนื้อหาในชุดฝึกอบรมชุดที่ 1 สามารถนำไปใช้ และช่วยให้นักเรียนอ่านในวิชาภาษาไทยได้	3.64	1.47	มาก
4	เนื้อหาในชุดฝึกอบรมชุดที่ 2 สามารถนำไปใช้ และช่วยให้นักเรียนเขียนในวิชาภาษาไทยได้	3.83	1.24	มาก
5	เนื้อหาในชุดฝึกอบรมชุดที่ 3 สามารถนำไปใช้ และช่วยให้นักเรียนพูดในวิชาภาษาไทยได้	3.72	1.34	มาก
6	ลำดับเนื้อหาสาระ น่าสนใจเมื่ออ่านแล้วจูงใจ ให้ต้องการนำไปทดลองจัดกิจกรรมแก่นักเรียน	3.68	1.47	มาก
7	เนื้อหาสาระครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการ ใช้ชุดฝึกอบรม	3.75	1.24	มาก
	ด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรม			
	ท่านมีความพึงพอใจรายการต่อไปนี้ในระดับใด			
1	การปฐมนิเทศชุดฝึกอบรมทางไกล	4.73	1.15	มากที่สุด
2	การให้คำแนะนำทางโทรศัพท์	4.80	1.08	มากที่สุด
3	การให้คำแนะนำทาง e-mail	4.79	1.54	มากที่สุด
4	การให้คำแนะนำทางจดหมาย	4.66	1.90	มากที่สุด
5	การให้คำแนะนำแบบพบเผชิญหน้า	4.89	1.17	มากที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	การให้คำแนะนำช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนได้ถูกต้อง	4.65	1.36	มากที่สุด
7	การให้คำแนะนำช่วยให้เกิดความมั่นใจในการออกแบบการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน	4.63	1.92	มากที่สุด
8	ระยะเวลาติดตามการใช้ชุดฝึกอบรม 1 สัปดาห์/ 1 ครั้ง มีความเหมาะสม	4.76	1.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล ปรากฏว่า ด้านเนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม พบว่า เนื้อหามีความครอบคลุมเรื่องการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อคำถามอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยค่าเฉลี่ยด้านการให้คำแนะนำแบบเผชิญหน้า เป็นตัวเลขค่าเฉลี่ยที่สูงกว่ารายการอื่นๆ

5. สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=20.4$ S.D. =12.3) ด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=16.8$ S.D. = 9.5) และในด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่าทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ มีประสิทธิภาพ $E_1 / E_2 = 73.27/76$.

3. ผลการประเมินการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านความรู้ คະแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเท่ากับ 17.69 สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ และด้านความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิธีตีประกอบการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล ผู้วิจัยจะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่า ทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียน ยังไม่มีการพัฒนามาก่อน จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบรายการคำถามด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรมในระดับน้อยที่สุดเนื่องจากไม่มีข้อมูลมาตอบ ซึ่งก็สอดคล้องกับคำตอบต่อมาด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมจึงอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากไม่มีข้อมูลสภาพแต่กลุ่มตัวอย่างคิดตามหลักเหตุผลจึงตอบในระดับปานกลาง และทำให้ความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ซึ่งยังไม่มีการพัฒนาขึ้นมาก่อน กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ชุดฝึกอบรมทางไกลมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 เนื้อหาในเอกสารชุดฝึกอบรม สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งประสบปัญหานักเรียนอ่านและเขียนภาษาไทยระดับคำพื้นฐาน ประโยคและข้อความสั้นๆ ไม่ได้ ครูมีแรงกดดันจากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และสังคมที่ตั้งคำถามกับครูภาษาไทยว่าเหตุใดครูจึงไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนในความสามารถของตนเองอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ในการปฏิบัติงานจริงครูมีการแสวงหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการสอบถามเพื่อนครูผู้มีประสบการณ์ หรือ นักวิชาการ หรือ อ่านเอกสารความรู้เรื่องนี้ แล้วนำวิธีการมาแก้ไขด้วยตนเอง แต่อาจขาดระบบ ขาดความต่อเนื่อง เข้าใจแนวคิดการสอนการอ่านการเขียนภาษาไทยคลาดเคลื่อน เช่น การบังคับให้นักเรียนอ่านหรือเขียนเต็มเวลา 1 ชั่วโมงที่ครูสอนเนื่องจากเข้าใจว่าวิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนอ่านและเขียนได้ ปัญหาความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการสอนหมดไปเมื่อได้ศึกษาเอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล ได้ดูวีซีดีเสียงและภาพประกอบเอกสารรวมทั้งได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลือในการปฏิบัติตามชุดฝึกอบรม ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นแนวทางในการแก้ปัญหการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยดำเนินการตามคำแนะนำ ตามขั้นตอนหรือทำตามตัวอย่างที่มีอยู่ในชุดฝึกอบรม และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่

ให้ความสำคัญกับความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที โดยที่ชุดฝึกอบรมทางไกลนี้ มีการให้ความรู้ในภาพรวมในลักษณะกว้างแต่ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ขณะเดียวกันก็มีรายละเอียดที่ลึกซึ้งชัดเจนในเรื่องการอ่าน ภาษาไทยและการเขียนภาษาไทย ช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้จัดกิจกรรมและจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ได้จริง

2.2 เอกสารการฝึกอบรมทางไกลประกอบด้วย 1) คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรม 2) แบบทดสอบก่อนใช้ชุดฝึกอบรม 3) ชุดฝึกอบรม 4) ตัวอย่างกิจกรรมและแผนการจัดการ เรียนรู้ 5) แบบทดสอบหลังใช้ชุดฝึกอบรม 6) เฉลยแบบฝึกหัดท้ายหน่วย 7) รายชื่อเว็บไซต์ ที่สอนภาษาไทย รายละเอียดข้างต้นเป็นเนื้อหาสาระภาษาไทยที่นำเสนอด้วยวิธีการ เชิงระบบเหมาะสำหรับผู้ใหญ่ที่มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งเป็นวิธีที่กลุ่มตัวอย่าง คำนึงเคย ง่ายต่อการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้การให้กลุ่มตัวอย่าง ทดสอบก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งจะเก็บความสงสัยไว้ เมื่ออ่านเอกสาร แล้วจะสามารถจดจำได้รวดเร็วเพราะเพิ่งผ่านการคิดหาคำตอบ

2.3 สื่อบรรยายเอกสารการฝึกอบรม ได้แก่ วิชิตภาพและเสียงซึ่งเป็นสื่อที่ให้ รายละเอียดสิ่งต่อไปนี้

2.3.1 มีการทักทาย เกริ่นนำ ชี้แจงถึงความเป็นมาของชุดฝึกอบรมทางไกล และผู้วิจัยบรรยายสรุปเนื้อหาการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้โปรแกรมเพาเวอร์ พอยท์ซึ่งเหมือนกลุ่มตัวอย่างมาฟังบรรยายแบบเผชิญหน้ากับผู้วิจัยโดยตรง

2.3.2 มีการสาธิตการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนภาษาไทย โดยได้ถ่ายทอดการสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านการเขียนภาษาไทยในชั้นเรียนของคุณครู ระดับประถมศึกษาซึ่งได้รับรางวัลครูภาษาไทยดีเด่นระดับชาติ และเป็นครูที่มีวิธีการสอน ที่เน้นให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและได้รับความรู้ด้านภาษาไทยที่ชัดเจน มีการแบ่งเวลาในการฝึกทักษะการอ่านการเขียนอย่างเหมาะสม ทำให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นภาพและขั้นตอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ชัดเจน

2.3.3 มีการบวกรับการติดตามการใช้ชุดฝึกอบรมที่เป็นระบบได้แก่ ผู้วิจัยพบ กลุ่มตัวอย่าง 1 ครั้ง จากนั้นติดตามการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมโดยทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโทรศัพท์ หรือจดหมายอีก 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังให้กลุ่มตัวอย่างเขียนรายงาน

ผลการใช้ชุดฝึกอบรมระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2 ตามกำหนดเพื่อให้ผู้วิจัยช่วยแนะนำช่วยเหลือกรณีปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

3. ผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ด้านความรู้และความพึงพอใจ พบว่าด้านความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พัฒนาจากสภาพปัญหาความต้องการของครูภาษาไทยระดับประถมศึกษา และมีการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม พบว่าชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม ส่วนความพึงพอใจพบว่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้ข้อมูลจากการรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลระยะที่ 1 และระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 50 คน รายงานว่ามีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีความสามารถ ออกแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทย และมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถทำให้นักเรียนในความดูแลอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมในระดับมากถึงมากที่สุด

รายละเอียดของข้ออภิปรายข้างต้นให้ผลตรงกับงานวิจัยชุดฝึกอบรมทางไกลจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยคือ ภณิดา มาประเสริฐและสุนนทิพย์ บุญสมบัติ (2552) 2) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยคือ วรณา บัวเกิดและธนรัชฎ์ ศรีสวัสดิ์ (2552) 3) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิด ผู้วิจัยคือ นวลจิตต์ เขาว์กิตติพงศ์และคณะ (2552) 4) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะความเป็นพลโลกของนักเรียนสำหรับครูสังคมศึกษา ผู้วิจัย สิริวรรณ ศรีพหล (2552) 5) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาवालดอร์ฟ ผู้วิจัยคือวัฒนา มัคคสมันและคณะ (2552) งานวิจัยทั้ง 5 เรื่องข้างต้นมีวัตถุประสงค์งานวิจัยที่คล้ายกันคือ การพัฒนาชุดฝึกอบรม ทดลองใช้และประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยเรื่องที่ 1-4 เป็นครูสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูปฐมวัย ผลการวิจัยพบคล้ายคลึงกันดังนี้ 1) ชุดฝึกอบรมทางไกลที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจากชุดฝึกอบรมของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และงานวิจัยเรื่องที่ 5

พบว่าการใช้ชุดฝึกอบรมได้เกิดผลกับนักเรียนระดับปฐมวัยศึกษา คือ มีสมาธิ มั่นใจและตั้งใจทำงาน รู้จักแก้ปัญหา มีการวางแผนการทำงาน มีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยสุโขทัย และได้รับความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ไทยที่สอนในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ช่วยในเรื่องการตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล และช่วยทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ รวมทั้งนักเรียนที่ครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่งนำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัย คณะครูและนักเรียนในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). ผลสอบ NT ประจำปีการศึกษา 2562./สืบค้นวันที่ 15 มิถุนายน 2563, จากเว็บไซต์ <https://www.รักครู.com/23576>.
- _____. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย : กรุงเทพมหานคร.
- จตุรนต์ ฉายแสง. (2564). *ข้อเด็กไทยอ่านไม่ออก* /สืบค้นวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 จากเว็บไซต์ <https://www.komchadluek.net/news/today-in-history/306807>
- นวลจิตต์ เชาว์กิตติพงศ์ และคณะ. (2552). *วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิด.สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ภณิดา มาประเสริฐและสุนนทิพย์ บุญสมบัติ. (2552). *วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*

- วรรณ บัวเกิดและธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์. (2552). วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัฒนา มัคคสมัน และคณะ. (2552). วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมเกียรติ ขอบผล. (2563). อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ปัญหาที่ท้าทาย./สืบค้นวันที่ 15 มิถุนายน 2563, จากเว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/414788>.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2552). วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาทักษะความเป็นพลโลกของนักเรียนสำหรับครูสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- หนังสือพิมพ์มติชน. ฉบับวันที่ 8 กรกฎาคม 2550

พัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธงธานี
อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

The development of learners with cooperative
learning activity by using jigsaw technique on the
subject of Buddhist for the 1st secondary school
students of Thongthani School, Thawatburi District,
Roi Et province

ทิพย์สุตา ปรีดาพันธุ์ (Thipsuda Preedaphan)¹
สุमितตรา พันธศรี (Sumittra phansri)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ และ 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ โดยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธงธานี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์รายวิชาพระพุทธศาสนา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.42 – 0.80 และ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Ph.D Lecturer, Major Social studies, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University
Email: thippreedap@gmail.com

² นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Bachelor Student, Major in Social study, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University
Email: sumaittra.p@gmail.com

0.29 – 0.85 ตามลำดับ ดำเนินการวิจัยในภาคการศึกษาด้าน ปีการศึกษา 2564 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) และการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Paired-Sample T test

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์มีพัฒนาการหรือมีความรู้เพิ่มมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 76.38 (E.I. = 0.7638) นอกจากนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานยังพบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.0000, $t = 30.07$) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์วิชาพระพุทธศาสนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น

คำสำคัญ: เทคนิคจิ๊กซอว์, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, วิชาพระพุทธศาสนา

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the index effectiveness of jigsaw cooperative learning and 2) to study teaching achievement of Mathayomsuksa1 students using the cooperative learning activity with jigsaw technique. using quasi-experimental research design. The sample consisted of 30 student in Mathayomsuksa 1 student at Thongthani school, Thawatburi district, Roi Et Province. Research instrument consisted of learning management plan in Buddhist subject using cooperative learning with jigsaw techniques. Learning achievement test (pretest - posttest) which constructed 20 items. The item difficulty ranged between 0.42 – 0.80, the item discrimination ranged between 0.29 – 0.85, The research was conducted in the first semester of the academic year 2021, analyzed by descriptive statistic (percentage, effectiveness Index). Hypothesis were test by the method of Paired sample t-test.

The results of the research were as follows: Mathayomsuksa1 student who learned through jigsaw technique had improved or increased their knowledge, accounting for 76.38% (E.I. = 0.7638). In addition, the hypothesis testing results found that students who learned through jigsaw technique had higher scores than before study with statistical significance at the .05 level (Sig. = 0.0000, $t = 30.07$) that after learning through collaborative learning with Jigsaw technique in Buddhist subject which it had increased student's learning outcome.

Keywords: jigsaw technique, the collaborative learning, Buddhism subject

1. บทนำ (Introduction)

วิชาพระพุทธศาสนาเป็นรายวิชาหนึ่งในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และเป็น 1 ใน 8 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป้าหมายประการแรกของหลักสูตรแกนกลางฯ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนา ที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ วิชาพระพุทธศาสนาอยู่ในกลุ่มสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมจริยธรรม ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาดตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพระพุทธศาสนา มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน และเป็นจริยธรรมขั้นพื้นฐานในการปลูกฝังให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข ดังนั้น การจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีรูปแบบวิธีการและกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ศุภกาญจน์ วิชาานติ และคณะ, 2564)

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพระพุทธศาสนา พบว่าเนื้อหาในรายวิชามีมากและยากต่อการตีความ ร้อยละ 92 ของครูผู้สอนสอนตามเนื้อหาหนังสือเรียน ร้อยละ 90 ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย เน้นการท่องจำมากกว่าการให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผลและค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้ ขาดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน และเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนในรายวิชาพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ รายงานการวิจัยสังเคราะห์ของกรมวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย พบว่าภายหลังการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียนไม่มีค่านิยมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ ไม่สามารถเฝ้าหาความรู้อย่างมีหลักการ เพราะผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการคิดอย่างเป็นระบบ (ภาสกร ดอกจันทร์, 2558) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า การจัดการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ผู้สอนควรพัฒนาเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอนวิชาพระพุทธศาสนา ควรเน้นการสอนบุคคลให้เข้าใจง่าย จดจำได้ง่าย สามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวัน สอนโดยการยกตัวอย่างง่าย ๆ ใกล้ตัว โดยเฉพาะการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรม ให้เป็นรูปธรรมให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างชัดเจน (พระครูสิทธิธรรมารักษ์, 2564)

การสอนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technique) น่าจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ในรายวิชาพระพุทธศาสนาได้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้เสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด ได้ปฏิบัติ การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน โดยให้สมาชิกในทีมแต่ละคนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ, 2554) เทคนิคจิ๊กซอว์เป็นหนึ่งในรูปแบบการสอนที่อาศัยการเรียนรู้ร่วมกัน วิธีการเรียนรูแบบนี้ ผู้สอนจะแบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยคละตามความสามารถ 3-6 คน สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะถูกกำหนดให้ศึกษาเนื้อหาคนละตอนแตกต่างกันไป หลังจากนั้นสมาชิกแต่ละกลุ่มที่ศึกษาหัวข้อเดียวกันก็จะรวมกลุ่มกันเรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Group) เพื่อปรึกษาและอภิปรายร่วมกัน หลักจากการปรึกษาลิ้นสุดลง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญก็จะกลับ

ไปยังกลุ่มของตนเอง (Home Group) เพื่อสรุปหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิก (สว พักขาว, 2544; สมณฑา พรหมบุญ และคณะ, 2540) ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การสอน ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์น่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มสูงขึ้น และส่งเสริม ศักยภาพความเป็นพลเมืองที่ดีให้กับผู้เรียนด้วย

โรงเรียนธชธานี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้กำหนดโครงสร้างกลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มสาระย่อยที่ 1 ศาสนา ศิลธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 วิชาคือ สังคมศึกษา 1 (รหัสวิชา ส21101) สำหรับเรียนในภาคการศึกษาต้น และ สังคมศึกษา 2 (รหัสวิชา ส21103) เรียนในภาค การศึกษาปลาย โดยวิชาสังคมศึกษา 1 โดยกำหนดคำอธิบายรายวิชาไว้ว่า “...ศึกษาค้นคว้า มูลเหตุการณเกิดศาสนาและประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับพุทธประวัติ หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนา ตนเอง...” ทั้งนี้ รายวิชาพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นหนึ่งในรายวิชาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อผู้เรียนทุกคน ทั้งในระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา โดยเฉพาะการมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดี ให้แก่ผู้เรียน (ภาสกร ดอกจันทร์, 2558) จากความสำคัญดังกล่าว คณะผู้วิจัยเชื่อว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technique) จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียน และพัฒนาทักษะ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนกระตุ้นการเรียนรู้ค้นคว้าด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Johnson & Johnson (1994) ที่พบว่าการแบ่งนักเรียนให้ทำงานกลุ่ม ถือเป็นโอกาส ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ส่วนนักเรียนที่เรียนช้าจะได้รับความช่วยเหลือจาก เพื่อนในกลุ่ม ทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนมากขึ้น ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว มีความรู้สึกร่วมกัน และเกิดความภาคภูมิใจที่ตนเองสามารถเรียนรู้และเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของกลุ่ม นอกจากนี้ผลการวิจัยของวีระศักดิ์ ศรีสมุทรและคณะ (2557) ที่ทำการวิจัยเรื่องการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษา เรื่อง ทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล และการควบคุมอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค JIGSAW กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้ รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ การควบคุมอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จากข้อมูลดังกล่าว

คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมาณี อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

- 2.1 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์
- 2.2 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์

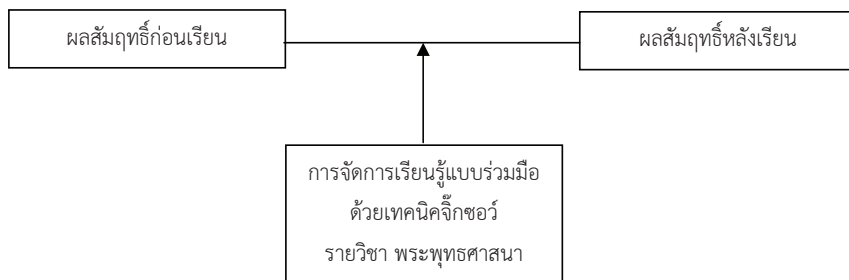
3. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เรียกว่า กลุ่มบ้าน สมาชิกในกลุ่มมีละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน เรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนกำหนดให้แต่ละคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาย่อยๆ แตกต่างกันไป โดยไปศึกษาร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นๆ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้รับผิดชอบในหัวข้อย่อยเดียวกัน แล้วนำผลการศึกษามาอธิบายให้เพื่อนนักเรียนในกลุ่มประจำบ้านของตนฟัง (Slavin Robert E., 1995)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมาณี อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานแบบกระบวนกลุ่ม คิดแก้ปัญหา ค้นคว้า ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อกลุ่มของตน อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ โดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติ Paired-sample T test เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2553)

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 97 คน โรงเรียนธงธานี ตำบลธงธานี อำเภอรวยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 30 คน โรงเรียนธงธานี ตำบลธงธานี อำเภอรวยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ขนาดตัวอย่าง (Sample size) ได้มาจากการคำนวณด้วยโปรแกรม G*power (V 3.1.9.2) โดยเลือกกลุ่มสถิติ t-test matched pairs และกำหนดเงื่อนไขตามหลักการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Cohen (1988) ดังนี้ กำหนดรูปแบบการทดสอบแบบทางเดียว (One tail) ขนาดอิทธิพล (Effect size) = 0.8 ระดับนัยสำคัญ (α) = 0.05 อำนาจการทดสอบ ($1-\beta$)=0.95 ผลการคำนวณได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 19 คน (Cohen, 1988) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนผู้วิจัยจึงใช้นักเรียนทั้งหมดในห้องคือ 30 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ นักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ในรายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีความยินดีเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ส่วนเกณฑ์ในการคัดออกคือ นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบตามเวลาที่กำหนด

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดโต๊ะหมู่บูชา และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การกล่าวคำอาราธนาต่างๆ นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ หากคุณภาพโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยแต่ละท่านเท่ากับ 3.71, 4.05 และ 4.33 ผลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความดัชนีประสิทธิผลต้องมีค่า -1.00 ถึง 1.00 (เผชญิ กิจระการ และ สมนึก ภักทิยธนี, 2545) จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนกับนักเรียน จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มย่อย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นนักเรียนเก่งปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน เพื่อติดตามปัญหาด้านเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา และระยะเวลาในการสอน จากนั้นครั้งที่สอง ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 15 คน โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนเหมือนกับการทดลองจริงทุกประการ แล้วบันทึกการปฏิบัติกิจกรรม ผลการทดลอง ข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1/2564

5.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ($IOC = 0.67 - 1.00$) นำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ วิเคราะห์ความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ตามวิธีของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง $0.42 - 0.80$ และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง $0.29 - 0.85$ หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (tryout) กับ

นักเรียน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ 0.96

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.1 ก่อนการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre – test) จำนวน 20 ข้อ

5.3.2 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ไปสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนธรรมาภิบาล จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 3 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดโต๊ะหมู่บูชา และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การกล่าวคำอาราธนาต่างๆ โดยใช้เวลาในการสอน วันละ 1 ชั่วโมง รวมการทดลองทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง โดยผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ 3-6 คน สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะถูกกำหนดให้ศึกษาเนื้อหาคนละตอนแตกต่างกันไป หลังจากนั้นสมาชิกแต่ละกลุ่มที่ศึกษาหัวข้อเดียวกันก็จะรวมกลุ่มกันเรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Group) เพื่อปรึกษาและอภิปรายร่วมกัน หลังการอภิปรายกลุ่มสิ้นสุดลง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะกลับไปยังกลุ่มของตนเอง (Home Group) เพื่อสรุปหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกของตนอีกครั้งเรียนไปจนครบเนื้อหา (ทิตินา แคมณี, 2551)

5.3.3 หลังจากสิ้นสุดการสอนทุกแผนการจัดการเรียนรู้และนักเรียนทำทุกกิจกรรมแล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียน (Post – test) จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.4.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจากการทำกิจกรรมของนักเรียน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

5.4.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์

5.4.3 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัยด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t-test แบบ Paired-Sample T- test

6. ผลการวิจัย (Research Results)

6.1.1 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผู้ร่วมทดสอบทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 9.13 คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 17.43 คะแนน โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ 1.17 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 1.48 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมาวุธวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D ²)
1	10	15	5	25
2	7	19	12	144
3	10	17	7	49
4	8	16	8	64
5	9	17	8	64
6	8	16	8	64
7	9	15	6	36
8	10	19	9	81
9	9	15	6	36

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธณานิ อำเภอร้อยชัยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด (ต่อ)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D ²)
10	10	18	8	64
11	8	15	7	49
12	10	19	9	81
13	8	17	9	81
14	9	18	9	81
15	7	18	11	121
16	8	17	9	81
17	11	20	9	81
18	9	16	17	49
19	12	20	8	64
20	10	18	8	64
21	9	17	8	64
22	9	19	10	100
23	10	18	8	64
24	9	17	8	64
25	10	16	6	36
26	11	19	8	64
27	9	18	9	81
28	8	17	9	81
29	8	18	10	100
30	9	19	10	100
รวม	274	543	$\Sigma D = 249$	$\Sigma D^2 = 2133$
เฉลี่ย	9.13	17.43		
S.D.	1.17	1.48		

ผลการหาดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.7638 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.7638 หรือคิดเป็นร้อยละ 76.38

ตารางที่ 2 ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของผู้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

จำนวนคน	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)	แปลผล
30	20	274	523	0.7638	ผ่านเกณฑ์

$$\begin{aligned}
 \text{ดัชนีประสิทธิผล} &= \text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน} \\
 &= (\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน} \\
 &= (523 - 274) = 0.7638 \\
 &= (30 \times 20) - 274
 \end{aligned}$$

6.1.2 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.13 คะแนน และ 17.43 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	t	Sig. (1-tailed)
หลังเรียน	17.43	1.17	8.30	30.07	0.0000*
ก่อนเรียน	9.13	1.48			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05

พบว่า ค่า Sig. มีค่า < 0.05 ($t=30.07$, Sig. 0.0000) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก ยอมรับสมมติฐานรอง กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน (8.30 คะแนน)

7. สรุป และอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

การวิจัยเรื่องพัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธณานิ อำเภอดงขภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ โดยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ มีพัฒนาการ หรือมีความรู้เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 76.38 (E.I. = 0.7638) นอกจากนี้ แผนจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าวยังช่วยให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นจริง โดยนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7638 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าและมีความรู้เกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพิ่มขึ้นร้อยละ 76 และยืนยันได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีขึ้น เพราะสมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบหัวข้อที่ตนเองได้รับมอบหมายแล้วนำมาเสนอให้สมาชิกในกลุ่มได้เรียนรู้ให้ครบทุกหัวข้อย่อย และพัฒนาตนเองให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้สมาชิกในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น เรียนรู้ด้วยตนเอง และมีทักษะการทำงานกับผู้อื่น สอดคล้องกับทิวรรณ สลีอ่อน (2564) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทุกคนมีหน้าที่ในการวางแผนปฏิบัติกิจกรรมการนำเสนอผลงานและสรุปผล กล่าวคือการแยกกันไปทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น มีความรับผิดชอบ มีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยให้เหตุผลซึ่งกันและกันส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ สมพร โยะบุตร (2550) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิ๊กซอว์และแผนที่ความคิดในวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียน ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียน ทำให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสทำงานกลุ่ม ซึ่งกระบวนการกลุ่มเป็นการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน ทั้งการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การสื่อสาร การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การช่วยเหลือกัน ความสามัคคี รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกกลุ่ม จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะรูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญในการเรียนที่ผู้สอนควรส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียนมากกว่าการมุ่งเน้นเพียงแค่นเนื้อหา ดังที่จอห์นสันวิเคราะห์ว่า การจัดการศึกษาปัจจุบันมักส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขัน ซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้เรียนเคยชินต่อการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ มากกว่าการร่วมมือกันแก้ปัญหา (Johnson & Johnson, 1994) ดังกล่าวสะท้อนว่า ครูผู้สอนควรตระหนักว่าการสอนในยุคปัจจุบันไม่ควรจำกัดเพียงแค่การแข่งขันทำคะแนน

สูงสุดของชั้นเรียน แต่ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างบุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นให้ผู้เรียน มีทักษะทางสังคม คิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยการนำเทคนิค การสอน กิจกรรมที่สอดแทรกความรู้ ตลอดจนนวัตกรรมที่หลากหลายมาบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2537) ที่กล่าวว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน จะเกิดการเรียนรู้ได้ดี การอธิบาย ให้เพื่อนฟังจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้น จนเพื่อนเกิดความเข้าใจ จะส่งผลกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสร้างสรรค์ความคิด แลกเปลี่ยน ความคิดปรับตัวเข้าหากัน สร้างบุคลิกภาพความเชื่อมั่นและรู้จักตนเองมากขึ้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์จึงถือเป็นหนึ่งในกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือ ที่ผู้สอนสามารถประยุกต์ในการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนเกิดทักษะทางสังคม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ และยังสามารถใช้ได้กับหลายสาขาวิชาอีกด้วย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมจิตร เขียวเกษม (2548) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ก่อนการทดลองและหลัง การทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ย ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผล การวิจัยของ สมใจ เพ็ชรสุกใส (2548 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์และการสอนโดยใช้วิธีปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียน แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มีผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้วิธีเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ข้อเสนอแนะ

1. การวิเคราะห์หัตถ์ขึ้นประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 76 อย่างไรก็ตาม แผนการสอนถูกพัฒนาขึ้นจาก 3 หัวข้อเท่านั้น คือ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดโต๊ะหมู่บูชา และการกล่าวคำอาราธนาต่างๆ ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมกับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดของรายวิชา ดังนั้น การนำไปปฏิบัติผู้สอนอาจต้องประยุกต์ให้เข้ากับรายวิชาหรือกลุ่มสาระ เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด

2. จากผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ในกลุ่มสาระอื่นๆ ได้ ให้ครอบคลุมทุกระดับชั้นเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทิตินา แฉมมณี. (2551). **ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- เผชิญ กิจระการ และ สมนึก ภัททิยธนี. (2545). **นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน**. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระครูสิทธิธรรมภาณ, พระราชปริชามณี, พวงเพชร พลวิเศษ, พิทยพล กองพงษ์ (2563). **“การศึกษาพระพุทธศาสนาใน ศตวรรษที่ 21”** วารสารมหาจุฬานาครทรรณ, 7(11): (พฤศจิกายน) : หน้า 440-451.

- ภาสกร ดอกจันทร์ (2558). “การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๕๕”. วารสารธรรมพชร, 15(2): (กรกฎาคม – ตุลาคม) : หน้า 87-99.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศุภกาญจน์ วิชาวนติ, พุไทย วันหาภิจ, จุฬารัตน์ วิชาวนติ (2564). “การบูรณาการการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา”. วารสารปณิธาน, 17(2) (กรกฎาคม – ธันวาคม 2564): หน้า 233-256.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คำถามหมวดความคิด 6 ใบ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมจิตต์ เขียวเกษม. (2548). การศึกษาผลการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมใจ เพ็ชรสุกใส. (2548). ผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ. (2554). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. เชียงใหม่ : แสงศิลป์.
- สุนทนา พรหมบุญ และคณะ. (2540). ทฤษฎีและแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.
- ไสว พักขาว. (2544). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavior sciences (2nd ed)*. Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum.

- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1994). **R.T. Learning together and alone: Cooperative, competitive, and individualistic learning (4th ed.).** USA: Allyn and Bacon.
- Slavin, R. E. (1995). **Cooperative learning theory, research and practice (2nd ed.).** Massachusetts: Macmillan Publishing Company.

Roles of Filipino Language in Teaching Korean as a Foreign Language in the Graduate School

Inero V. Ancho¹

Abstract

This study looks at the role of the Filipino language in teaching a foreign language, specifically the Korean language in graduate school. Through quantitative data analysis of documents, this paper looks at how the researcher puts a premium on the Filipino language in teaching Korean. Documents scrutinized include course syllabi for Korean 1 and Korean 2, memorandum order from the Philippine Commission on Higher Education, student outputs, and modules used in classes. Emerging themes make up the discussion section which is divided into three main parts: Filipino language as a starting point, Filipino language at the core, and Filipino language as the entirety of foreign language teaching. It is high time to revisit the approaches to advocate the use and promotion of the Filipino language (including culture) in the practice and teaching of foreign languages. It provides a great advantage once policies highlight the Filipino language as a principle, core, and the entirety of foreign language teaching in the Philippines.

Keywords: Korean as a foreign language, Filipino, critical reflections, graduate school, culture

¹ Associate Professor 7, Department of Human and Family Development Studies, College of Human Ecology, University of the Philippines Los Baños, Philippines
E-mail: ivancho@up.edu.ph

1. Introduction

The teaching of a foreign language is a critical component of the curriculum being an aspect that shapes global mindset, recognition of other's culture, and possession of a wide perspective regarding local and regional economic concerns, social issues, religious affairs, and cultural artifacts. According to Warner (2017), globalization's impact on the pedagogy of foreign language cannot be denied and it carries challenges not only on the learning processes but on the teaching domain as well (Serman, 2019). On the other hand, the foreign language learning experience also serves as an avenue to achieve clear-cut perspectives on a person's identity: from the personal level, local going national.

In a study by Wang (2019), it has been identified that policies on foreign language learning can be linked with the national interest, as in the case of the United States which attaches great concern on foreign language as a way of attending to national security. It has been noted that when learning a foreign language, the concept of being 'foreign' is not the sole focus, but it also champions the learner's culture, language, history, and society.

The bulk of inquiries of researchers regarding foreign language learning emphasizes classroom strategies on how students acquire the language. It is opined that various strategies and approaches to effective pedagogical principles in the context of foreign language learning center on each student's individual needs. According to Gladushina (2020), foreign language learning highlights the contextualization of globalization issues vis-à-vis its recognition of its value and role in the contemporary setting.

Critical to learning is the recognition of the numerous needs of the students. It can be gleaned that these inquiries on learning and teaching foreign languages are opportunities to strengthen best practices to better

capture the interests of the students, along with the challenges that teachers face to prepare appropriate, equitable, and innovative approaches for foreign language teaching. Viktorova and Zakhustska (2017) pushed for advocating modernization and refinement of learning models in foreign language contexts at enhancing the teaching skills as contributory to teaching standards in the international setting.

Schools and academic institutions continue to seek innovative ways in crafting the crucial approach to foreign language teaching to motivate students (Alabbasi, 2017), and this includes identifying aspects that directly impact successful learning. Lohmann et al., (2018) have affirmed the crucial role of learning institutions in responding to every challenge faced by the students. Part of the outcomes in graduate school is the attainment of higher learning concerning professional and personal goals. In these studies, a wide spectrum of experiences become attached to one's own professional experiences, thus teaching methods are frequently anchored on this strand. A study by Koc and Xiongyi (2014) revealed that graduate students possess self-regulatory strategies amid academic challenges and dilemmas. Particularly in foreign languages classes, each lesson deals with theory on grammar and vocabulary which become essential components of assessment.

From this practice springs the opportunity to anchor the entirety of students' experiences vis-à-vis the topic being discussed in class. In the context of foreign language learning, the teacher greatly contributes to the success of the process with the high hopes of achieving the course's intended learning outcomes. One fine contribution of the teacher is the determination of expected skills and attributes to be demonstrated by the students, pedagogy, assessment of student's performance, and others. The teacher's preparation on instructional and pedagogical approaches centers on the success of the teaching roles being central to effective learning.

How can the Filipino language (FL) be situated in the teaching of Korean as a foreign language (KFL)? What role does FL play in advancing the effective teaching of KFL? How does FL contribute to the attainment of intended course outcomes through its teaching? These inquiries serve as the anchor that shapes the inquiries of this research. There is a serious need to document and research on teaching foreign languages to Filipino students. The contribution and significance of this paper can be situated in this aspect since it highlights the experiences of Filipino graduate students who are learning KFL.

This study investigates the role of FL in teaching a foreign language particularly Korean. This paper highlights how the proponent of the study utilized FL in teaching KFL. A great portion of the present study deals with the national language and culture concerning teaching foreign concepts, including language. It provides affirmation that teaching foreign language is not just confined to interest and focus on a pro-foreign mindset, but it can also serve as a niche to enrich one's own identity and experiences through the lens of foreign language learning. The researcher clearly affirms that central to teaching a foreign language is the core of student's experiences and contexts.

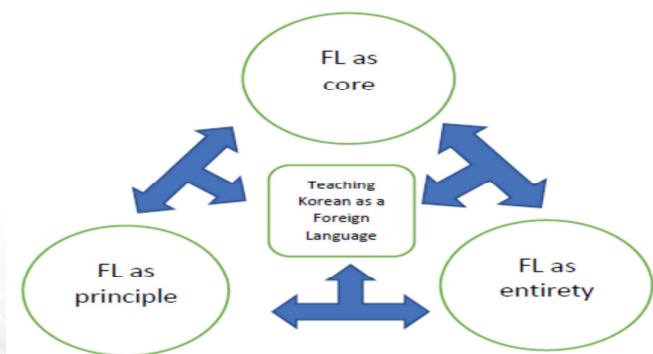

Figure 1. Conceptual framework of the study

One essential input of this study is the experience of the researcher in teaching KFL in graduate school. According to Dawson (2018), it is important that the teacher continuously reflects on foreign language teaching performance because this gives way to identifying weaknesses and eventually leads to actualizing the modification of strategies used in teaching to improve practices. This approach is effective for teachers and students as confirmed in a study by Perez et al. (2018). While it is a given fact that there exists rich literature on foreign language teaching, the discussion on one's own language in teaching foreign language appears to be lacking. This is especially true in the context of FL.

2. Research Objectives

The main objective of the present study is to describe the role of FL in the KFL teaching in the graduate school. It centers on the analysis of prepared instructional materials, teaching strategies and other related experiences of the researcher. This study particularly discusses the position of FL in the context of foreign language teaching. To fulfill the overall objectives of the study, the role of FL in teaching KFL is presented into the following:

1. FL as principle;
2. FL as core; and
3. FL as entirety.

3. Research Methods

The present study utilizes a qualitative approach to describe the experiences of the researcher in teaching KFL in the graduate school at a teacher education institution based in Manila, Philippines. Students in

graduate school are required to complete 6 units of foreign language prior to graduation. KFL is one of the languages offered for students to take.

Part of the stream of data to which the discussion is anchored includes the Korean 1 and Korean 2 course syllabi, worksheets prepared by the researcher himself, and other class materials. Instructional materials have been instrumental in the analysis to respond to the objectives of the study along with personal analysis and reflection.

As regards the validity of data used in the study, the course syllabi have been consistently reviewed and approved by faculty members at the start of the semester. The worksheets prepared for the students underwent development cycles as prescribed by the Curriculum and Instructional Materials Office of the University. These documents had gone through a series of reviews, revisions, and evaluations prior to utilization.

Through qualitative data analysis of documents, this paper looks at how the researcher puts a premium on the Filipino language in teaching Korean. Documents scrutinized also included the memorandum order from the Philippine Commission on Higher Education. Review and analysis of available data through documents have been instrumental in establishing the role of the FL as the principle, core, and entirety of the Korean language learning experience in the graduate school. In analyzing the data, courses syllabi, worksheets, and students' outputs were scrutinized to identify the roles of FL. These roles were then identified and discussed vis-à-vis currently available literature and studies. The emerging roles of FL in the context of Korean language teaching and learning were discussed accordingly.

4. Research Results

This section presents the data and analysis based on the identified objectives of the research. The result and discussion portion is divided into three main parts in relation to the role of FL in teaching KFL: FL as principle, FL as core, and FL as entirety.

4.1 FL as Principle

It cannot be denied that in the context of foreign language teaching to students with no prior experience and exposure to the language, one's own native language is being used as a mechanism as an initial approach. The explanation and teaching are done through a language both known by the teacher and students. In the context of Filipino students, FL serves as the most crucial element that keeps the teaching and learning process rolling.

FL serves as the principle in learning KFL because it is assumed that students carry limited knowledge and idea regarding the language being learned. It brings special exception when a particular student possesses advanced knowledge and skills related to the Korean language brought about by interests in popular culture or *Hallyu* (drama, songs, movies, and others). FL is maximized to explain writing rules and reading conventions in KFL, and as a vehicle in deepening the discussion of basic words that should be learned by the students.

In teaching the very basics of writing and reading in the context of KFL, FL is employed to advance effective communication to convey classroom lessons. It is assumed that using FL has its own advantages and merits as a rich stream in the conduct of teaching KFL. It helps in enhancing student competency in learning KFL.

FL effects balance on the teaching of KFL in accordance with the nature and condition of class, along with the students' skills and knowledge, which in the context of this paper, are graduate students who barely possess ideas and prior knowledge about KFL. In the process of teaching KFL using FL, the teacher becomes the balancing agent in case the students encounter difficulties in understanding concepts and grasping ideas presented in class, particularly vocabulary words and grammar rules. More importantly, it is assured that in teaching KFL, the language under study is being utilized in whatever appropriate way possible.

Using FL in the KFL context presents merits, especially in the initial part of the class to respond to student needs who possess very minimal vocabulary words and phrases. It creates opportunities for students to be significant parts of the discussion, so they can join the discussion. As part of the researcher's reflection, it has been affirmed that using FL aids in connecting students' own experience along with their ideas and thoughts which eventually become part of self-expression. In one research, it has been noted that there exists a positive student response to code-switching strategies which enhances students' understanding of the lesson. (Samani & Narafshan, 2016).

As part of the goal of integrating FL as a principle in teaching KFL, the researcher has developed a task sheet as instructional material. The material is written in FL. The role of FL as a support and facilitator of learning is emphasized. The teacher's overall role is for the students to be able to recognize the Korean alphabet, read, and write basic words. The focus is still clear, and the material adheres to the course's intended learning outcomes. The researcher puts these ideas with great consideration: FL facilitates towards successful teaching of KFL. FL as a principle is situated on strategies that enhance skills in a foreign language.

In the context of the present study where students learning KFL belong to the graduate level, employing FL is found to be effective in clearly and effectively relaying what needs to be discussed in class. Celik and Aydin (2018) noted that using one's own native language helps in class management, explaining and reiterating meaning, and encouraging students to join the discussion. Moreover, reading, speaking, thinking, and the possession of ideas pertaining to the target language can be relayed through the learners' native language.

FL acts as the principle in the context of KFL because it serves as an invitation for students that even if they possess limited or zero knowledge about the language under study, FL will be at the starting point. FL also provides the teacher of the foreign language to advance systematic approaches in relation to pedagogy and assessment. FL is at the initial steps towards improving student motivation and determination to join the discussion, communicate, and eventually learn the target language.

4.2 FL as Core

In the second part of the discussion, this paper presents the role of FL as the core when it comes to teaching KFL. It is important to note that teaching a foreign language does not only fulfill interest in other country's language and culture, but it contributes to deepening how one values his or her native language and elevates the discourse of FL through intellectual discourse, as a vehicle for knowledge acquisition.

It is critical to recognize the potential of FL as the cradle and niche towards understanding other people's cultures. Through this, the intellectualization of FL is given premium in relation to various fields of study and discipline. Moreover, positioning FL at the core of foreign language teaching gives the needed push in highlighting the critical role of language

and culture as agents that enable understanding and tolerance towards diversity.

According to Ancho (2019), as one is given the opportunity to learn about other country's language and culture in the foreign language classes, students go through the analysis of their own identity which eventually becomes an element to look at Filipino language and culture in a different light: more valued and highly appreciated. In the context of foreign language teaching, the creation of a wider perspective takes place regarding comparison and reflection on being a Filipino through the FL. In addition, more than the pro-Filipino mindset, the foreign language class weaves the potential of interaction and unity of different cultures and ideas, being more prone to tolerance, especially in the ASEAN integration landscape. The perspective is not boxed on one's own country, but it encompasses a larger and great viewpoint and consideration towards the "other".

The practical aspects of a foreign language class push the students to reflect upon the connection of their own culture and others (Liu, 2014.) Under the directions of the teacher, a foreign language class becomes meaningful because it is not only limited to discussion on vocabulary, sentences, and grammar but rather it also talks about the culture, society, and history. The class serves as a prime contributor in affirming that the core of successful foreign language learning is the analysis and reflection regarding one's native language and culture.

By positioning FL at the core of foreign language teaching, particularly in KFL, it conveys to the students the perspective of living outside the country, especially the mindset of being sensitive about the culture of others. It serves as a link between what has been learned inside the classroom and the students' experiences to deepen understanding and

appreciation of oneself. Through this, understanding springs based on how tolerance and sensitivity are contextualized according to experience.

4.3 FL as Entirety

One of the primary goals of the graduate college of the institution under study is the creation of alternative mechanisms to respond to the needs of the country. The goal is in line with the context of the ecology of practice and research in teacher education research. To heed this call, KFL class mainstreams FL in advancing the country's culture and language. A greater part of the advocacy is to position FL as the entirety of the KFL class, in relation to the challenges of the intellectualization of the country's national language. KFL class elevates the discourse on FL as a vehicle that facilitates language creation, acquisition, and research. FL is the entirety of KFL class.

To be particular with the instructional material used in class, the researcher recognizes that available resources regarding KFL are mostly written in the English language. This serves as one of the major challenges that align to the appropriateness of these materials to the context of Filipino students, thus the proponent of the study deemed it necessary to develop and prepare learning materials written in the FL.

In contextualizing the lessons presented in the course, each objective was analyzed to provide assurance that the role of FL is given emphasis as it contributes to the attainment of course intended learning outcomes: write, read, speak, and listen to elementary level competencies of the Korean language. The development of the instructional materials relies heavily on the inputs which focus on culture as it aptly responds to the needs of the students.

5. Conclusion

FL plays a critical role in the context of teaching and learning KFL. In the teaching of KFL, the advancement of the contribution of FL can be situated in various aspects by positioning it as the principle, core, and entirety. This paper is central to the experiences of the researcher who has been teaching KFL in graduate school for more than four years since 2018. The researcher carries the assumption that the context of the KFL class could be an opportunity to be developed as a niche towards the intellectualization of FL: as streams and facilitators of knowledge and understanding of the culture of others.

FL as a principle presents a discourse that highlights the benefits to foreign language learners: mainly banking on their native language to maximize learning opportunities and/or foreign language familiarity / mastery. These are especially evident in learning vocabulary, phrases, and cultural discussion. In the local setting, there exists limited available literature regarding foreign language teaching in the Philippines, especially the inquiry that links it to FL. Teaching KFL is an invitation to conduct research and embark on inquiries and discourse together with teachers and students. These are opportunities to launch advocacies to value culture (native or foreign).

FL as a core encapsulates the process of intensifying foreign language learning process with emphasis on FL valuation. Situating FL at the core of the learning progress prompts its intellectualization, thereby contributing to knowledge production, generation, and dissemination. The discussion and analysis presented in this paper serve as inputs to deepen and improve practices towards the design and implementation of KFL curriculum.

FL as entirety responds to the intended and unintended learning outcomes of the foreign language learning process. It supports the call to strengthen ways to advance the use of FL (including Filipino culture) in the practice of teaching foreign languages. FL as entirety affirms FL as the facilitator of foreign language teaching. It would be a great advantage if policies would explicitly assign FL as principle, core, and entirety of foreign language endeavor since it serves as a mechanism to further enrich Filipino language, culture, and civilization.

The support given to those who develop foreign language instructional materials written in the FL could also be seen as a great contribution. Through seminar, workshop, and other activities, teachers are being capacitated to write, use, and value the pro-FL materials used in class.

6. References

- Alabbasi, D. (2017). Exploring graduate students' perspectives towards using gamification techniques in online learning. *Turkish Online Journal of Distance Education* 18 (3), 180 – 196.
- Ancho, I. (2019). Meaning and value of learning Korean language in the graduate school. *International Journal of East Asian Studies* 23 (2), 74 – 81.
- Çelik, Ş. S., & Aydin, S. (2018). A review of research on the use of native language in EFL classes. *The Literacy Trek*, 4(2), 1-14.
- Dawson, A. (2020). Self-reflection and self-evaluation as tools increasing effectiveness of foreign language teaching: Classroom teacher talk. *R&E-SOURCE*, 13, 41 – 46.
- Gladushina, P. (2020). The impact of globalization on foreign language teaching policies and practice. In *Innovative tendencies in the minds of a multicultural and multilingual globalized world*. Kiev National University of Technologies and Design, 32 – 35.

- Koc, S. and Xiongyi, L. (2014). An investigation of graduate students' help-seeking experiences, preferences and attitudes in online learning. *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 38 – 27 ,(3) 15.
- Liu, Y. (2014). The use of target-language cultural contents in EFL teaching. *International Journal of Humanities and Social Science* 247-243 ,(6) 4.
- Lohmann, M., Boothe, K., Hathcote, A., and Turpin, A. (2018). Engaging graduate students in the online learning environment: A universal design for learning (UDL) approach to teacher preparation." *Networks: An Online Journal for Teacher Research* 2) 20), pp. 23 – 1.
- Perez, V., Gazaille, M., and Sarracino, D. (2018). Continuous professional development for foreign language teachers: the role of reflection and self-reflection: a Cuban and a Mexican case study. *Relingüística Aplicada* 2) 22).
- Samani, S, and Narafshan. M. (2016). Students’ strategic reactions to the role of native language as a medium of instruction in English classrooms. *Journal of Language Teaching and Research* 7 (4), 716 – 723.
- Serman, L. (2019). Problem of professional image of the foreign language teacher in the context of globalization. *Precarpathian Bulletin of the Shevchenko Scientific Society Word*, 3 (55), 390 – 397.
- Wang, T. (2019). A comparative study on the value orientation of foreign language education planning between China and the United States in the era of globalization. *Proceeding during the 2019 7th IEEASAM*, 1162 – 1167
- Warner, C. (2017). Foreign language education in the context of institutional globalization. *Second Foreign Language Education*, 14 (1), 167 – 178.
- Viktorova, L. V., and Zakhutska, O. V. (2017). Foreign language education of adults in the context of educational globalization, *Naukovy Visnik*, 263, 165 – 171.

The Exchange of Men in Mary Chin's *The Woman in Kenzo*

Chi-sum Garfield LAU¹

Abstract

The Woman in Kenzo is a Hong Kong popular fiction written by Mary Chin. Initially published as a serialized fiction in *City Magazine* in 1977, it portrays a westernized generation of young female elites in Hong Kong who could appreciate and pursue a lavish lifestyle. They have been benefited by better education opportunities and broader exposure to foreign culture triggered by rapid economic growth in the colonial era. Specifically, the protagonist Mary is presented as a charming working woman with a lucrative career. However, she leads an unhappy life due to her incapability of finding an eligible bachelor who could meet her standards and most importantly, tie the knot with her. As a contemporary woman who is financially independent, she faces the pressure of marriage as established social norms continue to define successful women with their men.

With the objective of providing a contemporary response to Luce Irigaray's interrogation of "why are men not objects of exchange among women" (Irigaray, 1985: 171), this paper initiates the possibility that men could actually be objects of exchange among contemporary women. This would be done through a textual analysis on the romantic relationships of the protagonist Mary Chin in *The Woman in Kenzo*. I shall demonstrate that

¹ Hong Kong Metropolitan University
cslau@hkmu.edu.hk

women with power of financial autonomy would still be living under the eternal pressure of marriage, but this kind of societal urge would not make them forget their individual desire for leading an independent life.

Keywords: Hong Kong contemporary women, the exchange of men, marriage market, women's autonomy

1. Introduction

The Woman in Kenzo is a narrative fiction written by Mary Chin, the pseudonym of the Hong Kong writer Peter Dunn Siu-Yue (1951—). It was first serialized in 1977 in *City Magazine*, a monthly fashion and lifestyle magazine founded by the author and other forerunners of merging the printing media with visual arts in Hong Kong.² These founders of *City Magazine* showed the tendency of writing under various pen names.

Other than characterizing the female protagonist with a luxury fashion brand in the title, the debut release of *The Woman in Kenzo* in *City Magazine* speaks for its depiction of a high-end middle-class lifestyle, the kind that resembles its target reader. Eric Kit-wai Ma, Hong Kong's media specialist, names *City Magazine* “the most established local lifestyle magazine in Hong Kong” (Ma, 2012: 78). Other than this factual description, it is worthy to note how the magazine's pioneering history plays a conceptualizing effect upon many current lifestyle magazines. In 2003, the magazine was sold to Modern Mobile Digital Media Company Limited, a media group in China. Still, the magazine adopts the sub-heading “A Hong Kong Heritage that is ahead of its time” (Modern Mobile Digital Media Co. Ltd., 2021). This serves as a reminder

² Other than Peter Dunn Siu-Yue, *City Magazine* was also jointly founded by John Chan Koon-Chung 陳冠中, Joseph Yau S.M. 丘世文 and Henry Wu 胡君毅 in 1976.

of its tradition to capture the zeitgeist of Hong Kong as a vibrant cultural hub and often, go beyond the corresponding trends.

While the aforesaid traits of *City Magazine* provide a grimace on the stance of the novel's content, it is equally important to dissect the choice of the work's title. The incorporation of a chic fashion label with the female protagonist is far more than an indication of her sensitivity towards clothing and style. Rather, through her awareness regarding apparels, the reader can formulate the attitude of a contemporary woman in Hong Kong. The adoption of Kenzo, a French brand established by the Japanese designer Kenzo Takada (1939-2020), is not a random selection. Vincenzo La Torre, fashion editor of Hong Kong's authoritative English-language newspaper *South China Morning Post (SCMP)*, regards Kenzo Takada as "the first Japanese designer to become a household name and build a brand of international stature" (La Torre, 2019). During the time of the novel, Kenzo was a newly risen brand created in 1970. This signifies its deviation from classic brand names, and the quality of versatility to be associated with its wearers.

The novel *The Woman in Kenzo* applies first-person narration to illustrate Mary Chin's consumption lifestyles and strategy of romance, through which a new definition of a successful woman is shaped. In sculpturing Mary's trinity nature as the author, narrator and protagonist of the novel, the real identity of the male writer behind has been concealed. The novel begins with Mary's discussion with an editor of *City Magazine* on a new column. This arrangement has skillfully explained for the birth of this serialized fiction that depicts the love journey of a contemporary Hong Kong woman.

2. Objectives

Although *The Woman in Kenzo* is set in Hong Kong between the 1970s and early 1980s, the role played by Chinese patriarchal culture upon the characters is relatively insignificant. As mentioned in the novel, the protagonist Mary Chin visits hotel lounges much more frequently than dining in conventional Chinese restaurants (Chin, 2011: 3). While Confucian filial obligations were still governing principles during the time of the story, they are not strictly imposed upon the characters. From the way that the obedient and dutiful younger sister of Eric arouses Mary's hatred (Chin, 2011: 104), it is certain that the latter can no way fulfill conventional Chinese ideals in terms of being a virtuous woman:

[S]ince personal dignity is predicted on one's ability not only to establish oneself but also to take care of others, one's level of independence and autonomy is measurable in terms of the degree to which one fulfills obligations and discharges responsibilities to family, community, state, the world, and Heaven. (Tu, 1996: 8)

Mary is envious towards those who fit the standard well as she knows she cannot meet traditional expectation in this aspect. Based on the character of Mary as shown from the novel and her deviation from Chinese conventional norms, it is the main objective of this chapter to investigate how her idea on living an autonomous life is founded upon the pursuit of her true self, rather than satisfying people's presupposition.

3. Research Methodology

Owing to the observations aforesaid about the content of the novel, an up-to-date western philosophical framework is more appropriate in diagnosing the characters' contemporary perceptions towards womanhood and marriage. The plot has an illustration on how Eric, who has a love relationship with Mary, has later become the lover of another female character (Chin, 2011: 145). Being inspired by this, I shall conduct my textual analysis by extending Luce Irigaray's (1930—) notion on the exchange of women by initiating testifying the concept on the exchange of men.

In *This Sex Which Is Not One* (*Ce sexe qui n'en est pas un*), Luce Irigaray confirms how western society is "based upon the exchange of women" (Irigaray, 1985: 170).³ She adds that this sets up "the foundation of the economic, social, and cultural order" (Irigaray, 1985: 170). She negates the possibility of considering men as objects of exchange among women, as the exchange of women being an economic activity "is always referred back to men" (Irigaray, 1985: 171). As an attempt to negate Luce Irigaray's theorization, my research will be divided into two parts. First, I will illustrate that in *The Woman in Kenzo*, the exchange of men is connected to the protagonist's strategy in maintaining her womanhood through satisfying the economic, social and cultural levels of life. Second, I initiate that when women have achieved autonomy, the exchange of women would then become acts of their own choice and determination. While Mary is driven by jealousy rivalry among her peers and the corresponding social ideology for wanting to get married, her idea of needing a presentable man of a pedigreed kind, rather than any man, is a manifestation of blurring the

³ Luce Irigaray's original French version was published in 1977. Its translated English version appeared in 1985.

boundary between fantasy and reality. At the same time, her mentality demonstrates the possibility of reversing women’s subordination in a contemporary exchange relationship. In achieving the goal of getting the right man, she has repeatedly engaged in love relationships. Her act of selecting men that would match her own scale gives rise to a discussion on the market value of men.

4. Results and Discussion

4.1 The Marriage Drive

4.1.1 Societal Urge

Though Mary Chin is a member of the educated elite with a promising career and high-quality lifestyle, the opening chapter of the novel accounts for her state of unhappiness. Having graduated from the university for merely three years and still in her mid-twenties, she has been bothered by the urge of marriage. Janet W. Salaff’s (1976) research on the marriage age of Hong Kong women in 1960-1970 provides us with hints on Mary’s anxiety:

Table 1: Proportion of Chinese women never married by age: Survey and registration data, Hong Kong⁴

	Age		
Year	15-19	20-24	25-29
1961	94%	49%	25%
1971	97%	67%	20%

⁴ Information adapted from Janet W. Salaff’s “The Status of Unmarried Hong Kong Women and the Social Factors Contributing to Their Delayed Marriage” (1976: 394).

Driven by better education and career prospects for their gender, more women at the age groups of 15-19 and 20-24 remained unmarried in 1971 in contrast with the situation a decade ago. However, data concerning the age group of 25-29 revealed a different scenario. In this age group, the number of unmarried women was recorded a 5% decrease. This implies that against the social backdrop of allowing women to have more options and greater flexibility, they were still expected to tie their knots before they were out of their twenties. As Mary somehow stands at the conjunction of two age groups, she experiences the stress of leaving her single life for the avoidance of spinsterhood.

4.1.2 Peers Pressure

Besides explaining Mary's anxiety through demographic evidence, another key factor that assists the understanding of her urgency for marriage is the contemporary definition of successful women in her circle of acquaintances. As Mary introduces her closest female peers in the novel, she lists out their academic and family backgrounds, profession and fashion sense. Other than these, she also presents their love relationships. Through her introduction of these characters, it can be generalized that no matter how stylish, knowledgeable or financially viable a woman is, if she has no boyfriend or signs that the relationship is heading towards marriage, she will be looked down upon. As "sex/gender oppression is often understood in terms of what the dominant group 'does' to the subordinate group" (Mac an Ghaill, 1994: 10), women who can be defined by men pressurize those who don't by their mere existence. As a result of this cultural ideology, women are forever looking for men, or men who are eligible for marriage.

Despite the conventional taboo revealed from the behavior of these women in avoiding the alignment of womanhood with spinsterhood, a very initiative idea observed is that the women portrayed are not degraded by

their mindset towards marriage. Rather, men could be turned into commodities of exchange. In explaining for the subordinate status of women under patriarchy, Irigaray investigates the appropriation of women:

The possession of a woman is certainly indispensable to man for the reproductive use value that she represents; but what he desires is to have them all. To “accumulate” them, to be able to count off his conquests, seductions, possessions, both sequentially and cumulatively, as measure or standard(s). (Irigaray, 1985: 175)

A reversal of this ideology is seen in the novel when the power of women is measured by means of their abilities in possessing men. Depictions in the novel such as “we used to compete over the number of dolls in our childhood, and now we compete over the number of boyfriends” (Chin, 2011: 18), “she can’t wait to tell us her abilities in picking up men in discos” (Chin, 2011: 18) or “still unmarried at the age of 28, she has few boyfriends” (Chin, 2011: 19) are indications of how men have become a relative standard in evaluating women.⁵ Therefore, no matter how harsh Mary could be in criticizing her friends, she understands well that she could rise above them simply because of having a stable love relationship and more importantly, a presentable boyfriend. She keeps thinking “What would I become if I am not with Andy? Going beyond the life with Andy is a world of darkness, and I cannot perceive that” (Chin, 2011: 34). Though her idea sounds like a devaluation of women, I shall explain in the later part of the discussion on Mary’s eventual transformation after having a break up with Andy.

⁵ *Translations (from Chinese to English) of the text have been made by the contributor.*

4.1.3 Marriage as a Trophy

The competition among women is thus a race to find out who could first reach the terminal stage of marriage. However, it is actually apparent that Andy is not prepared to lead his relationship with Mary to a different level. Mary also remarks how “He said I am his only love, but he feels like he is not yet ready for that, because he isn’t certain if he could make my life blessed forever” (Chin, 2011: 39). Mary and Andy could not tie the knot because of their different perspectives of the love relationship. For Mary, being engaged in a love relationship is a romanticized vision of life:

As I laid closely on Andy’s shoulder, smelling the familiar scent of cologne, past memories of warmth and intimacy have once again prevailed. I was thinking, how many merry Christmas nights could there be in a lifetime? Although this type of happiness is not of a safe and secure kind, it is in fact intangible and uncertain, not having any protective measures. It is exactly this type of happiness that is the most precious, and most unforgettable. (Chin, 2011: 53-54)

Still, she desires for a more secured recognition of the relationship through legal declarations. Although Mary values her relationship with Andy and has much hope of reaching the next stage of her life with him, Andy does not feel the same. To discuss this in details, we shall first recall Irigaray’s anatomization on the market value of women. She examines their circumstance with relevance to the reproduction of labor power. Therefore, women could be perceived as identical entities with “the same phantom-like reality” (Irigaray, 1985: 175). Under conventional patriarchy, women could be used to indicate the success of men:

A woman can be a trophy, symbolizing and signaling a man's success against and to other men. Most men are far from the top of the patriarchal hierarchy of control and power; women are important as consolation prizes, giving men who have little someone over whom they have rights of power and control. (Becker, 1999: 27)

As gender reversal sets in, Andy regards himself as an object in Mary's stunning wardrobe. His determination of breaking up with Mary is an exemplification of his realization that he has been degraded as a commodity to complete Mary's image as a successful woman. He has pointed out how Mary views him as an object, rather than a human with sentimental needs:

You have never shown concerns over my emotions, or tried to share my troubles. Ask yourself, when I felt distressed, have you ever given me words of encouragement? Never, because you never discover that, you only care whether I have the right look so that your friends can say Mary Chin has a vogueish and refined boyfriend. Tell me, what's the difference between me and leather shoes, handbags, automobiles, clothes or suntan lotion? Can't you see? I'm just one of your accessories! (Chin, 2011: 81)

The dilemma occurs as the contemporary view of gender politics and the power relations give rise to Andy's perception of his degraded role. However, although Mary holds the perspective that she needs a man who would not shame her, but could only enshrine her among her friends, she is viewing the relationship with Andy as an equitable one. This also results in her comparison of other boyfriends with Andy in her future relationships.

4.2 Women Strike Back

4.2.1 The Swapping of Men

Unlike women in conventional patriarchy who are given to men passively in matters related to marriage, contemporary women portrayed in the serialized novel have the desire of getting married, but their role is not a passive one. Having separated from Andy, Mary is then pursued by Eric. I regard Mary's action of continuously looking for another possible partner for marriage when a relationship comes to an end as an act of swapping. As Eric is incomparable with Andy in terms of his upbringing, financial status and taste, Mary admits that he is a substitute and refers to as "an inferior Andy" (Chin, 2011: 102). Therefore, no matter how women in the novel are portrayed as a frustrated group who desperately want to be married, they carefully assess the market value of men in decisions in matrimonial matters. That a successful woman is defined by the means of having possessed a man confirms Luce Irigaray's observation that "Woman thus has value only in that she can be exchanged" (Irigaray, 1985: 176). However, in terms of Irigaray's idea that women are commodities for comparison in the marriage market, a different stance is presented in the book. Irigaray highlights how the comparison of women is made between two persons of no relationship:

It is only her measurement against a third item that remains external to her, and that makes it possible to compare her with another woman, that permits her to have a relation to another commodity in terms of an equivalence that remains foreign to both. (Irigaray, 1985: 176)

The novel demonstrates a contemporary view of placing men as objects for comparison in the market. For instance, Mary compares her ex-boyfriend Andy with her current boyfriend Eric in terms of their eligibility as her future husband. Other than the men's incomes, Mary also shows concern towards their manners and styles:

Every gesture, movement, conversation and smile on Andy reflects his elegant extravagance, whilst for Eric, although his look and body build aren't bad, but they give an ordinary sense that is not special, a man in the next office. I used to be with an extraordinary, and now I have an ordinary, how could I marry? (Chin, 2011: 100)

No matter how frustrated Mary is in terms of her desire of getting married, she demonstrates her contemporary quality as a woman with her own individuality. In other words, she would not get married simply owing to the fact that she has reached the expected age. Though she has adopted some strategies of pressurizing Andy to get married with her, she differentiates well between her desire for marriage from her romanticized vision. Therefore, Eric is a belittled replacement for the absence of Andy.

4.2.2 Men as Objects of Exchange

Different from Luce Irigaray's findings that men take the initiative in the matter of exchange, Mary Chin suggests in the novel on the possibility of circulating men among women. This is solely done by means of women's consent and determination. Based on this assertion, I negate Irigaray's standpoint that "The economy of exchange—of desire—is man's business" (Irigaray, 1985: 177). Rather, I suggest that the exchange of men is possible among women in attempting for a state of equilibrium. To illustrate this, I use the circulation of Eric among Mary and her close friend Martha for elaboration. As stated, contemporary women compete among themselves for raising own confidence, esteem and status among their peers. This can be seen from the situation when Mimi becomes the first woman among her friends to get married:

Right now Mimi shows off in front of me, that she has a husband is a triumph over me, and I won't blame her. Actually I am the same in demonstrating my victory over Martha who doesn't even have a boyfriend? After all, humans are devilish animals, the survival of the fittest has always been a golden rule. (Chin, 2011: 141)

While competition among women is the golden rule, it doesn't necessarily mean that women could compete over men. Rather, women may willingly pass off a man to another for a more appropriate match. This can be seen from Mary's relationship with Eric. As Mary feels that she is not contend with the possibility of marrying Eric, and at the same time, Martha seems to be interested in Eric, Mary generously authorizes Martha to take over Eric. She even encourages Martha forcefully to fight for her own rights:

"Don't cheat yourself anymore," can't let her escape from the reality anymore, I got to remind her, "I know you really like Eric, so don't just sit there, do something! Protect your interest! There are a lot of women in this world. If Eric does not date me, he would date other girls too, so you must take the initiation. As opportunities won't come often, you should take actions now, use the pictures as an excuse and give him a call. As far as I'm concerned, he's all yours if he so wishes." (Chin, 2011: 99)

The incident confirms how the anxiety of getting married due to established socio-cultural ideology would not drive a contemporary woman to continue her love relationship with an unsuitable man. Rather, such a woman may place friendship or rationality above the possible triumph of getting married earlier than her peers.

5. Conclusion

While the novel begins with the unhappy state of Mary as her boyfriend does not propose to her, contemporary women in the novel are portrayed as unique entities who have been shaped by the experience that they have encountered, rather than socio-cultural conformity. The novel does not deny the fact that women are living in eternal pressure that urges them to marriage. As a married woman, Mimi happily encourages Mary to share the same marital status with her:

But Mimi seems more than expressing her own joy in marriage, she was stating her suggestion in the name of “an old friend” and “a witness”, “Mary Chin, what are you waiting for? Get married quickly! Take from me, and you will absolutely not regret!” (Chin, 2011: 140-141)

Although Mary knows well how the label of spinsterhood is approaching, this invisible threat would not make her forget the pride that she is still a free woman:

In this society, a woman at the age of 28 who remains single is surely an embarrassing age. People would be shocked, feel weird, mock, sympatric or sarcastic. One sure thing is that people would be envious. (Chin, 2011: 141)

Other than having confidence towards her status, Mary also has a self-comforting mechanism in justifying her “embarrassing” state of being single. She says that she is “too demanding, can’t find an eligible person” (Chin, 2011: 178). Driven by various forms of pressure, Mary has made

several attempts to end her spinsterhood. She has tried to consider getting married with Jo, a new boyfriend of her, even she admits that she does not know him well enough. Later on, as another boyfriend, Richie, proposes to Mary, she finds that too fast (Chin, 2011: 217). As Mary has experienced different romantic relationships and suitors who want to tie the knot with her, she has finally arrived at a point of revelation and decides that she may not want to alter her present status for fear of uncertainty:

I don't know what will become of me, I feel scared out of a sudden. I feel uncertain towards my future, I lack any courage for an adventure. I only know that I don't want to go to New York. I don't even want to get married with Joe. I only wish to return to Hong Kong as soon as possible, hiding in my room and have a great sleep. (Chin, 2011: 253)

Mary has finally chosen to give up the chance of being a married woman and returns to Hong Kong. This decision authenticates that while women acknowledge the social urge of marriage, they may still prioritize the necessity of achieving self-autonomy. It is apparent that they have the abilities to reverse the situation of passivity as depicted by Lucy Irigaray, and it is only a matter of their own determination.

To conclude, although Luce Irigaray's masterpiece *This Sex Which Is Not One* serves as a milestone in the comprehension of some of the current feminist ideologies, including women in the marriage market and female sexuality, my textual analysis on contemporary Hong Kong women in Mary Chin's *The Woman in Kenzo* negates her assertion by showing the possibility of exchanging men among women. While it is true that the desperation faced by the protagonist Mary and her female friends as they reach the expected

age of getting married drives them to seek potential husbands within the sphere of acquaintance, they have not ignored their own wishes as independent women. Though marriage is often seen as a trophy among them, they also willingly circulate eligible bachelor among themselves for reaching the state of equilibrium. Their acts verify how contemporary women have the potentials to reverse established gender norms for fulfilling their own desires.

6. References

- Becker, M. (1999). "Patriarchy and Inequality: Towards a Substantive Feminism". The University of Chicago Legal Forum. Vol. 1999: Iss. 1, Article 3. 21-88.
- Chin, M. (2011). *The Woman in Kenzo*. Nanjing: Jiangsu Literature and Art Publishing House.
- Irigaray, L. (1985). *This Sex Which Is Not One*. Trans. Catherine Porter. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- La Torre, V. (2019, March 14). Fashion legend Kenzo Takada, in last interview he gave, looks back on his remarkable journey. SCMP. <https://www.scmp.com/lifestyle/fashion-beauty/article/3001444/fashion-legend-kenzo-takada-looks-back-his-remarkable>
- Ma, K.W.E. (2012). *Desiring Hong Kong, Consuming South China: Transborder Cultural Politics, 1970-2010*. Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Mac an Ghail, M. (1994). *The Making of Men: Masculinities, Sexualities and Schooling*. Buckingham: Open University Press.
- Modern Mobile Digital Media Co. Ltd. (2021). *City Magazine*. Retrieved from www.nowness.asia/series/city-magazine
- Salaff, J.W.S. (1976) "The Status of Unmarried Hong Kong Women and the Social Factors Contributing to Their Delayed Marriage". *Population Studies*. Vol. 30, No. 3 (Nov., 1976), pp. 391-412.

Tu, W. (1996). *Confucian Traditions in East Asian Modernity Moral Education and Economic Culture in Japan and the Four Mini-Dragons*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ยุภาพร ยูภาส
2. รองศาสตราจารย์สังคม ศุภรัตน์กุล
3. รองศาสตราจารย์สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์
4. รองศาสตราจารย์ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนิษฐา จิตแสง
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยวัฒน์ โยธี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณิเทพ ปิตุภูมิनाक
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชญ์ บุญรอด
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อศวิน นาคี
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธิดา โง้นคำ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภรณ์ ติราษฎร์วิเศษ
13. อาจารย์ ดร.ชญาพัฒน์ เลิศอำนาจกิจเสรี
14. อาจารย์ ดร.ณัฐพล มีแก้ว
15. อาจารย์ ดร.นพรัตน์ รัตนประทุม
16. อาจารย์ ดร.วัชรพล ศิริสุวิไล
17. อาจารย์ ดร.มนต์ชัย ผ่องศิริ

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. การเตรียมต้นฉบับ

วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รับบทความทั้งภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ บทความต้องเป็นบทความต้นฉบับ ไม่เคยตีพิมพ์ที่ได้มาก่อน โดยรับบทความในรูปแบบบทความวิจัย บทความทั่วไปและบทความทวิสารณณ์หนังสือในด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ แบ่งออกเป็นด้าน **กฎหมาย ปรัชญาและศาสนา การเมืองการปกครอง การศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษา วรรณกรรม และสังคมศาสตร์** พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word ความยาวไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ ขนาด A4 ไม่รวมเอกสารอ้างอิง พิมพ์หน้าเดียว 1 คอลัมน์ รูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาดตัวอักษร 14 เว้นระยะขอบบน 2.6 cm ขอบล่าง 2.4 cm ขอบซ้าย 2.8 cm และขอบขวา 2.6 cm

รายละเอียดตัวอักษรและรูปแบบการพิมพ์

รายการ	ลักษณะตัวอักษร	รูปแบบการพิมพ์	ขนาดตัวอักษร
ชื่อบทความ	หนา	กลางหน้ากระดาษ	16
ชื่อผู้แต่ง	หนาและเอียง	ชิดขวา	12
ข้อความเชิงอรรถ	ปกติ	ชิดซ้าย	12
หัวข้อใหญ่	หนา	ชิดซ้ายและใส่หมายเลขกำกับ	16
หัวข้อย่อย	หนา	ใส่หมายเลขกำกับ	14
เนื้อหาบทความ	ปกติ	-	14
การเน้นข้อความในบทความ	หนา	-	14
ข้อความในตาราง	ปกติ	-	12
ข้อความอ้างอิงในเนื้อหา	เอียง	-	14

2. วิธีการส่ง

ส่งต้นฉบับเป็นไฟล์ข้อมูล *.doc ไปยัง <https://www.tci-thaijo.org/index.php/KKUJ/index> หรือติดต่อวารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002 เบอร์โทรศัพท์: 043-203177

3. การเรียงลำดับเนื้อหา

- **ชื่อเรื่อง** ควรกระชับและตรงกับเนื้อเรื่อง ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน

- **ชื่อผู้เขียน**

1. ระบุชื่อ – นามสกุลจริง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ระบุเชิงอรรถของผู้เขียน ซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชา ภาควิชา คณะ สถาบัน ตามลำดับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- **บทคัดย่อ**

1. บทความภาษาไทยต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้บทคัดย่อภาษาไทยก่อนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และจำนวนคำไม่เกิน 350 คำ
2. บทความภาษาอังกฤษต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้บทคัดย่อภาษาอังกฤษก่อนบทคัดย่อภาษาไทย และจำนวนคำไม่เกิน 350 คำ
3. ท้ายบทคัดย่อให้ผู้เขียนกำหนดคำสำคัญ (Keywords) ไม่เกิน 5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- **เนื้อเรื่อง**

1. เนื้อเรื่องบทความวิจัยประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับคือ: บทนำ วิธีการวิจัย ผลการวิจัยและอภิปราย สรุป กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) เอกสารอ้างอิง
2. เนื้อเรื่องบทความทั่วไปประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับคือ: บทนำ เนื้อหา สรุป เอกสารอ้างอิง
3. เนื้อเรื่องบทวิจารณ์หนังสือประกอบด้วย: ข้อมูลทางบรรณานุกรม ชื่อผู้วิจารณ์ บทวิจารณ์

- **เอกสารอ้างอิง** การอ้างอิงในบทความในการอ้างอิงแบบนาม-ปี และการเขียนบรรณานุกรมตามแบบ APA Style ในตัวอย่างที่ระบุใน Website ของวารสารอย่างเคร่งครัด จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรโดยเริ่มจากเอกสารภาษาไทย เอกสารภาษาอังกฤษ เอกสารอื่น ๆ และเอกสารที่ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

Instruction to Authors

Authors are advised to follow the following guidance:

1. Manuscripts Preparation

Manuscripts must be typewritten in Thai or English on MS Word format. Manuscripts should not exceed 15 single-space A4 pages (TH SarabunPSK, size 14, with 2.6 cm top margins, 2.4 cm bottom margins, 2.8 cm left margins, and 2.6 cm right margins). Manuscripts should be submitted in the form of research articles, review articles, or book reviews covering the following areas: *Law, Religions and Philosophy, Political Sciences, Public Administration, Education, Geography, History, Language and Literature, and Sociology.*

Table Shown Font Style, Font Structure and Font Size

Items	Font Style	Font Structure	Font Size
Title	Bold	Center	16
Author(s)'s name	Bold, Italic	Right	12
Footnote	Regular	Left	12
Heading	Bold	Left w/numeric order	16
Sub-heading	Bold	Numeric order	14
Body of paper	Regular	-	14
In-text word highlight	Bold	-	14
Word in table, figure	Regular	-	12
In-text word citation	Bold	-	14

2. Manuscripts Submission

Please submit your manuscript at <https://www.tci-thaijo.org/index.php/KKUJ/index>

For more inquiries, contact:

KKU International Journal of Humanities and Social Sciences
Research Administration Division, Khon Kaen University
Office of the President Building 2, 2nd Floor
Muang, Khon Kaen, 40002
Tel. +66 43 203 177

3. Manuscripts Format

Manuscripts must be organized as follows:

- **Title** should be concise and informative with all capital letters.
- **Author (s)** should be given the full name. Academic rank and complete postal address (es) of affiliation should be listed at the footnote.
- **Abstract and Keywords** should not exceed 350 words containing hard facts such as objectives, methods, and major results. Maximum 5 keywords for indexing should be listed at the end of the abstract.

- **Content Structures**

1. **Research articles** should be structured as follows: *Introduction, Materials and methods, Results and discussion, Conclusion, Acknowledgement (Optional), and References.*

2. **Review articles or articles** should be structured as follows: *Introduction, Body of the paper broken into points as appropriate to the paper, and Conclusion.*

3. **Book reviews** should be structured as follows: *Cataloging of Publication, Author(s)'s name and title*

- **References Citation** In-text citations should follow the name-year system, and references should follow the guidelines of the Publication Manual of the American Psychological Association (APA). Citations and References should be listed by alphabetical order.

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น 123 ถ.มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002
โทรศัพท์ 0-4320-2100 มือถือ 09-9465-5115 ภายใน 44770
E-mail: kkuprinting@hotmail.com Website: <http://home.kku.ac.th/printingkku/>